

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - DL 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

Špeter in Križ čakala in dočakala

SANDOR TENCE

Furlanija-Juljska krajina je slovenski manjšini prvič po tolikih letih namenila denar izven običajnih skladov, ki v glavnem »izvirajo« iz državne blagajne. Gre za izredna prispevka Ribiškemu muzeju v Križu in Slovenskemu multimedialnemu oknu (SMO) v Špetru v Beneški Sloveniji. Prvega, ki še čaka na otvoritev, so doslej financirali izključno domači zanesenjaki in meceni, drugi pa je nastal s pomočjo evropskega sklada ter prizadevanj slovenske manjšine. Nobena od dveh ustanov doslej še ni bila deležna državne ali deželne podpore.

Zaslugo za financiranje Ribiškega muzeja in SMO ima deželni odbornik Gianni Torrenti. Bil je na odprtju zelo inovativnega špeterskega muzeja, pred kratkim je bil tudi v Križu, kjer si je ogledal gradivo, ki sta ga z vztrajnostjo in potrpežljivostjo zbrala Bruno Volpi Lisjak in Franko Cossutta.

Kriški muzej predstavlja pričevanje naše preteklosti pomorske in ribiške dediščine ter govori o našem odnosu do morja. Preteklost, sedanjost in tudi prihodnost, ki jo močno zaznamuje poslanstvo SMO, v kateri se razvija vizija Donatella Ruttar spaja s tradicijo ter s stvarnostjo Benečije.

Odbornik Torrenti je na lastni oči preveril, da si oba muzeja zaslužita pomoč, ki je sicer izredna in enkratna. Deželni sklep uvršča Križ in Špeter v sistem deželnih in torej javnih muzejev, kar ni ravno postranska zadeva.

BLIŽNJI VZHOD - Na nujnem zasedanju Varnostnega sveta ZN

Ban pozval Palestince in Izrael k prekinitvi ognja

Hamas nadaljuje z raketiranjem, Izrael pripravlja invazijo Gaze

ITALIJA - Osnutek Reforma senata brez zastopstva narodnih manjšin

RIM - Ustavna komisija zgornjega doma parlamenta je včeraj rešila še zadnje vozle ter sprejela zakonski osnutek ministrice Marie Elene Boschi za reformo senata in druge ustavne spremembe. Osnutek bo v ponedeljek začela obravnavati senatna zbornica na plenarnem zasedanju. Besedilo ne upošteva problema zastopstva narodnih manjšin.

Na 11. strani

JERUZALEM - Z območja Gaze so včeraj izstrelili štiri rakete proti Jeruzalemu. Dve so prestregli nad mestom, dve pa sta padli na nenaseljeno območje, je sporočila izraelska vojska. Ena raketa je padla blizu judovske naselbine Maleh Adumim na Zahodnem bregu, ena blizu vojaškega zapora blizu Ramale. Ranjenih ni bilo. V izraelskih letalskih napadih na Gazo pa je bilo v treh dneh doslej ubitih več kot 80 Palestincev, od tega po palestinskih podatkih več kot polovica otrok in žensk. Sicer pa se Izrael pripravlja na invazijo Gaze.

Generalni sekretar Združenih narodov Ban Ki Moon je na včerajšnjem nujnem zasedanju Varnostnega sveta ZN o razmerah na območju Gaze pozval Izrael in palestinsko gibanje Hamas k prekinitvi ognja. Mednarodno skupnost pa je pozval, naj naredi vse za ustavitev stopnjevanje nasilja na območju.

Na 11. strani

DEŽELA - Sklep pristojne komisije

Podpora Ribiškemu muzeju in novemu SMO

TRST - Deželna uprava se je odločila za izredno finančno podporo Ribiškemu muzeju Tržaškega primorja v Križu in muzeju SMO (Slovensko multimedialno okno), ki ima sedež v Špetru v Benečiji. Prvemu je namenila 60, drugemu pa 50 tisoč evrov. Izredno podporo Dežele bo prejel tudi muzej kmečke kulturne dediščine v furlanski Fagagnii. Tri enkratne prispevke je predlagal deželni odbornik za kulturo Gianni Torrenti (na sliki), pristojna komisija je njegov predlog vnesla v proračunski zakon (t.i. rebalans), ki ga bo deželni svet obravnaval konec meseca.

Na 3. strani

TRST Razburkane vode v starem pristanišču

TRST - Preporod starega pristanišča in njegov razcvet sta še daleč. Kljub naporom mnogih javnih uprav in političnih sil, ki si prizadevajo za njegov ponovni razvoj in povezovanje stare luke z mestom, se še vedno uveljavlja značilni tržiški odnos do ohranjanja obstoječega stanja, ki prevladuje že mnogo let. To se je pokazalo tudi na zadnji seji pristaniškega odbora, ki jo je tržiški župan Roberto Cosolini zapustil po 30 minutah.

Na 4. strani

Tatovi obiskali devinsko pokopališče

Na 4. strani

Družinam v stiski denarni boni za nakupe

Na 4. strani

Veja »zaprla« cesto v Sesljski zaliv

Na 5. strani

Neurje s točo prizadelo Fossalon

Na 14. strani

VREME - Ah, to čudno poletje...

Tipičen julijski večer: oblaki, grmenje, strele

8

GORICA - Prirejajo ga od 18. do 24. julija

Na festivalu Amidei poklon Mazzacuratiju

13

**BUKOVA
ALI HRASTOVA
DRVA**

BUKOVI PELETI

POSKRbite
ZA TOPLO
ZIMO ŽE
SEDAJ

Matija Praprotnik
Lokev 154

info: 00386 (0) 31 276 171

LJUBLJANA - V nedeljo sedme parlamentarne volitve, druge predčasne v treh letih

Volilni rezultati bodo znani že v nedeljo zvečer

LJUBLJANA - V Sloveniji bodo v nedeljo sedme parlamentarne volitve, že druge predčasne v zadnjih treh letih. Kdo bo zasedel 90 poslanskih mest v novi sestavi DZ, bo bolj ali manj znano že v nedeljo zvečer, čeprav bo na uradne rezultate treba počakati najpozneje do 29. julija. Že kmalu zatem naj bi se novoizvoljeni poslanci sestali na ustanovni seji.

Volivke in volivci se bodo na predčasne volitve odpravili že drugič v zgodovini države, saj so bile tudi zadnje volitve leta 2011 izpeljane predčasno. Do tokratnih volitev je pripeljal odstop premierke Alenke Bratušek, potem ko jo je v bitki za predsedniško mesto v stranki Pozitivna Slovenija premagal njen ustanovitelj Zoran Jančič. V manj kot triletnem mandatu sta sicer državo vodili dve vladni koaliciji, dobro leto je bil na čelu vlade predsednik SDS Janez Janša, s konstruktivno nezaupnico pa ga je nasledila Bratuškova.

Po padcu zadnje vlade bodo volivci izbirali novo sestavo državnega zbora za prihodnji štiriletni mandat. Splošno glasovanje bo potekalo v nedeljo, volivci pa lahko svoj glas oddajo tudi na predčasnih volitvah. To so lahko storili še včeraj do 19. ure na posebnih voliščih na sedežih okrajnih volilnih komisij. V prvih dveh dneh glasovanja, ki poteka že od torka, je glasovalo že skoraj 2,5 odstotka vseh volivcev, kar je precej več kot na prejšnjih parlamentarnih volitvah.

Za naklonjenost volivcev se poteguje več kot 1100 kandidatov Volilno pravico ima sicer pred letošnjimi volitvami 1.714.476 volilnih upravičencev. Ti bodo v nedeljo med 7. in 19. uro svoj glas lahko oddali na 3142 rednih voliščih in 55 voliščih, na katerih bodo glasovali volivci zunaj kraja stalnega prebivališča.

Glasovanje bo potekalo tudi na 32 diplomatsko-konzularnih predstavništvih, kjer bo glasovalo 524 volivcev, ki bodo na dan glasovanja začasno v tujini. Državna volilna komisija (DVK) je v tujino poslala tudi 71.549 kompletov volilnih gradiv za izseljence. Po pošti iz tujine pa bo glasovalo 4087 volivcev, ki bodo na dan glasovanja začasno v tujini.

Za 90 poslanskih mest v novem sklicu državnega zbora se pred parlamentarnimi volitvami poteguje 1134 kandidatov, med njimi je 43 odstotkov žensk. Za nov mandat kandidira 69 sedanjih poslancev.

Za vstop v parlament se poteguje 17 kandidatnih list, od tega 15 vseh volilnih enotah, ena v treh, ena pa v eni volilni enoti. Volivce tokrat nagovarjajo Slovenska demokratska stranka (SDS), Zaveznitvo Alenke Bratušek (ZaAB), Pozitivna Slo-

Za naklonjenost volivcev se poteguje več kot 1100 kandidatov Volilno pravico ima sicer pred letošnjimi volitvami 1.714.476 volilnih upravičencev.

venija (PS), Socialni demokrati (SD), Slovenska ljudska stranka (SLS), Nova Slovenija (NSi), Državljanska lista (DL), Demokratska stranka upokojencev (DeSUS), Stranka Mira Cerarja (SMC), Verjamem, koalicija Združena levica, Slovenska nacionalna stranka (SNS), Zeleni Slovenije, Enakopravni deželani - Naprej Slovenija, Liberalno gibanje Slovenije (LGS), Piratska stranka Slovenije in Humana Slovenija.

Na vseh listah je za 88 poslanskih mest, ki se volijo na splošnih volitvah, 1132 kandidatov in kandidatov, kar je nekoliko manj kot na volitvah leta 2011, na katerih je na 20 listah nastopalo 1300 kandidatov.

Pripadniki manjšin bodo poleg tega volili še dva poslanka italijanske in madžarske narodne skupnosti.

Do konca glasovanja bo veljal volilni molk

Volivke in volivci so v minulem tednu na dom prejeli obvestila o volišču in dnevu glasovanja. Tega bo lahko volivec prinesel s seboj na volišče.

Volil pa bo lahko tudi, če vabila ne bo imel pri sebi, in sicer z veljavnim osebnim dokumentom, na podlagi vpisa v volilni imenik. Tisti, ki bo pomotoma izpuščen iz volilnega imenika, pa ima možnost, da glasuje s potrdilom. Tega mu bodo lahko tudi v nedeljo izdali na upravni enoti.

Po prihodu na volišče bo volivec prejel glasovnico, na kateri je tudi posebno navodilo, da se glasuje samo za enega kandidata oz. eno kandidatko, in sicer tako, da se ob-

kroži zaporedna številka ob imenu liste, ki je pred imenom in priimkom kandidata oz. kandidatke.

Sicer pa bo od sobote od polnoči pa vse do zaprtja volišč veljal volilni molk. V tem času je prepovedana vsakršna dejavnost, ki bi volivce navajala h glasovanju za enega od kandidatov ali katero od političnih strank. Na ministrstvu za notranje zadeve bo delovala dežurna služba, kamor bodo lahko državljani sporočali podatke o domnevnih kršitvah volilnega molka.

Od sobote od polnoči dalje pa do 7. ure zjutraj lahko državljani morebitne kršitve sporočajo operativno-komunikacijskemu centru Generalne policijske uprave na telefonsko številko 080 12 00. Na isti telefonski številki pa bodo prijave sprejemali tudi od sobote od 19. ure do nedelje do 7. ure zjutraj. Preko dneva, torej v soboto in nedeljo od 7. do 19. ure, pa bo prijave kršitev volilnega molka na telefonski številki 080 21 13 sprejemala dežurna služba inšpektorata za notranje zadeve.

Struktura novega sklica DZ bo znana v nedeljo okrog 23. ure.

Na dan volitev bodo volilne komisije ugotavljale volilno udeležbo do 11., do 16. in do 19. ure. Po zaprtju volišč bodo znani izidi vzporednih volitev, ki jih bo za POP TV in TV Slovenija opravila Mediana. Ob 19. uri pa bodo na spletni strani DVK objavili izid predčasnega glasovanja, nato bodo sproti prištevani izidi, ki jih bodo sporočale okrajne volilne komisije, na strani pa bodo objavili tudi trenutno razdelitev poslanskih mest.

Struktura novega sklica državnega zbora bo predvidoma znana okrog 23. ure.

V ponedeljek bodo izidom glasovanja prišli tudi glasove, ki bodo prispeli po pošti iz Slovenije. Izide volitev pa lahko spreminijo tudi glasovi iz tujine, na katere bo treba počakati do 20. julija. DVK bo predvidoma 29. julija razglasila uradne izide volitev in objavila sestavo sedmega sklica državnega zbora.

Ustanovna seja novega sklica DZ predvidoma 1. avgusta. Ta se mora na ustanovni seji sestati najpozneje 20 dni po izvolitvi, po neuradnih podatkih pa bo ustanovna seja v petek, 1. avgusta. S prvo sejo novega državnega zbora, na kateri poslanci potrdijo svoje mandate in izvolijo predsednika, se bo končala mandatna doba sedanjega sklica.

Po konstituiranju državnega zbora bodo stekli postopki za oblikovanje nove vlade. Predsednik države mora najpozneje v 30 dneh po ustanovni seji, po posvetu s poslanskimi skupinami, državnemu zboru predlagati kandidata za predsednika vlade. Tega državni zbor voli tajno, z večino glasov vseh poslancev, o mandatarju pa mora odločiti v sedmih dneh od vložitve predloga. Glede na roke je pričakovati, da bodo poslanci o mandatarju glasovali v začetku septembra.

Ko je predsednik vlade izvoljen, mora najpozneje v 15 dneh državnemu zboru predlagati imenovanje ministrov. Šteje se, da je vlada nastopila funkcijo, če je imenovanih več kot dve tretjini ministrov. Do nastopa nove vlade tekoče posle opravlja aktualna vlada. (STA)

KOPER

Razbili tolpo prodajalcev mamil

KOPER - Policija je razkrila ozadje srednjih hišnih preiskav. V sodelovanju s tujimi varnostnimi organi je razbila mednarodno kriminalno združbo, ki se je ukvarjala s preprodajo drog. Vodja in ožji sodelavci so bili kosovski državljani, ki so glavino operacij izvajali v Sloveniji. Skupno je priprtih 14 oseb, po hišnih preiskavah so tri osumljence pridržali. Preiskava se je začela novembra na podlagi zaprosila italijanskih varnostnih organov za pomoč pri preiskavi manjšega števila italijanskih državljanov, ki so kupovali manjše količine prepovedanih drog od 39-letnega Novogoričana, sicer starega znanca policije, je na včerajšnji novinarski konferenci pojasnil vodja sektorja kriminalistične policije na Policijski upravi Koper Dean Jurič.

V preiskavi so prišli na sled kriminalni združbi, ki je vzpostavila tihotapsko mrežo za dobavo večjih količin konoplje, heroina in kokaina na relaciji Albanija - Kosovo - Srbija - Hrvaška - Slovenija in tudi naprej proti Avstriji, Nemčiji in Švici.

V okviru mednarodne policijske operacije so zasegli več kot 70 kilogramov prepovedanih drog, od tega 60 kilogramov konoplje, dobrih 10 kilogramov heroina in čez 300 gramov kokaina. S prodajo bi kriminalna združba lahko zaslužila med 500.000 in 700.000 evrov, v primeru prodaje na drobno pa tudi milijon evrov.

V preiskavi so identificirali 36 osumljencev, od tega osem Slovencev, pa tudi državljane Hrvaške, Kosova, Avstrije, Nemčije, Italije, Srbije in Romunije. Zlasti slovenski, srbski in hrvaški osumljenci so zagotavljali logistično podporo pri dobavi in prevozu droge s Kosova v Slovenijo, pri nabavi in prirejanju vozil za tihotapstvo ter iskanju kurirjev, glavni organizatorji pa so bili kosovski državljani, ki so živeli v Sloveniji z urejenim statusom tujcev.

Sama preiskava še ni zaključena, saj v tujini še potekajo operativne aktivnosti. Tako so sinoči izvedeli, da je kosovska policija pri slovenskem osumljencu zasegla še 10 kilogramov konoplje. Koprski policisti so sicer zoper 30 osumljencev podali kazenske ovadbe za skupno 19 kaznivih dejanj s področja prepovedanih drog.

V vseh vpletenih državah so sodno pripravili skupno 14 oseb, od tega eno v Sloveniji. Kot rezultat srednjih hišnih preiskav so slovenski organi pridržali še tri osumljence, med njimi tudi glavnega osumljenca iz Kosova, štiri osebe pa policija še išče.

Pomočnik direktorja Uprave kriminalistične policije pri Generalni policijski upravi (GPU) Slavko Koroš je ob razbitju kriminalne združbe ocenil, da se t.i. balkanska pot preprodaje drog krepi, Slovenija pa je zaradi svoje tranzitne lege pomemben dejavnik pri trgovanju s prepovedanimi drogami. Samo letos so tako v naši državi obravnavali prek 1400 kaznivih dejanj s področja prepovedanih drog (lani manj kot 900), ta porast pa Koroš pripisuje predvsem še boljšemu delu policije. Med zasegi beležijo zlasti porast kokaina, ki ga je slovenska policija zasegla za več kot osem kilogramov.

LJUBLJANA - Več tisoč ljudi izžvižgalo sodnike in podprlo zaprtega prvaka desnice

Shod v podporo Janši

Par dni pred volitvami po anketi Episcentra solidno v vodstvu Stranka Mira Cerarja, SDS je druga, tretja pa DeSUS

LJUBLJANA - Na shodu z naslovom Upanje, pravica in svoboda je več tisoč ljudi z žvižgi, posebnim pozdravom in skandiranjem izrazilo podporo prvaku SDS Janezu Janši in njegovemu soobsojenemu v zadevi Patria Tonetu Krkoviču. Opozorili so, da je bil proces, v katerem sta bila obsojena na zaporno kazen, »politično motiviran« in zahtevali njuno svobodo. Udeleženci vseh generacij so se zbrali na Kongresnem trgu in se nato podali na Prešernov trg pred Franciškansko cerkev, kjer jih je pozdravila tudi Janševa soproga Urška Bačovnik Janša. Shod, ki ga je pripravil Odbor 2014, so tam odprli s slovensko in evropsko himno, nato pa jih je nagovorilo več vidnih Janševih podpornikov. Prebrali so tudi Majniško deklaracijo 2014, ki zahteva suvereno, demokratično, gospodarsko

uspešno državo, povezano z EU in zvezo Nato.

Za svobodo Janši so se zavzeli tudi na transparentih, na katerih so opozorili »Danes Janša, jutri ti«, pozivali so ljudi, naj se zbudijo, saj jim vladajo »postkomunisti«, predsedniku vrhovnega sodišča Branku Masleši pa so sporočali, da jim je dovolj »tepihovanja».

Damir Črnčec iz društva Evropska Slovenija je sporočil zahteve udeležencev. »Zahtevali bomo, da se prekine zaporna kazen za Janeza Janšo, da se odpravi neustavna in krivična sodba v zadevi Patria in da Slovenija postane država vladavine prava«.

David Tasič, ki je bil z Janšo skupaj aretiran v aferi JBTZ, je ponovil svoje prepričanje, da je Janša v zaporu zaradi svojega prepričanja in ne zaradi dejanja, ki mu ga očitajo.

Podpredsednik SDS in evropski poslanec Milan Zver je napovedal, da bodo poiskali prostost za Janšo in »za nas vse«. Ob tem pa je spomnil tudi na prihajajoče volitve in dejal, da smo ponovno v prelomnem času. »Janez Janša in Alenka Bratušek mogoče še ne vesta, da sta odpisana, da prihaja nov obraz, Miro Cerar. Lahko celo, da je nov obraz, a največ do naslednjih predčasnih volitev, potem pa bo republika Murgle znova naša nov obraz - tako to gre pri nas,« je napovedal.

Do drugih političnih strank je bila kritična tudi Mojca Kucler Dolinar iz NSi. Podpredsednik NSi Aleš Hojs pa je bil kritičen do sodstva. Predsednik Centra za za evropske študije Mikulaš Dzurinda pa je udeležencem dejal, da imajo na nedeljskih volitvah dobro možnost izbire. Janši so v pismu, ki so ga prebrali na shodu, podporo izrazili

tudi svojci padlih v vojni za Slovenijo ter Gorazd Pučnik, sin pokojnega Jožeta Pučnika.

Par dni pred volitvami bi po anketi Episcentra slavila Stranka Mira Cerarja (SMC), ki bi prejela 33,6 odstotka glasov. Sledi ji SDS s 24 odstotki. Glede na rezultate srednje ankete je podpora obema strankama padla. Medtem na priljubljenosti pridobivajo DeSUS, SD, NSi in ZaAB. V primerjavi z anketi, ki jo je portal objavil v sredo, je stranka SMC izgubila 0,9 odstotne točke glasov, v primerjavi z raziskavo, opravljeno 3. julija, pa 4,9 odstotne točke. Tudi pri SDS je zaznati padec podpore, in sicer se je v enem dnevu med vprašanimi podpora stranki zmanjšala za 1,5 odstotne točke.

SMC in SDS na tretjem mestu še naprej sledi DeSUS. Za stranko Karla Erjavca bi se odločilo 10,5 odstotka sodelujočih. (STA)

PRORAČUN - Deželna komisija osvojila predlog odbornika Torrentija

Prispevek špetrskemu SMO in Ribiškem muzeju v Križu

Deželni denar tudi za muzej furlanske kmečke dediščine v Fagagnii

Ravnatelj Bruno Volpi Lisjak na delu v Ribiškem muzeju v Križu

ARHIV

Zunanost multimedialnega muzeja SMO v Špetru Slovenov

NOVIMATAJUR

TRST - Deželna uprava se je odločila za izredno finančno podporo Ribiškem muzeju Tržaškega primorja v Križu in muzeju SMO (Slovensko multimedialno okno), ki ima sedež v Špetru v Benečiji. Prvemu je namenila 60, drugemu pa 50 tisoč evrov. Izredno podporo Dežele bo prejel tudi muzej kmečke kulturne dediščine v furlanski Fagagnii. Tri enkratne prispevke je predlagal deželni odbornik za kulturo Gianni Torrenti, pristojna komisija je njegov predlog vnesla v proračunski zakon (t.i. rebalans), ki ga bo deželni svet obravnaval konec meseca. Torrentijev predlog sta pozdravila slovenska deželna svetnika Stefano Ukmar, ki je član pristojne komisije, ter Igor Gabrovec,

Ribiškemu muzeju (temeljni kamen so postavili pred devetimi leti) je Dežela namenila denar za izvedbo manjkajočih gradbenih del in pomožnih struktur (npr. stopnic, sanitarij in varnostnih naprav). Kulturno društvo Ribiški muzej, ki je doslej v glavnem samo financiralo muzejski objekt pod Sirkovim domom, je sklepne načrte na obnem zboru poverilo domačemu arhitektu Juriju Zerialiju. Pomemben, če že ne odločilen za prispevek je bil nedavni Torrentijev obisk muzeja.

SMO (Slovensko multimedialno okno-Finestra multimediale slovena) je muzej v Špetru, ki se je rodil v okviru evropskega strateškega projekta JezikLingua, ki je bil financiran v okviru programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev. Center prikazuje kulturno krajino od Julijskih Alp do morja, od Mangarta do Tržaškega zaliva in se uvršča med nove oblike tematskih in pokrajinskih muzejev, ki ne slonijo več na zbiranju predmetov, temveč na pripovedi.

SMO je zastavljen kot aktiven, dinamičen, prijazen in spodbuden prostor, kjer se skozi značilne vidike krajevne kulture razvija pripoved o teh krajih. V tem prostoru se prepletata umetniško eksperimentiranje in razsežnost spomina, obiskovalcu ponuja interaktivna popotovanja in multimedialne freske krajine, ki je skupek ljudi in krajev, zgodb in spominov in ki vzbujajo dražljaje in razmišljanje. Skozi pripoved prepoznavamo krajino, jo lahko poslušamo in ugotovljamo, kako je jezik povezovalac mnogih kulturnih variant, mikrokozmov, ki prekipujejo od zgodb.

Špetrski muzej je zasnovala, načrtovala in koordinirala arhitektka Donatella Ruttar, deluje pa v sklopu Inštituta za slovensko kulturo. Za obiske in ogled SMO trenutno skrbijo prostovoljci, z deželnim prispevkom bodo lahko sedaj postavili na noge sprejemno službo, vodenje in najbrž še kaj.

S.T.

TURIZEM - Redni vlak v poletnih mesecih

Od Divače do Pulja in nazaj

Na pobudo Slovenskih železnic je vlak spet začel voziti po progi, ki je v rabi od leta 1876

DIVAČA - Hrvaški del istrskega polotoka je s svetom povezan le z eno progo, ki vozi skozi Divačo. 122 km proge je v uporabi od leta 1876. V času bivše skupne države, ko je bila istrska železnica v lasti Železniškega gospodarstva Ljubljana, je Pulj in Divačo dnevno povezovalo 8 lokalnih vlakov. Tem vlakom pa je družbo delal znani »Zeleni vlak Arena«. Ko so Hrvaške železnice leta 2012 ukinile železniške povezave med Hrvaško in Slovenijo, se potniki iz Slovenije niso več mogli peljati z vlakom v Istro. Na pobudo Slovenskih železnic pa je lansko poletje vlak spet začel voziti v Istro. Zanimanje tujih in domačih turistov je bilo veliko, saj je bil vlak polno zaseden.

Nekaj podrobnosti o samem vlaklu, ki vozi vsak dan od 21. junija do 28. septembra:

Vlak 1474 iz Divače odhaja ob 7:50, v Pulo pa pripelje ob 10:45. Iz Pule ima določen odhod ob 18. uri ter prihod v Divačo 21:01. Povratna karta, kupljena na blagajni, stane 16,80 €. Skupine, tako mladih kot društev, imajo popust glede na velikost skupine. Otroci do 6. leta imajo brezplačen prevoz, od 6 do 12 leta pa 50 odstotni popust. Železničarji z FIP karto imajo 75 odstotni popust. Cena za prevoz kolesa v eno smer je 5€.

Pulj, največje istrsko mesto z bogato zgodovino, ponuja čudovit enodnevni izlet. Možen je tudi ogled znamenitih Brionov, saj iz Fažane vsako uro vozi barka do otoka in nazaj. Ljubitelji morja si lahko privoščijo kopalni dan ob čistem morju in čudovitih plažah Verudele, Stoje, Zlatih sten ... Ljubitelji koles pa lahko svoje kolo vzamejo s seboj, saj vlak ponuja tudi to možnost.

Izlet z vlakom je zanimiv tako za družine, za dedke in babice z vnuki, za mlade pa tudi organizirane skupine, ki imajo še dodatni popust. Zelo primeren je za izlete društev, organizacij ali šolarjev, posebej v septembru, ko bo manj vroče in bo število turistov veliko manjše kot je v poletni sezoni.

Z letošnjim voznim redom pa se med Divačo in Pulo izvaja vsakodnevna povezava z lokalnim potniškim vlakom s prestopom potnikov v Buzetu. Zanimanje več informacij lahko dobijo na spletni strani potniškega prometa Slovenskih železnic.

Olga Knez

Potniški vlak na postaji v Pulju

LIČEN

Moj Travnik '84

Minilo je trideset let od tistega 20. maja 1984, ko so se Slovenci v Italiji zbrali na Travniku: trideset let - v vseh pogledih dolgo obdobje, v tehnološkem smislu pa sploh. Pred tridesetimi leti nismo vsi imeli fotoaparate, snemalnih kamer, kaj šele mobilnih telefonov, s katerimi je mogoče celo fotografirati ali snemati. Pa vendar mislimo, da velja poskusiti.

Drage bralke in bralci!

Primorski dnevnik vas vabi, da odprete predalčke in kartonaste škatle, v katerih hranite svoje fotografije, da s polic vzamete družinske albume in z nami delite spomine na tisto sončno dopoldne. Fotografije nam lahko pošljete po elektronski pošti na naslov redakcija@primorski.eu, ali pa jih dostavite v naše goriško oziroma tržaško uredništvo: skenirali jih bomo in jih objavili na naši spletni strani www.primorski.eu

Trebenci so bili...

DANJEL MALALAN

Novo vodstvo komisije za enake možnosti

TRST - Anna Maria Poggioli je nova predsednica komisije Furlanije-Juljske krajine za enake možnosti. Za podpredsednici sta bili izvoljeni Paola Schiratti in Alessandra Battellino. Umestitve nove komisije sta se udeležila predsednik deželnega sveta Franco Iacop in odbornica Loredana Panariti.

Igor Gabrovec z bosansko skupnostjo

TRST - Podpredsednik deželnega sveta Igor Gabrovec se je srečal s predstavnikmi krajevne bosanske skupnosti ter tiste, ki živi v Sloveniji. V bosanski delegaciji so bili muslimanski mufti v Sloveniji Nedžad Grabus, tajnik skupnosti Nevzet Porič ter Semso Osmanović v predstavništvu Bosancev, ki živijo v FJK. Beseda je tekla o obletnici prve svetovne vojne in o potrebi po vzpostavitvi tesnejših odnosov med bosansko-muslimansko skupnostjo in Deželo FJK. V naši deželi živi okoli 6 tisoč Bosancev muslimanske veroizpovedi (na Tržaškem okoli dva tisoč).

Danes v Štanjelu »Češpe na figi«

Danes ob ob 21. uri se bo Gledališka skupina KD »Brce« iz Gabrovice pri Komnu v okviru Grajskega poletja predstavila na grajskem dvorišču s komedijo Marjana Tomšiča »Češpe na figi« v režiji Sergeja Verča in njegove pomočnice Minu Kjuder.

Popravek

Pri objavi fotografije o Travniku 84 včerajšnjem dnevniku je prišlo do neljube napake. Na fotografiji ni Jože Jarc, temveč tedanji dolgoletni doberdobski župan Andrej Jarc s soprogo Ledo. Za napako se opravičujemo.

STARO PRISTANIŠČE - Vedno bolj razburkane vode v tržaški luki

(Ne)razvoj po delih

Preporod starega pristanišča in njegovega razcveta sta še daleč. Kljub naporom mnogih javnih uprav in političnih sil, ki si prizadevajo za njegov ponovni razvoj in povezovanje stare luke z mestom, se še vedno uveljavlja značilni tržaški odnos do ohranjanja obstoječega stanja, ki prevladuje v Trstu že mnogo let.

Načinov za ohranjanje »status quo« je mnogo, pred kratkim pa je predsednica Pristaniške oblasti Marina Monassi poskrbela za dodatno stopnjevanje že napetega vzdušja. Monassijeva, ki sodeluje pri tej igri na več straneh (dovolj je pomisliti na večmesečno odlašanje s podpisom programskega sporazuma o škedenjski železarni ali na nedavno ponovno zaprtje za promet ceste, ki povezuje Trg Santos blizu železniške postaje z Miramarskim drevoredom) je v februarju objavila javni razpis za izdajo večletnih koncesij, ki bo dal območje in objekte v starem pristanišču na razpolago po delih. To pomeni, da je projekt z globalno vizijo o razvoju tega območja nemogoč. V razpisu je namreč na razpolago kar 22 delov, ponudniki pa morajo poleg prošnji pripraviti ustrezne načrte in točno povedati, kaj nameravajo storiti na posameznih območjih. Razpis daje sicer možnost, da en sam subjekt zaprosi za vsa območja, vendar je kaj takega težko pričakovati. Premalo je namreč jamstev, začeniši z vprašanjem prostocarinске cone.

Predsednica Monassijeva je pripravila razpis brez posvetovanja z deželno in lokalnimi upravami, ki gledajo na razvoj starega pristanišča, kot je že znano, popolnoma drugače od nje in nekaterih tržaških konservativnih krogov. Zaradi tega so bile seje pristaniškega odbora, ki so bile do nedavnega odprte za medije, tudi zelo napete. Zadnje zasedanje, ki je bilo za zaprtimi vrati, pa je tržaški župan Roberto Cosolini zapustil po 30 minutah.

Cosolini je namreč pričakoval, da bo Monassijeva govorila o že prejetih prošnjah, medtem ko tega ni storila. Župan je pričakoval tudi pojasnila glede dokumenta Paola Parovele, ki je bil objavljen na spletni strani Pristaniške oblasti. Cosolini je poudaril, da je šlo za hudo obrekovanje in je zapustil sejo pristaniškega odbora, češ da se ni Monassijeva opravičila. Dodati velja, da je deželno vlado FJK namesto predsednice Debore Serracc-

hiani zastopala vodja deželne urada za infrastrukturo Magda Uliana.

Predsednica Pristaniške oblasti je vsekakor prejele prošnje posredovala javnosti po seji pristaniškega odbora, čeprav bi morala očitno to storiti ravno na srečanju s pristojnimi institucionalnimi dejavniki. Pa vendar. Poleg Trgovinske zbornice in Pokrajine Trst, ki sta zaprosili za skladišča 27 in 28 oz. 19, so prošnje posredovali skupina Fincantieri, konzorcij Officine Belletti, družba Greensam, družba Minoan lines, tržaška škofija (v načrtu je gradnja manjše cerkve) in arhitektka Barbara Fornasir. Prošnje krijejo polovico razpoložljivega območja, je povedala Monassijeva in spomnila, da je še čas za posredovanje novih.

Skratka, Monassijeva nadaljuje samovoljno po svoji poti. Pričakovati pa je,

da ne bodo drugi ostali križem rok. Senator Demokratske stranke Francesco Russo je spet zahteval imenovanje izrednega komisarja za tržaško pristanišče. Cosolini je dejal, da Monassijino početje »ni normalno« in povabil pristojnega ministra Maurizioja Lupija, da oceni, ali so njene poteze (in tudi nenavadna uporaba spletnih strani) v interesu pristanišča in mesta. Predstavniki deželne, pokrajinske in tržaške občinske uprave so sploh večkrat poudarili, da je treba obravnavati staro pristanišče v luči razvoja mesta in njegovega zaledja. Zadevo pa je zelo nazorno prikazal tržaški občinski odbornik za razvoj in za gospodarske dejavnosti Edi Kraus, ki poudarja, da je prodaja starega pristanišča po delih gospodarski samomor.

Aljoša Gašperlin

Pogled na staro pristanišče

ARHIV

ČRNA KRONIKA - Ukradli so dva bakrena žlebova

Tatovi na devinskem pokopališču

Zaskrbljenost jusrjev, ki so tatvino prijavili karabinjerjem - Nepridipravi na delu tudi pred nekaj meseci

Tatovi so znova »obiskali« devinsko pokopališče. Kaže, da so ukradli »le« dva bakrena žlebova, poškodovali pa so vhodna vrata kapelice, kot pričča zapuščena lestev so menda namera-

vali tudi na streho. Morda je bil njihov cilj bronasti zvon, ki pa se ga niso dotaknili.

Vdor nepridipravov so odkrili devinski jusrarji, katerih predsednik Vla-

Levo lestev, s pomočjo katere so tatovi splezali na streho kapelice in desno vlomljena vrata kapelice

DEVINSKI JUS

dimir Mervic je tudi takoj obvestil domače karabinjerje.

Tat (ali tatovi) so torej nasilno vdrli v kapelico (poškodovali so vrata), od koder so morda hoteli (a ga niso) ukrasti Kristusov bronasti kipec. Na pročelju poslopja so postavili lestev, zvon je, kot rečeno, na svojem mestu, pač pa so prijatelji tuje lastnine odnesli dva bakrena žlebova. Od tod ugibanje, da gre za »iskalce« bakrenih predmetov, ki so na ilegalnih tržiščih precej dragoceni.

Lansko poletje so devinsko pokopališče (tam so pokopani tudi prebivalci Štivana in Medje vasi) tudi »obiskali« nepovabljeni gostje. Bolj kot za poskus tatvine je takrat šlo za vandalski pohod, saj so nepridipravi brez pravega razloga poškodovali številne grobove ter verske simbole. Spravili so se celo nad grobove otrok, kar je domačine še posebej prizadelo in užalostilo. Karabinjerji ugibajo, da je tatove preteklo noč skoraj gotovo nekdo zmotil pri »delu«, drugače bi najbrž ukradli še kip v kapelici in celo zvon.

Devinsko pokopališče zjutraj odpirajo in zvečer zapirajo uslužbenci podjetja, ki to službo opravlja po nalogu Občine-Devin-Nabrežina. Ko so jusrarji poklicali karabinjerji (v sredo približno ob 20.30) so bila železna vhodna vrata pokopališča še odprta. To pa najbrž ni vezano na tatvino, saj kot poudarja občinski odbornik Andrej Cunja je omejeno podjetje pristojno za odpiranje in zapiranje pokopališča, ne pa za njegov nadzor.

GOLJUFIJA V najem je oddal tuje stanovanje

Dogodek spominja na podvig iz Totejevega filma, ki je toliko navimnih kolikor petičnim kupcem prodajal nič manj kot rimski kolosej. Ozadje podobne tržaške zgodbe pa je manj zabavno, tudi ker sta žrtvi revna priseljenca.

Poskus goljufije, ki ga je policija razkrila po prijavi dveh v Trst priseljenih indijskih državljanov, zadeva oddajo v najem nekega stanovanja, goljufija pa je v tem, da je stanovanje oddajala oseba, ki sploh ni njegov lastnik. 22-letni A.S. je namreč imel le začasno na razpolago ključne stanovanja v Ul. Tacco, kjer je bil gost nekega prijatelja. Kljub temu je Indijcema ponudil najem stanovanja za 250 evrov mesečno. Da bi bil prepričljivejši, je napisal tudi nekakšno najemniško pogodbo in zase zahteval vnaprejšnje plačilo štirih mesečnih najemnin.

Ko sta ugotovila, da ju je mladenič prelisčil, sta Indijca obvestila policijo, ki je storilca izsledila in ga ogradila zaradi goljufije.

DOBRODELNA AKCIJA - Fundaciji CRT in Caccia-Burlo ter COOP

Denarni boni za nakupe

Namenjeni bodo revnim družinam za nakup šolskih in drugih potrebščin zlasti za otroke

Družine, ki so se znašle v stiski in jim za preživetje na mesec ostane premalo denarja, se bodo tudi letos po pomoč lahko obrnile na fundacijo Antonio Caccia in Maria Burlo Garofolo, ki je v sodelovanju s fundacijo CRTrieste in Zadrugo COOP Trst, Istra in Furlanija lansirala projekt Pomoč mladotnim (Aiuto ai Minori). Gre za četrto izvedbo dobrodelnega projekta, ki v obliki denarnih bonov, ki jih je mogoče potrošiti v marketih zadruge COOP, družinam pomaga priti skozi mesec.

Podrobnosti pobude so na večerajšnji predstavitvi razčlenili podpredsednik upravnega sveta Fundacije CRTrieste Renzo Piccini, predsednica fundacije Antonio Caccia in Maria Burlo Garofolo Lori Sampietro in predsednik zadruge COOP Trst, Istra in Furlanija Livio Marchetti. Vsem je bilo skupno, da so v času gospodarske krize, ko se stiska družin z mladotni-

mi otroki samo še povečuje, tovrstni projekti dobrodošli in nujno potrebni. Slišali smo tudi, da fundacija Caccia - Burlo skrbi tudi za nastanitev družin, ki si ne morejo privoščiti stanovanjskih najemnin po tržnih cenah, projekt Pomoč mladotnim pa je le še dodaten kamenček v mozaiku dobrodelnosti. Ta pobuda predvideva podelitev bonov v skupni vrednosti 500 evrov, ki jih lahko starši zapravijo le v trgovinah Coop. Namenjene bone lahko izkoristijo le za nakup predmetov, ki so namenjeni izključno mladotnim članom družine. S tem denarjem jim lahko kupijo zvezke, knjige, obleke, barvice in druge šolske potrebščine, igrače ... Nikakor pa ta denar ni namenjen nakupu mobilnih telefonov ali drugih stvari, ki niso najnujnejše, je spomnil podpredsednik fundacije CRTrieste Piccini, ki je poudaril tudi, da gre za konkretno pomoč pri nakupu vsakodnevnih potrebščin.

Da so otroci največje žrtve stiske njihovih staršev, se strinja predsednica fundacije Caccia - Burlo Lori Sampieri, ki je spomnila, da bo njihova organizacija o tem dobrodelnem projektu obvestila starše, ki so pomoči potrebni in jim postregla z vsemi potrebnimi informacijami. Na razpolago so boni v skupni vrednosti 75 tisoč evrov, vsak bon pa je vreden 10 evrov. Prosilci bodo dobili bone v vrednosti 100 evrov v več delih, so povedali večerajšnji govorniki in poudarili, da so v zadnjih treh letih v sklopu tega projekta denarno pomoč ponudili kar 86 družinam oz. 146 mladotnim osebam.

Pri dodeljevanju pomoči se kot glavna kriterija upoštevata trenutna stiska družine in splošni socialni položaj družine, ki mora k vlogi za dodelitev pomoči priložiti vsa potrebna potrdila, so še povedali na večerajšnjem srečanju z novinarji. (sč)

OPENSKI TRAMVAJ - Izkušeni voznik Dolfi Purich danes na slavnostni vožnji ob odprtju proge

»Na prenovljenih delih proge gre vse gladko, vožnja je imenitna«

Domačini so na tramvaj zelo navezani, za turiste pa je to najbolj znana atrakcija po Miramarskem gradu

Openski tramvaj bo danes po skoraj dveletnem mirovanju in zamenjavi kakih 1400 metrov proge spet na poti, čeprav se bodo redne vožnje začele v ponedeljek. Drevo med 18. in 19. uro ga bodo blagoslovili in kar trikrat slovesno pozdravili - na Trgu Oberdan, Kolonji in Opčinah. Od Kolonje do Opčin bo slavnostno vožnjo opravil 112-letni starodobnik, originalni rjavi tramvaj številka 6. Upravljal ga bo »starosta« tramvajskih voznikov Rodolfo Purich, po domače Dolfi, ki vozi tramvaje od leta 1993 in dela pri tržaškem podjetju krajevnih prevozov (nekoč ACT, zdaj Trieste Trasporti) že 34 let. Bil je tudi že gondoljer, pa čeprav samo na Kraškem pustu. »Ja, za pusta sem bil tudi papež,« se posmeje Purich, ko z njim pokramljamo pri mizici na končni postaji na Trgu Oberdan. Turisti si medtem od zunaj radovedno ogledujejo »parkirani« modri vlakec, o katerem so veliko brali v turističnih vodnikih.

Ste pogrešali tramvaj?

Gotovo. Kot Openc sem nanj zelo navezan.

Najbrž raje vozite tramvaj kakor avtobus, kajne?

Da. Gre vsekakor za dva popolnoma različna načina vožnje. Ko voziš avtobus, lahko morebitno manjšo napako popraviš, na tramvaju pa moraš izredno paziti, ker je nevarno. Tramvaj je težek, tehta skoraj 18 ton in posebno moraš biti pozoren, ko se z njim spuščaš v mesto.

Kolikokrat ste iztirili?

Parkrat, včasih se to zgodi na kretnicah, ki omogočajo spremembo smeri vožnje. Na te nesreče lahko vplivajo tudi vremenske razmere.

Tudi potniki so drugačni: na tramvaju srečate več turistov.

Mnogo jih je, veliko pa je tudi naših domačinov z Opčin in iz drugih krajev. Ljudje, ki stanujejo ob progi, nestrpno čakajo na povratek tramvaja.

Tramvaj torej ni samo turistična atrakcija.

Ne, ne. Ljudje ga potrebujejo. Ženice iz ulic Romagna in Sant'Anastasio nas že dolgo zaskrbljeno sprašujejo, kdaj bo tramvaj spet vozil. Po drugi strani pa je openski tramvaj po Miramarskem gradu verjetno najbolj znana tržaška turistična atrakcija. Nekateri obiščejo Trst samo zaradi tramvaja.

Kakšni so vaši občutki med vožnjo po novi progi?

Lepi. Na prenovljenih delih proge gre tako gladko, kakor da bi vozil po biljardni mizi. Nekaj imenitnega.

Ni pa povsod prenovljena.

Bo. V prihodnje bodo zamenjali tudi druge dele. Ko bo vsa proga popolnoma do-delana, kakor je zdaj na posameznih delih, bo vse skupaj luksuzno. Proga bo na najvišji ravni.

Ali je sam tramvaj nespremenjen? Od zunaj zglada vedno enak. Vem pa, da so spodnji del obnovili, predvsem vozičke. Kar se tiče varnosti, smo na višku.

Trenutno se mlajši vozniki z vami, starejšimi sodelavci, učijo voziti tramvaj. Že dva tedna in pol se ukvarjam samo s tem. Teoretični del izpita so opravili, zdaj jih čaka še praktični del.

Leta 2006 je že prišlo do slavnostne vožnje ob koncu pomembnih popravil.

Ponosno lahko rečem, da sem na takratnem odprtju vozil tramvaj s tega trga do Opčin in med potniki je bil tudi tedanji župan Dipiazza. Upam, da bom jutri (danes, op. nov.) s starodobnikom peljal še sedanjega župana Cosolinija. Ponosno se bom pripeljal do svoje rodne vasi, saj sem eden zadnjih Opencev, rojenih na Opčinah.

Upajmo, da v bližnji prihodnosti ne bo novih otvoritev ...

Da ne bo novih problemov, upajmo! Nimam preroških sposobnosti. (smeh)

Aljoša Fonda

Dolfi Purich končno spet na svojem običajnem mestu

FOTODAMJ@N

OPČINE - Tramvaj in poletni večer

Danes bo živo

Pester openski program, vas zaprta za promet - Razstava v železniškem muzeju

Na Opčinah bo drevi zelo živo, saj se bo praznično odprte prenovljene tramvajске proge pomešalo s številnimi dogodki, ki jih v vasi ponuja dvodnevna prireditev Openski poletni večer. Slovesnosti, povezane s tramvajem, se bodo začele v Trstu: ob 17.30 bodo na Trgu Oberdan govorili tržaškega župana, predsednika rajonskega sveta, predsednika podjetja Trieste Trasporti in predstavnik pokrajine, ob 18. uri bo tramvaj odpeljal proti Škorklji. Sočasno bo z Opčin odpeljal zgodovinski tramvaj iz leta 1902. Ob 18.20 se bosta tramvaja srečala na Kolonji, kjer ju bodo pričakali prebivalci Banov in Ferlugov z narodnimi nošami, kruhom in soljo ter s glasbo folklorne skupine Kraški šopek. Ob 18.40 in 18.45 bosta tramvaja krenila proti Opčinam, kjer bodo čakali skviti, predstavniki športnih društev in godba Viktor Parma iz Trebč. Spet bodo na vrsti govori, godba pa bo množico pospremila do sedeža Zadrúžne kraške banke, kjer bodo odprli razstavo zgodovinskih razglednic o tramvaju. Zapel bo pevski zbor Tabor, sledila bosta zakuska in »cvetlični poklon« tramvaju na pobudo openskih cvetličarn.

V okviru poletnih večerov v organizaciji združenja Skupaj na Opčinah, konzorcija Centro in via in Občine Trst bodo danes in jutri v ospredju zabava, prireditve in nakupi. Glavne openske ulice bodo danes zaprli za promet od 19. ure do polnoči (jutri od 18. ure do polnoči), trgovine pa bodo ponujale popuste vse do 23. ure. Tudi gostilne in bari bodo pripravili pokušnje, koncerte in druga presenečenja, ob 21. uri bodo v vasi nastopile akrobatska skupina Cheerdance Millenium in plesne skupine. V Bambičevi galeriji je Sklad Mitja Čuk že sinoči odprl razstavo likovnih izdelkov gojencev vzgojno zaposlitvenega središča, jutri bosta glavna dogodka rolnarsko tekmovanje na Proseški ulici Skirroll Sprint (ob 19. uri) v organizaciji kriške Mladine in nagrajevanje rolnarskega tekmovanja ter tekmovanja v okrašanju Opčin Infiorata (ob 21. uri v Proseški ulici 10).

Tržaški železniški muzej pri Sv. Andreju pa vabi danes ob 12. uri na odprtje razstave o tramvaju, katero so uredili prostovoljci železničarskega društva. Razstava z 48 panoji in fotografijami o zgodovini openskega tramvaja bo na ogled do 31. avgusta, in sicer ob sredah, sobotah in nedeljah med 9. in 13. uro.

SESLJAN - Včeraj popoldne

Veja zgrmela na cesto

Velike veja borovca je včeraj popoldne zgrmela na cesto, ki povezuje Sesljski zaliv z obalno cesto. Veja ni nikogar poškodovala, pač pa so zaradi nje za nekaj časa zaprli cesto in tako onemogočili dostop do zaliva. Promet so urejali karabinjerji in občinski redarji, medtem ko so gasilci požagali vejevje in odstranili veliko vejo s ceste. Vzroki dogodka niso znani. Morda je k temu botrovalo slabo vreme (v trenutku nesreče sicer ni deževalo), nekateri krajevni prebivalci pa zadevo povezujejo s kislino, s katero so pred časom na borovcu zatrli večje gnezdo čmrllov.

Ovira na cesti je precej zakasnila sinočnje uradno odprtje kopalniške sezone v sesljskem Castelreggiu ter predstavitev stojnice Kras v zalivu-Il Carso in baia.

Gasilci na delu pri odstranjevanju veje, ki je v Sesljanu padla na cesto FOTODAMJ@N

Odprtje razstave sodobne umetnosti Intersecciones

V galeriji Lux Art Gallery Giorgia Parovela (Ul. Rittmeyer št. 7/d) bodo danes ob 19. uri odprli mednarodno razstavo sodobne umetnosti Intersecciones México-Grčija-Italija. Razstavo so pripravili Maria Campitelli, Manolo Cocho, Sofia Kyriakaki.

Pri Sv. Jakobu srečanje o tržaški narečni poeziji

V bivši pralnici pri Sv. Jakobu (Ul. San Giacomo in Monte št. 9) bo danes ob 19. uri srečanje »Dialoghi in Poesia tra Passato e Presente«. Pobuda bo v okviru meseca tržaške narečne poezije »Se se vol se pol«, na njej pa bodo sodelovali tržaški pesniki Ezio Giust, Toni Piccini in Claudio Sibelia. Za glasbeno spremljavo bo poskrbel Gianni Claus. Vstop je prost.

Pri kontovelski mlaki igriva srečanja za otroke

Naravovarstvena organizacija WWF prireja v poletnem obdobju pri kontovelski mlaki vsak petek vrsto ludičnih pobud za otroke. Srečanja so namenjena za otroke, ki obiskujejo poletne centre in rektorije, in jih prirejajo v sodelovanju s tržaško občinsko upravo. Srečanja vodi sodelavka WWF, ki obvlada italijanski in slovenski jezik. Za informacije tel. št. 0406754339, 040224147 (int. 2).

Pri Sv. Ivanu koncert jazz skupine Mocambo Swing

Na območju bivše umobolnice pri Sv. Ivanu bo v prostorih t.i. »Posto delle Fragole« drevi ob 21. uri koncert jazz skupine Mocambo Swing. Koncert bo v okviru prireditve Lunatico Festival. Še pred tem bosta ob 19. uri glasbeni aperitiv s »Zwei Knodel Soljanka dj set« in degustacija tipičnih lokalnih proizvodov.

Akvareli Uga Pierrija

V dvorani »Salone del Thé« Danieli v Ul. Gallina št. 1/b bodo danes ob 18. uri predstavili nekatere akvarele iz zbirke Tarokov Uga Pierrija.

Ena knjiga za en nasmeh

V knjigarni Ubik bodo danes ob 18.30 predstavili solidarnostno pobudo »Un libro per un sorriso« (Ena knjiga za en nasmeh), ki bo potekala v sodelovanju s Fundacijo Luchetta, Ota, D'Angelo in Hrovatin ob 20. obletnici delovanja. Predsednica fundacije Daniela Schifani-Corfini Luchetta in Mara Contardo bosta na srečanju govorila o delu organizacije v zadnjih letih in o pobudah, ki jih nameravajo izpeljati v prihodnosti.

Razstava Anje Čop Iran unimaginaire

V muzeju sodobne umetnosti Ugo Carà v Miljah (Ul. Roma št. 9) bodo drevi ob 19. uri odprli razstavo Anje Čop »Iran unimaginaire«, ki bo odprta do nedelje, 3. avgusta. Razstavo prireja miljska občinska uprava in bo odprta od torika do petka od 18. do 20. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure in od 18. do 20. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 10. do 12. ure. Vstop je prost.

Solidarnostni aperitiv za Emergency

V kopalnišču Ausonia na tržaškem nabrežju bo drevi ob 19. uri solidarnostni aperitiv za organizacijo Emergency. Udeleženci bodo lahko s prispevkom 10 evrov prejeli aperitiv in s tem pomagali pediatrični bolnišnici, ki jo je odprl Emergency pred 11 leti v kraju Anabah v Afganistanu.

POGOVOR Z ODLIČNJAKI - Nada Tavčar (klasična smer liceja Franceta Prešerna)

Cilja na medicino v Ljubljani Alternativi: biologija ali petje

Na maturi poglobila Kosovelov odnos do glasbe - Kdo želi z njo na potovanje z vlakom po Evropi?

Nada Tavčar, doma iz Devina, je z najvišjo oceno zaključila klasično smer na liceju Franceta Prešerna. »Stotice nisem pričakovala, potrudila sem se, da maturo opravim čim boljše.« Zanimivo je, da je vseh pet odličnjakov iz Prešerna skupaj obiskovalo že osnovno in nižjo srednjo šolo, to sta osnovna šola Josip Jurčič v Devinu in srednja šola Igo Gruden v Nabrežini.

Nada Tavčar je vsestransko aktivna, saj se ukvarja s petjem pri dekliški skupini Bodeča neža, igra klavir, občasno se ukvarja z lutkami po vodstvom Jelene Sitar Cvetko v Devinskem gradu ustvarjalnosti in je skavtinja.

Maturitetno seminarsko nalogo je posvetila Kosovelu in glasbi. »Analizirala sem razna pisma, ki jih je pisal sestri Karmeli, ki je igrala klavir, v katerih pesnik opisuje svoj odnos do glasbe in analizira razne koncerte, ki jih je slišal. Kosovelova družina je bila vedno zelo glasbeno razgledana in angažirana.« Tudi v Kosovelovih poezijah večkrat najdemo podobo klavirja, do katerega je imel glo-

bok odnos. »Za zaključek sem raziskala, kdo je Kosovelove pesmi uglasbil, teh je bilo res veliko. Njegove pesmi je uglasbilo preko 50 skladateljev.«

Klasična izobrazba ponuja seveda veliko možnosti za nadaljevanje študija, Nada se je odločila za znanstveno usmerjeno študijsko pot. Naslednje leto jo čaka študij medicine v Ljubljani, druga možnost pa je študij biologije v Trstu. »Če me ne bodo sprejeli, pa še vedno jemljem v poštev možnost, da bi nadaljevala študijsko pot s petjem.«

Z izbiro klasične smeri je zadovoljna in bi jo ponovila, »ker te ta šola dobro pripravi in ima veliko razsežnost, profesorji pa ne samo podajajo snovi, temveč se tudi ukvarjajo z dijaki in jim podajo svoj kritični pogled na svet. Ta šola ti nudi vsa sredstva, da imaš potem odprto pot v študij, tudi na primer za jezike ali matematiko. Dobiš bazo za to, da lahko potem kritično gledaš na svet, bereš medije, odkrivaš resnico... Tudi profesorji so dobri.«

Nado čakajo po opravljenem izpitu maturantski izlet, potovalni tabor, mor-

OSEBNA IZKAZNICA

Ime in priimek: NADA TAVČAR

Zodiakalno znamenje: strelec

Najljubša hrana: nonini »kaneloni«

Najljubša pijača: topel čaj

Knjiga na nočni omarici: trenutno jih je preveč, ampak ne berem nobene (smeh)

Najljubši film: The English Patient

Najljubša TV-oddaja: /

Najljubša gledališka predstava: lutkovna predstava O roparskem vitezu Jaromiru

Najljubša osebnost: Pedro Opeka

Življenjsko geslo: Vedno pripravljen!

je s prijatelji, kot animatorka bo pomagala tudi na pevskem tednu goriškega otroškega pevskega zbora Emil Komel.

»Želela bi si tudi na potovanje po Evropi z vlakom...še iščem koga, ki bi prišel z mano.« (bf)

NABREŽINA - Spomin prijatelja

Linotu v slovo

Ne vem koliko Nabrežincev sploh zna, kdo so domači obrtniki in kakšen je njihov izvor. Pred par dnevi nas je zapustil Lino Caharija-Markotov; bolezen ga je pobrala v trenutku, ko je imel še precej načrtov za svojo obrtniško firmo in družino.

Lino se je rodil leta 1935 in se je kot mlad fant zaposlil pri stricu, ki je v letih petdeset odprl mehanično delavnico. Tam se mu je porodila ideja, da mora nekaj sam napraviti in je res po par letih sam postavil delavnico, ki je dobro delala, dokler se niso tudi pri avtomobilih strogo specializirali. Takrat se je Lino spomnil, da ima nekje v kamnolomih prostor, kjer je že njegovo nono imel kamnoseško delavnico. Poleg zemljišča je stal najstarejši kamnolom v Nabrežini, kjer so stari Rimljani črpali kamen za gradnjo Ogleja in celo Rima. Zgodovina pravi, da so kamen iz tega kamnoloma »valjali« do Sosljanskega zaliva in ga tam natovarjali na ladje.

Lino, ki mu je vedno stala ob strani žena Ada, si je zavihal rokave in uredil delavnico, v kateri je zaposlil sina, ki se je najprej izučil v Sežani in v Furlaniji pri raznih podjetjih, ter potem prenesel svoje znanje domov. Lino je spet odprl stari kamnolom in iz njega koristil svoj kamen in tako je on postal edini »plačevalec« davka na kamnoseške usluge... saj je delal v svoji »javi«! Za drugega sina, ki je doštudiral na Univerzi v Trstu, pa je upal, da se bo ukvarjal s poljedelstvom ali pa na splošno z vzdrževanjem imetja.

Težave so bile s kamnolomom, ker deželni zakoni žal ne poznajo razlike med kamnolomi ornamentalnega kamena in kamnolomi peska ali grize, ki so v Furlaniji. Koliko se je naš »pionir« obrtništva »martral na delu« in ob praznikih še na vrtu, v Nabrežinskem bregu okoli oljk in trt, kar je je bilo še najhuje tudi z različnimi razlastitvami, ki niso bile nikoli posajene.

Lepa in slozna družina mu je stala vedno ob strani in mu pomagala, a kraški trmi je zelo težko dopovedati! Večkrat sva kramljala o tem kako si olajšati življenje in kako uživati še teh par let, ki nam preostajajo. Lino je bil strog do sebe in želel je, da bi bil svet bolj pošten. Še sedaj leži v mojem predalu spisek vseh problemov, ki jih je ubogi Lino imel z različnimi institucijami, ki se niso držale obljub.

Upam, da bo tvoj zgled prepričal marsikoga med nami! Hvala Lino. Ko sem izvedel, da bolehaš in da so za to kriva pljuča, se mi ni zdelo res.

Vito Tanze

Včeraj danes

Danes, PETEK, 11. julija 2014

OLGA

Sonce vzide ob 5.26 in zatone ob 20.54 - Dolžina dneva 15.28 - Luna vzide ob 19.43 in zatone ob 5.32.

Jutri, SOBOTA, 12. julija 2014

MOHOR

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23 stopinj C, zračni tlak 1016 mb ustaljen, vlaga 65-odstotna, veter 5 km na uro jugovzhodnik, nebo oblačno s padavinami, morje rahlo razgibano, temperatura morja 24 stopinj C.

Izleti

KRU.T obvešča, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje v Termalnem centru Radenci, od 24. avgusta do 3. septembra, z možnostjo individualnega prilagojenega paketa za zdravje ali dobro počutje. Podrobnejše info in prijave na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8, II. nad. Tel. št.: 040-360072 (od pon. do pet. 9.00 - 13.00) ali krut.ts@tiscali.it.
DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA organizira odhod v Lurd in na Azurno obalo od 20. do 24. avgusta. Imamo še nekaj prostih mest. Info na tel. št. 00386-41573326 (Marija).

Na postaji Rogers performans o preseljevanju

Trst bo danes prizorišče prav posebne umetniške pobude, posvečene temi migrantov. Na postaji Rogers (Nabrežje Grumula 14) bo ob 16. uri zaživel spektakel Migrant Bodies, pri katerem sodelujejo partnerji iz Italije, Francije, Hrvaške in Kanade ob podpori Evropske unije. Šest krajevnih umetnikov (Marta Bevilacqua, Corrado Canulli, Francesca Debelli, Martina Gregori, Marta Melucci in Martin Romeo) ter prav toliko mednarodnih performerjev (Jasna Vinovrški, Lee Su-Fesh, Ginelle Chagnon, Alessandro Sciarroni, Manuel Roque in Sammy Chien) bo občinstvu predstavilo svoje potovanje v iskanju pomena »obmejne identitete«. Pri načrtu sodelujejo pomembni festivali, koordinator je direktor sarajevskega festivala MESS Giorgio Ursini Uršič. Projekt so že predstavili v Vancouveru in Bassanu, po Trstu bo na vrsti Zagreb. Za tržaško etapo se je zavzelo novonastalo društvo PlanTS.

Omet padel na Trg Sv. Jakoba brez posledic za ljudi

Na srečo, da na pločniku v tistem trenutku ni bilo nikogar, v nasprotnem primeru bi ga omet poškodoval. Zgodilo se je včeraj zjutraj na Trgu Sv. Jakoba, kjer se je s stavbe zrušil kos ometa in padel le nekaj metrov stran od avtobusnega postajališča. Prišli so mestni redarji in gasilci. Prvi so se urejevali promet, drugi pa so zavarovali območje in »počistili« nevarno pročelje.

FOTODAMI@N

KRD Dom Briščiki

vabi

danes, 11. julija 2014, ob 21. uri

h komunski štirni v Briščike

na ogled veseloigre

**DOBRA
LETINA**

Nastopajo člani Razvojnega društva Repentabor in Kulturnega društva Kraški dom.

Scenarij in režija: Anja Škabar

V primeru slabega vremena bo predstava v društvenih prostorih.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ
46 je odprt vsak dan do 20. julija.

Tel. 040-229439

Osmice

BORIS IN ARIELLA sta odprla osmico v Samatorci. Tel. št.: 040-229199.

ERIKA IN MARTIN sta v Križu odprla osmico. Vabljeni! Tel. št.: 040-220605.

IZTOK je v Slivnem odprl osmico. Vabljeni. Tel.: 040-200634.

LISJAK je odprl osmico na Kontovelu. Tel. št.: 040-225305.

OSMICA je odprta pri Normi v Mavhinjah. Tel. št.: 040-299806.

OSMICA je odprta v Šempolaju, v Oljčnem gaju. Vabljeni!

OSMICO je odprl Zidarič, Praprot št. 23.

OSMICO je odprl Šuber na Opčinah. Tel. št.: 349-7158715.

PRI JURČEVH v Cerovljah smo odprli osmico. Vabljeni!

SIDONJA RADETIČ je odprla osmico v Medji vasi št. 10. Tel. št.: 040-208987.

TOMAŽ METLIKA - Županov - vabi na osmico v Bazovico 32. Tel. št.: 040-226386.

V LONJERJU ima Gabrijel osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek. Tel.: 338-3976187.

V ZGONIKU je odprl osmico Gigi Furlan. Tel. št.: 040-229293.

Loterija 10. julija 2014

Bari	4	24	75	25	18
Cagliari	16	46	76	49	57
Firence	47	24	79	8	71
Genova	15	37	85	11	67
Milan	89	4	27	47	41
Neapelj	32	7	80	86	50
Palermo	28	73	52	69	33
Rim	41	12	52	43	18
Turin	82	38	31	86	21
Benetke	7	17	32	54	90
Nazionale	62	61	86	8	6

Super Enalotto št. 82

3	11	18	30	51	85	jolly 7	
Nagradni sklad							15.759.684,11 €
Brez dobitnika s 6 točkami							– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami							– €
10 dobitnikov s 5 točkami							20.611,99 €
998 dobitnikov s 4 točkami							208,36 €
33.253 dobitnikov s 3 točkami							12,45 €
Superdobitnik 9090F352011F-32							

Superstar

56

Brez dobitnika s 6,	
s 5+1 in 5 točkami	– €
6 dobitnikov s 4 točkami	20.836,00 €
135 dobitnikov s 3 točkami	1.245,00 €
1.925 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
11.575 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
23.103 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €

SKD Vesna iz Križa

vabi na

KONCERTIZ DALMACIJE
v
LATINSKO AMERIKOMoški pevski zbor Vesna
s spremljavo

tamburaškega ansambla

in

Glasbena skupina

SIETE NOTAS DEL CHA CHA

v petek, 11. julija, ob 21.00

v Ljudskem domu v Križu

šagra

športni center Padriče

SPECIALITETE

NA ŽARU

11., 12., 13. JULIJ

Danes igra ansambel ANELLI MANCANTI

Čestitke

Štorklja v Prebeneg je priletela in JAKOBA pripeljala, sestrici Mija in Ema sta ga komaj pričakovala, da bi ga objela. Vso srečo in zdravja mami Petri in očku Maurotu. Nona Vesna, nono Nevio in stric Marko.

Mija in Ema se bosta od danes naprej z malim JAKOBOM igrali. Mamici Petri in očku Mauru čestitamo, malemu Jakobu pa želimo vse naj naj. Anamarija, Andrej in Ingrid.

Petri v veselje, Maurotu v ponos, je JAKOB pokukal na svet brez zobkov in bos. Sestrici Mija in Ema sta ga pričakovala in se bosta z njim skupaj igrala. S presrečno razširjeno družino se tudi mi iz Madrida, Proseka in Trsta veselimo.

VALENTINA, ves trud, ki si ga vložila, je bil zdaj deležen poplačila. Ob tvojem izredno uspešnem zaključku študija na Pedagoški univerzi v Kopru, ti iskreno čestita stric Igor z družino.

Danes naša odbornica TATJANA okrogla leta slavi. ŽePZ in KD Ivan Grbec ji želita še mnogo lepih in srečnih dni.

Danes se v Barkovljah klapa veseli, ker naša LILIANA 70 let slavi. Ona na vrto rožice goji in ob vsakem cvetju se veseli. Draga Liliana, prvo zdravje in še zdravje ji voščimo za njeno slanje! Vsi, ki jo imamo radi.

Kino

ARISTON - 18.45, 21.15 »Dallas Buyers Club«.

CINEMA DEI FABBRI - 18.30 »The Summit K2«; 20.15 »Non c'era nessuna signora a quel tavolo«; 21.45 »Rio 2096«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Mai così vicini«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Quel che sapeva Maisie«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.45, 21.00 »In ordine di sparizione«.

KOPER - PLANET TUŠ - 17.20 »Kako izuriti svojega zmaja 2«; 16.00, 18.15 »Kako izuriti svojega zmaja 2 3D«; 20.50 »Kako ne umreti na Zahodu«; 19.25, 21.15 »Njegov porednež«; 16.40, 19.00, 20.10 »Pa ne že spet ti!«; 17.05, 18.30, 22.10 »Sosedji«; 18.45, 20.30, 21.20 »Transformermji: doba izumrtja«; 16.15 »Zlohotnica«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Teatro con l'armonia«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.50, 21.15 »Per qualche dollaro in più«; 16.45 »Il magico mondo di Oz«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Le origini del male«; Dvorana 3: 16.30, 18.00, 21.00 »Babysitting«; 19.30, 22.20 »Big wedding«; Dvorana 4: 16.30, 18.15, 20.00, 21.40 »Disney's Maleficent«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Insieme per forza«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

prej do novice

www.primorski.eu

THE SPACE CINEMA - 18.05, 20.10, 22.15 »Le origini del male«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Babysitting«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Disney's Maleficent«; 16.10 »Il magico mondo di Oz«; 16.40 »Tutte contro lui«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Big wedding«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Mai così vicini«; 16.20, 18.15, 20.10, 22.05 »Gigolo per caso«; 16.30, 19.00, 21.30 »La citta' incantata«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 18.00, 20.00, 22.00 »The German doctor«; Dvorana 2: 18.10, 20.10, 22.10 »Le origini del male«; Dvorana 3: 17.45, 20.00, 22.00 »Mai così vicini«; Dvorana 4: 17.30 »Disney's Maleficent«; Dvorana 5: 19.45, 21.50 »In ordine di sparizione«.

Obvestila

SEMINAR VOKALNE TEHNIKE V ZBORU s slovenskim dirigentom Robertom Fegušem, v organizaciji MePZ Tončka Čok, SKD Lonjer-Katinara, v sodelovanju z ZSKD in USCI FJK, bo v soboto, 4. oktobra, od 14. do 20. ure v Športno-kulturnem centru Lonjer-Katinara. Vabljeni pevci, zborovodje, koripetitorji. Več informacij na www.zskd.eu. Prijave od danes, 11. julija, dalje na: ZSKD, Ul. S. Francesco 20. Tel. št. 040-635626 ali trst@zskd.eu.

WWF - Zaščiteno morskno območje v Miramaru, v sodelovanju z občino Trst, prireja vsak petek od danes, 11. julija, do 12. septembra od 10. do 12. ure didaktične naravoslovne dejavnosti na območju Mlake na Kontovelu. Za info tel. št. 333-9339060 ali 040-6754339.

ACM vabi na slovesnost na čast sv. Cirila in Metoda na Vejno v nedeljo, 13. julija, ob 17. uri. Somaševanje bo vodil upokojeni nadškof Alojzij Uran z duhovniki jubilanti. Vabljeni skavti in narodne noše.

JADRALNI KLUB ČUPA IN ZSŠDI organizirata za mladince od 11 do 15 let tečaj jadrnanja na deski in na jadrnicah Open Bic, ki bodo celotredenski, od 13. do 18. ure. Spored: od 14. do 18. julija. Info in vpisi na tajništvo ob ponedeljkih, sredah in petkih 9.00-13.00 in ob sobotah 16.00-18.00 na sedežu, tel. št. 040-299858 ali info@yc-cupa.org.

TABORNIKI RMV obveščajo, da bo letošnje dvotedensko taborjenje potekalo v Cerknici od 14. do 28. julija. Zbirališče za odhod z avtobusom je predviden v ponedeljek, 14. julija, ob 8. uri na avtobusni postaji v Sežani. Dan obiskov staršev bo v nedeljo, 20. julija, od 10. do 17. ure. Na taborjenje gredo lahko le otroci, ki imajo poravnano tudi članarino za letošnje leto, ki jo v primeru, če to še niste storili, lahko plačate na iste načine kot taborino. Ura povratka bo sporočena naknadno na straneh Primorskega dnevnika. Dodatne info prejmete pri vodnikih posameznih družin. Taborniški srečno.

SZSO - TS obvešča, da bo skavtska trgovina odprta v sredo, 16. julija, od 18.00 do 19.30 v skavtskem sedežu, Ul. Risorta 3. Toplo vabljeni!

DRUŠTVO DIABETIKOV SEŽANA vabi v ponedeljek, 21. julija, ob 19. uri v veliko sejno dvorano občine Sežana na predavanji o sladkorni bolezni. Predavala bo mag. Iris Marolt iz Koprca. Predstavitev nordijske hoje bo 30. avgusta v smodnišnici. Informacije in prijave na tel. 05-7341530, Društvo diabetikov Sežana, Partizanska c. 18.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA obvešča, da bo do 29. avgusta odprta s sledečim poletnim urnikom: ponedeljek, sredo, petek 8.00-16.00. Torek, četrtek 11.00-19.00. Od ponedeljka, 21. julija, do petka, 25. julija, in od 11., do 14. avgusta bo zaprta zaradi dopusta.

OBČINE DEVIN NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR prireajo dvotedensko letovanje v toplicah v Abano Terme (PD) za 50 starejših občanov od 31. avgusta do 14. septembra.

Udeležijo se ga lahko občani over 65 s stalnim prebivališčem v eni od navedenih občin. Lestvica sprejetih prošilcev bo sestavljena po vrstnem redu prejetih prošelj. Prijavo, ki jo je treba izpolniti na ustreznih obrazcih ter vso potrebno dokumentacijo, je treba predložiti od 24. julija do 1. avgusta na sedežu Urada za odnose z javnostjo - Kamnarska hiša Iga Grudna, Nabrežina 158, od ponedeljka do sobote, od 11. do 13. ure; v tajništvu občine Repentabor ali občine Zgonik od ponedeljka do petka, od 9.30 do 12.00.

PETDESETLETNIKI (1950) - občine Dolina, Vzhodnega ter Zahodnega Krasa organizirajo v soboto, 26. julija, enodnevni izlet v Mozirje in okolico. Za ostale info na tel. št. 333-1157815 (Ladi) ali 347-4434810 (Livio).

OBČINE OKRAJA 1.1 - Devin Nabrežina, Zgonik, Repentabor in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo ludoteka, namenjena otrokom od 1 do 6 let, delovala v Igralnem kotičku Palček, Naselje Sv. Mavra. Urnik: sredo in petek 16.00-18.00; sobota 10.00-12.00. Julija so predvidene delavnice oblikovanja, roke v testu in obstojnost snovi in materialov. Info na tel. št. 040-299099 (pon.-sob. 8.00-13.00).

SOCIALNO SKRBTSTVO OBČIN OKRAJA 1.1. obvešča, da skupna informativna točka, ki deluje ob torkih od 9. do 11. ure in Socialni urad, ki je za javnost odprt ob petkih od 8.30 do 10.30, julija ne bosta sprejemala strank zaradi preureditve notranjih prostorov občinske stavbe v Naselju Sv. Mavra 124.

ZSKD obvešča, da bodo uradi v Gorici, Trstu in Solbici odprti publiko do 12. septembra po poletnem urniku (9.00-13.00). Zaprti bodo od 11. do 15. avgusta.

ŠKOD TIMAVA IN JUS MEDJA VAS, vabita obrtnike iz Krasa in okolice, da se prijavi za razstavljanje svojih izdelkov na tradicionalnem prazniku »Konji in vonjave mošta«, ki se bo odvijal v Medji vasi od petka, 3. do nedelje, 5. oktobra. Prijave in info na tel. št. 338-7738027 (Igor) in 338-9050189 (Simon) ali na timava@alice.it, igortom71@hotmail.it.

Poslovni oglasi

GOSPA Z IZKUŠNJAMI išče delo: likanje, pospravljanje, varstvo.
00386-31-879781

Mali oglasi

DAJEM V NAJEM majhno stanovanje v Ul. Galilei. Soba, kuhinja, kopalnica, samostojno ogrevanje. Mesečno 480,00 evrov vključno s stanovanjskimi stroški in porabo vode. Tel. št.: 329-8012528.

GOSPA SREDNJIH LET išče delo kot kuhinjska pomočnica, čistilka ali negovalka starejših. Tel. št.: 00386-31624994.

GUMENJAK dolžina 3 m, motor thomos 4,5, v dobrem stanju, oddamo za izredno ceno 200,00 evrov. Tel. št.: 040-200201 (ob večernih urah).

IŠČEM DELO kot negovalka starejših oseb. Tel. št.: 00386-70514634 ali 329-6055490.

IŠČEM DELO kot varuška otrok. Tel. št.: 340-2762765.

PRODAM stanovanje v Trstu (Ul. Rivalto), 3. nadstropje, 60 kv.m., 2 spalni sobi, kuhinja in kopalnica, sončna lega, pogled na občinski vrt, cena po dogovoru. Tel. št.: 040-764682.

PRODAM knjige za višjo srednjo šolo J. Štefan. Učbenike: Zgodovina 3, Sodobna zgodovina ter Potovanje besed 4 in 5. Tel. št.: 333-3101118.

ŠTUDENTKA NA PEDAGOŠKI FAKULTETI pomaga pri učenju dijakom osnovne in srednje šole pri pisanju domačih nalog. Tel. št.: 348-4744864.

Prireditve

KRD DOM BRIŠČIKI vabi danes, 11. julija, ob 21. uri h komunski štirni v Brišči na ogled veseloigre »Dobra letina«. Nastopajo člani Razvojnega društva Repentabor in Kulturnega društva Kraški dom. Scenarij in režija Anja Škabar. V primeru slabega vremena bo predstava v društvenem sedežu.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE prireja zaključni sezonski koncert danes, 11. julija, ob 20.30 na dvorišču hotela La Fontana v Ricmanjih. V primeru slabega vremena koncert odpade. Toplo vabljeni!

SKD TABOR prireja in vabi na »Poletje pod kostanjem« v Prosvetnem domu: v četrtek, 17. julija, Jari in Jarci; v četrtek, 24. julija, Magic cocktail z Compagnia Lanutti & Corbo, Karly Ann, Magic Wladimir, Vikj, Eva & Tanja. Začetek ob 21. uri. Info na www.skdtabor.it.

SKLAD MITJA ČUK vabi na ogled likovne razstave vzgojno zaposlitvenega Središča Mitja Čuk »Odpadki?... Ne umetnine« do petka, 18. julija, v prostore Bambičeve galerije na Opčinah. Urnik: 10.00-12.00 (od pon. do pet.).

Prispevki

V spomin na bratranca Linota Caharijo darujeta Zvonko Košuta in Naca 50,00 evrov za pevski zbor Jacobus Gallus.

V spomin na Sarinega očeta Walterja Ferlugo darujejo Borut, Sonja in Danilo 30,00 evrov za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na dragega Lina Caharijo darujeta Igor Košuta in Maca 60,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na dragega Linota Caharijo darujeta Mila in Ivo Sedmak 20,00 evrov za MoPZ Vesna iz Križa.

V spomin na Alexa Peroso daruje Cveto Pertot z družino 25,00 evrov za spomenik padlim v Lonjerju in 25,00 evrov za KK Adria.

Za Anin rojstni dan darujejo prijatelje 100,00 evrov za Slovensko dobrodelno društvo.

V spomin na brata in strica Lina Caharijo darujejo Mari, Darko in Kristina 50,00 evrov Sklad Mitja Čuk in 50,00 evrov za O.Š. Šček iz Nabrežine.

V spomin na velikega ljubitelja kolezarstva Danila Pertota darujeta Radi in Dorica Pečar z družino 100,00 evrov za KK Adria.

V spomin na brata Danila Pertota daruje Cveto z družino 50,00 evrov za spomenik padlim v Lonjerju in 50,00 evrov za KK Adria.

11.7.2009

11.7.2014

Igor Luxa

S pogledom na morje vedno z nami

tvoja družina

Ob izgubi drage mame LIDIE izrekamo Beti in družini iskreno sožalje.

Odbor Kraškega pusta

KONCERT - Dež okrnil nastop Johna Fogertyja pred 3500 gledalci

Narava pregnala rokerje

»Se nikoli nisem nastopil na prizorišču, na katerem bi bilo toliko kipov,« je izjavil John Fogerty, potem ko je v sredo zvečer na Velikem trgu začel koncert s komadom Hey Tonight. Ameriška rokenrol legenda, nekdanji pevec in ustanovitelj skupine Creedence Clearwater Revival, je v Trst privabil okrog 3500 ljudi iz Italije, a tudi Slovenije in Hrvaške.

Okrog devetih je na morju že bliskalo in grmelo, vreme pa je vendarle prizaneslo v glavnem starejši publiki, ki je na Velikem trgu nestrno čakala na Fogertyja. Devetinšestdesetletni ameriški glasbenik je eden izmed vidnejših predstavnikov rokenrol scene iz šestdesetih in sedemdesetih let prejšnjega stoletja. V petdesetletni glasbeni karieri je Fogerty prodal nad sto milijonov plošč, najprej z bendom Creedence Clearwater Revival, nato pa z uspešno samostojno kariero. Komadi, kot so Have You Ever Seen The Rain, Susie Q in Proud Mary so danes že skorajda ponarodele uspešnice. Vseh teh pesmi pa Fogerty v sredo zvečer ni mogel zaigrati, saj je po malo manj kot enournem nastopu, zaradi slabega vremena zapustil oder. »Menedžer mi je ukazal, naj zapustim oder. Ime mu je Mike, če želite, da se koncert nadaljuje ... zmenite se z njim!«

Pred tem je ameriški roker zaigral okrog deset pesmi. Najprej že omenjeno Hey Tonight in izredni uspešnici Green River ter Born On The Bayou. Med izvedbo komada Who'll Stop

John Fogerty med nastopom pred neurjem

FOTODAMJ@N

The Rain se je marsikdo zaskrbljeno oziral na bližajoče se temne oblake, country rock skladba Lookin' Out My Backdoor pa je pozornost gledalcev spet preusmerila na Fogertyja in njegove glasbenike. Ameriškega pevca so tokrat spremljali sin Shane, bobnar Kenny Aronoff, pianist Bob Malone, basist James Lemonzo in drugi kitarist Devon Pangle.

Fogerty je publiko počastil še z izredno izvedbo hitrega komada Ramble Tumble in

pesmijo Hot Rod Heart, med katero so se na velikem ekranu v ozadju vrteli videoposnetki znamenite Route 66. Pred nalivom je prišla na vrsto še zadnja The Midnight Special, ki jo je publika navdušeno zapela s kalifornijskim rokerjem.

»Who'll Stop The Rain?« - Kdo bo ustavil dež? Tokrat žal nihče ... Narava: Rokenrol 1 proti 0.

R.D.

VREME - Strele in črni oblaki

Huda ura pred nevihto

Za posebne svetlobne in zvočne efekte ob koncertu Johna Fogertyja na Velikem trgu je poskrbelo ... nebo. Zadnjo svetlobo nad morskim obzorjem so prekrili temni oblaki, ki so jih trgale strele in spremljalo bučno grmenje. Pred nalivom je Damjan Balbi ujel v objektiv tak prizor.

POLETNI VEČERI POD ZVEZDAMI

za informacije: Služba za javno šolstvo, kulturo, šport, mlade, turizem, U.S.J., in odnosi s skupino prostovoljcev Civilne zaščite - www.comune.duino-aurisina.ts.it - 040 2017372/374

2014

od 11. julija do 3. avgusta

Naselje Sv. Mavra

Nabrežina Kamnolomi

Nabrežina Postaja

Dnevno središče Nabrežina

Borov gozdiček v Praproto

REGIONE AUTONOMA FRIULI VENEZIA GIULIA

NASELJE SV. MAVRA

Petek, 11. julij

ob 19.00

PISATELJI ZA VSE LETNE ČASE

Adriano Papo bo predstavil knjigo, ki sta jo napisala Fabio Amodeo in Mario José Cereghino, Mayerling, Mgs Press, Trst 2013. Predstavitev se bosta udeležila tudi avtorja knjige.

Dogodek prireja donavsko-jadranska fundacija 'Sodalitas' in italijansko-madžarsko združenje «Pier Paolo Vergerio». Ob slabem vremenu bo predstavitev potekala v občinski sejni dvorani v Nabrežini Kamnolomi.

ob 21.15

«...HELENA!» («...ELENA»)

Povzeto po Homeru, Ajshilu in Evripidu ter Gorgiasu in Platonu.

Kot pravi filozof Gorgias, je jasno, da Helena ni sama kriva za to, kar je storila, ne glede na to, ali je bila taka božja volja ali je bila na silo ugrabljena ali zgolj v to prepričana ali zaljubljena; toda komu je mogoče pripisati krivdo za trpljenje, ki ga je s tem povzročila mnogim: Hektorju, Andromahi, Hekubi, Kasandri, Odiseju, Penelopi, Orestu...? Helena se obrne na Ateno – boginjo, ki navdihuje odločitve aeropaga, atenskega vrhovnega sodišča, se z njeno pomočjo sooči z morilcem matere Klitemnestre Orestom in ...vse se izteče v nepredvideni finale! Predstavo je za gledališko skupino iz Tržiča Piccolo Teatro di Monfalcone priredil in režiral Nicola di Benedetto.

Sobota, 12. julij

ob 20.30

20 MINUT Z... MLADIMI PIANISTI DRUŠTVA «IL PUNTO MUSICALE»

JAZZ ORKESTER SHIPYARD TOWN

Big Band 'Shipyard' iz Tržiča, ki ga vodi dirigent Flavio Davanzo, v sodelovanju s Plesno šolo Arianna in plesno šolo Toc Toc iz Trsta, vabi na večer v znamenju glasbe in swinga. Plesalci plesnih šol se bodo zavrteli v ritmičnih izvornih priredbah znanih izvajalcev, kot so Count Basie, Benny Goodman, Glenn Miller, Sammy Nestico, Duke Ellington in še mnogi drugi, v zvrsteh lindy hop in tip tap, ki sta se razvila v Ameriki v 20. in 30. letih prejšnjega stoletja in nato doživeli svoj največji razcvet v obdobju swinga v 30. in 40. letih, ko sta prodrli tudi v Evropo in Italijo.

Nedelja, 13. julij

ob 21.15

MEDNARODNI FESTIVAL AVE NINCHI

Gledališka skupina L'ARMONIA – članica Italijanske zveze amaterskih gledališč F.I.T.A. JACK CALCAGNO UN AMERICANO A TRIESTE

Duhovita glasbeno-gledališka predstava v tržaškem narečju, ki sta jo ustvarila avtorja Leonardo Zannier in Antonio "Tony" Kozina na klavirju. Predstavo prireja Združenje tržaških gledaliških skupin L'ARMONIA – F.I.T.A.

Ponedeljek, 14. julij

ob 20.00

ČEZOCEANSKI LET CHARLESA LINDBERGHJA

Kronika prvega leta prek Atlantskega oceana (1927). Obiskovalcem bodo vse dni na voljo stojnice s hrano, za katere bo poskrbela župnija Sv. Frančiška.

Torek, 15. JULIJ

DNEVNI CENTER V NABREŽINI (Nabrežina Kamnolomi 9)

ob 21.15

LETNI KINO Trenutek REKE (IL TEMPO DEL FIUME)

Dokumentarni film avtoric Nadje Velušček in Anje Medved. Soča je bila vedno mejna reka. V svoji razmeroma kratki strugi povezuje dve popolnoma različni pokrajini, Alpe in Mediteran. In res se zdi, kot da je sestavljena iz dveh osebnosti. Ima tudi dve imeni. Soča je ženska. Isonzo je moški. Soča je voda protislovij; privlačna in nevarna. Znana po smaragdni barvi in krvavi fronti. Prva svetovna vojna v teh krajih ni uničila le življenj, vasi in polj, ampak tudi odnos, ki ga je tedanj človek gojil do narave. Preživel so morali začeti iz nič in zdi se, da še danes živimo v tem na hitro zgrajenem svetu. Prireja Dnevni center Nabrežina.

TRG PRED ŽUPANSTVOM NABREŽINA KAMNOLOMI

Četrtek, 17. julij

ob 20.30

8. MUSIC & ROCK YOUNG FESTIVAL

Glasbeni večer, namenjen mladim vzhajajočim glasbenim zvezdam, ki ga prireja Sosvet mladih Občine Devin Nabrežina. Ob slabem vremenu prireditev odpade.

Petek, 18. julij

ob 19.00

PISATELJI ZA VSE LETNE ČASE

Pogovor Adriana Papa s Sergiom Cancianijem, avtorjem knjig «Roulette Russia» in «Putin e il neozarismo» (Lit Ed., Rim 2012 in 2014).

Dogodek prireja donavsko-jadranska fundacija 'Sodalitas' in italijansko-madžarsko združenje «Pier Paolo Vergerio» Ob slabem vremenu bo predstavitev potekala v občinski sejni dvorani Nabrežina Kamnolomi.

ob 21.15

MEDNARODNI FESTIVAL AVE NINCHI

Gledališka skupina TuttofaBroduei – članica Italijanske zveze amaterskih gledališč F.I.T.A.

«...IN KDO JE REKEL, DA ADAMSOVI NIKOLI NISO BILI V TRSTU!» («...e chi ga dito che i ADAMS no' iera mai a Trieste»)

Glasbena komedija v tržaškem narečju: besedilo, glasba in režija Andrea Fornasiero. Predstavo prireja Združenje tržaških gledaliških skupin L'ARMONIA – F.I.T.A..

Sobota 19. julij

ob 19.00

PISATELJI ZA VSE LETNE ČASE

Predstavitev knjig: Marina Silvestri, Ambra-verde, Palombi, Rim 2013 in Marina Petronio, Il caso Winkelmann, Palombi, Rim 2014. Predstavitev se bosta udeležili tudi avtorici knjig. Koordinator Adriano Papo. Dogodek prireja donavsko-jadranska fundacija 'Sodalitas' in italijanskomadžarsko združenje «Pier Paolo Vergerio» Ob slabem vremenu bo predstavitev potekala v občinski sejni dvorani Nabrežina Kamnolomi.

ob 21.15

MEDNARODNI FESTIVAL AVE NINCHI

Gledališka skupina AMICI DI SAN GIOVANNI – članica Italijanske zveze amaterskih gledališč F.I.T.A.

TRI ŽENSKÉ TRŽNICA, ŠTIRI ŽENSKÉ SEJEM

Duhovita komedija v tržaškem narečju, ki jo je ustvaril Giuliano Artico in režiral Giuliano Zannier. Predstavo prireja Združenje tržaških gledaliških skupin L'ARMONIA – F.I.T.A..

Nedelja, 20. julij

ob 21.15 SAMBA NO PE'

Po lanskoletnem izrednem uspehu se vrača "Bloco da Alegria". Nov repertoar, vendar enak učinek, z ritmi in barvami "MPB" – avtorske brazilske popularne glasbe. Paleta različnih čustev, ki se porajajo ob neustavljivi ritmi Sergia Mendesa, Gilberta Gula in Elisa Regine, in prefinjeno vzdušje, ki ga znajo večje ustvariti Tom Jobim, Toquinho, Ivan Lins in Gal Costa. Po zamisli društva "Harmonia" iz Sessjana izvaja skupina "Bloco da Alegria".

Ponedeljek, 21. julij

ob 21.15

PUPKIN KABARETT

Obstaja kraj na kraški planoti, kjer se že nekaj let več sto ljudi zbere na najbolj navihani in razposajeni glasbeno-gledališki prireditvi v vsej Furlaniji – Julijski krajini. Ta kraj se imenuje Nabrežina in v ponedeljek, 21. julija, točno kot očitek, se bo na trgu pred županstvom zgodil Pupkin Kabarett Show. Naslov predstave bi se lahko glasil: »Preko

plank Nabrežine « ali pa »Carsoway«, toda naj povemo le to, da je to le eden od mnogih zabavnih večerov, ki jih prireja Občina Devin Nabrežina v okviru prireditve »Poletni večeri pod zvezdami«. Nove in stare osebnosti, ki so poživljale večere tržaške skupine v zadnjih dveh letih, se bodo prepletale z vznemirljivo glasbo skupine Niente Band. Obvezna točka na dnevnem redu je pregled aktualnih dogodkov na lokalni in vse državni ravni, pa tudi monologi na meji absurdnega, kot so na primer napovedi prihodnosti za Trst in pokrajino. Enkrat in neponovljiv večer, kjer se obiskovalcem priporoča, da s seboj prinesejo plet, stol ali celo visečo mrežo, tako, da lahko sediža prepustijo starejšim.

Torek, 22. julij

ob 21.15

PLESNA PRIREDITEV

Večer v znamenju šolskih plesnih predstav: Društvo Salice Verde – orientalski plesi Roberte Pilutti in Tribal Fusion Maddalene Dreolin, Društvo «Il Ventaglio» Yane Rivano (flamenko), Folklorna skupina «Rodnik» (ruski in ukrajinski plesi), No salsa no party (karibski in latinski plesi).

Sreda, 23. julij

ob 21.15

TISOČ IN ENA NOČ (LE MILLE E UNA NOTTE)

Predstava s številnimi osebami in mnogimi preobrazbami, ki jih upodobita le dva igralca. Dva kopalca se na plaži pričakata, kot je to za par običajno, nenadoma pa začneta pripovedovati zgodbo o Aladinu in čudežni svetilki. Med njuno pripovedjo oživijo številne osebnosti: Aladin, Šeherezada, duh iz svetilke, zlobnež, zavistnež, ljubosumnež, vezir, sultan in še mnogi drugi v zabavnem in vznemirljivem vrtincu preoblek! Predstavo prireja Kulturno društvo Teatrobändus - F.I.T.A.

ŽARIŠČE

Preteklost ja, preteklost ne

JULIJAN ČAVDEK

V našem slovenskem in za-mejskem javnem prostoru se ob različnih dogodkih in tematikah pojavlja vprašanje odnosa do naše, predvsem polpretekle zgodovine. Do izraza prihajajo različna vrednotenja preteklosti, od stalnega vračanja na preteklo dogodka, pa vse do skoraj odklonilnega odnosa do preteklosti, češ, da ta danes ni več potrebna in je pomembno le načrtovanje prihodnosti, in na podlagi sodobnih in svetovnih izzivov, ki se danes veliko bolj kot nekdanj dotikajo tudi slovenske narodne skupnosti v FJK.

Verjetno ne odkrivam tople vode, če smatram, da sta obe skrajni drži zgrešeni. Njuna temeljna napaka pa je, da drugo izključujeta, saj sta obe del življenja naše narodne skupnosti.

Osebo ocenjujem, da je poznavanje preteklosti – osebne, narodne, splošne – izredno pomembno. Iz osebne izkušnje vem, da me je obogatilo vsako novo spoznanje, ki je zadevalo osebno, krajevno ali narodno zgodovino oziroma preteklost. Kot zelo enostaven in preprost primer lahko navedem pripovedovanja svoje pokojne stare mame, ki jo je bilo večkrat kar težko poslušati, ker je stalno navajala vsa imena sorodnikov in kdo se je s kom poročil, kdo je komu pomagal in kdo se je s kom skregal. Danes spoznavam, kako mi je to v pomoč pri osebni in družinski identiteti, da lahko utemeljujem prisotnost in delovanje v prostoru in času. Iz takih spoznanj in poznavanj lahko

utemeljujem nadaljne korake v prihodnost. Nekaj podobnega velja tudi za krajevno in narodno skupnost kakršna je naša v FJK, ki je zaradi kronične razdeljenosti živela na dveh vzporednicah. Ta vzporednost se mi zdi precej jasna iz pisanja gospoda Primoža Možine, ki si na svoj idejni način razlaga določena zgodovinska dejstva, kot npr. odnos SFR Jugoslavije do demokratično usmerjenih Slovencev in njihove domnevne vire financiranja, pa tudi sedanost, ki zadeva stanje v civilni družbi, vodstvo SSK in njeno zbirnost. Verjamem, da zelo dobro pozna dogodka in stališča levo usmerjene strani, »nekoliko« manj pa razmišljanja, odločitve in dogodka druge strani. Prav to pa je verjetno naša tipičnost, ko si stvari razlagamo samo iz enega zornega kota in se ne dovolj potrudimo, da bi spoznali in razumeli drugega. Je torej tak način temelj, na katerem graditi prihodnost? Bojim se, da ne.

Določeno zgodovino, npr. celotno dogajanje pred in med drugo svetovno vojno bi morali zaupati izključno zgodovinarjem, seveda takim z veliko začetnico, da lahko pridemo do čimbolj doslednega in objektivnega opisa dogajanj naše narodne skupnosti. Literature je danes verjetno že toliko, da se lahko kaj takega izvede. Drugačen pristop pa bi morali uporabljati za bližnjo preteklost, iz katere bi bilo potrebno iskati neke vrste sintezo, saj je iz raznih pisanj jasno razvidno, da obstajajo precejšnja nepoznavanja in tudi samosvoje razlage, kar seveda

skupnosti ne koristi, če že ne škoduje.

Naša zgodovina, naša preteklost je lahko naša bolj ali manj zlata kletka ali pa trdna osnova za prihodnost. Odvisno je od nas samih kako in kaj se bomo odločili. V tem se z gospodom Možino strinjam, ko pravi, da si bo narod sodbo pisal sam. Stavek pa bi rad postavil v preteklo obliko, saj smo si kot narod, kot narodna skupnost v FJK in tudi kot država sodbo že sami napisali in to tudi večkrat. Ocena pa je žal negativna, saj smo se iz naše skupne preteklosti naučili bolj malo ali skoraj nič.

Kaj torej potrebujemo, da pridemo vsaj do zadostne ocene? Lahko bi odgovoril kot je danes sodobno izjavljati in ponavljati, da potrebujemo reforme oziroma, da jih izvedemo in uresničimo. A se mi zdi ta odgovor preveč retoričen, ponavljajoč in izrabljen. Naj nas torej pouči naša preteklost, kjer smo bili zmagovalci takrat, ko smo se zavzeli za svobodo in pravičnost, za solidarnost, za sodelovanje, za spoštovanje človekovih in narodnih pravic ter za demokratično in pluralno družbeno ureditev. Takih dogodkov ima naša zgodovinska zakladnica vsaj nekaj, nenazadnje spada mednje tudi enotna manifestacija na Travniku leta 1984. Tam smo bili vsi in zaznamovalo nas je enotno nastopanje za zgoraj omenjene vrednote. Na istih temeljih pa se je tudi začel proces slovenske pomladi in osamosvojitve. Naša prihodnost ne more mimo te preteklosti.

KOMEN - Obrat Alukomen

Je prisilna poravnava lahko rešitev?

Pogled na trg v Komnu

KOMEN - Po zaprtju obrata muzejskih vitrin septembra lani, v Komnu še vedno ostaja proizvodnja kovinskih konstrukcij in njihovih delov za stavbno pohoštvo. Po treh letih hude negotovosti, spomnimo naj samo na pomlad 2012, ko so delavci, ker jim vodstvo ni izplačevalo plač, stavkali kar dva meseca in pol, je sodišče na predlog predsednika uprave Alukomen Holdinga Branka Terčona odobrilo poenostavljeno prisilno poravnavo in tako družbi morda omogočilo, da izplava iz težkih finančnih težav. Terčon je v to prepričan, ravno tako na boljše čase upa 30 delavcev, ki so še ostali v podjetju in ki že dve leti in pol prejemale minimalne plače, ravno tako jim vodstvo ne plačuje prispevkov. Družba deluje tudi brez nadzornega sveta, saj so člani, prepričani, da Holding nima prihodnosti, lani s funkcij odstopili.

Ravno na račun manjšega števila zaposlenih in nižjih plač so v preteklem letu stroške dela sicer prepolovili, vendar kljub temu leto zaključili v rdečih številkah (-1.182.900 evrov). Če k temu prištejemo še izgubo iz preteklih let, ta znaša 2,6 milijona evrov. Večmilijonske so tudi obveznosti do dobaviteljev in bank, čez 314 tisoč evrov je neporavnanih davkov in prispevkov za delavce. Finančne razmere v Alukomen Holdingu torej niso dobre, družba je dolgoročno plačilno nesposobna in prihodnost ostaja še vedno negotova. Vendar vsi v Komnu upajo, da je prisilna poravnava prav rešila bilka. »Upajmo, da smo nekaj pridobili, upajmo, da bo boljše,« je povedal predstavnik delavcev Sandi Peric. »Mi se trudimo, da zadovoljimo naše kupce. Naši izdelki so kakovostni, vse, kar pričakujemo je, da je naročilo plačano.« Terčon na to pove, da so zaradi slabih preteklih izkušenj (poslovno so bili vezani predvsem na velike gradbene družbe, kot sta bila Kraški zidar in Primorje, ki pa so potonile), postali previdni in da so se slepe sklepe samo s kupci, za katere so prepričani, da jim bodo tudi plačali. »V lanskem letu smo dobili plačana vsa naročila; delamo pa predvsem z manjšimi strankami v Italiji - pri tem si veliko pomagamo s hčerinsko družbo v Vidmu - in Sloveniji. Ko se bodo sprostil birokratski postopki, bomo vstopili še

na Hrvaško.« Terčon je prepričan, da bo družba v dveh letih poslovila pozitivno. »Delo je,« je še povedal Peric, »včasih še preveč, glede na to, koliko nas je.« Da bi v teh razmerah zaposlovali, ne gre pričakovati, je dodal Terčon, »morda koga v trženju in prodaji. V preteklih letih smo to področje zanemarili, kar se je izkazalo kot napaka.« Na naše vprašanje, kako opravičuje neplačevanje davkov, pa Terčon ni dal jasnega odgovora.

Terčon je v prisilni poravnavi predlagal dveletni moratorij in odpis terjatev v višini 2,8 milijona evrov ter plačilo vseh obveznosti v štirih letih. Na vprašanje, ali je tudi z bankami že dosegel dogovor - samo pri Novi kreditni banki Maribor imajo Alukomen Holding 1,4 milijona evrov kredita - pa je povedal: »Z bankami se še pogovarjam.« Prisilna poravnava pa pomeni, da mora komenska družba prodati tudi del svojega premoženja. Tako naj bi do konca leta 2015 prodali poslovni prostor v Ljubljani (cena 114.000 evrov), ki so ga kupili, ker so računali, da bodo v prestolnici organizirali tržno službo za program muzejskih vitrin, ter poslovni prostor v Industrijski coni Kromberk v Novi Gorici (32.000 evrov). Obenem so na prodajnem seznamu še parcele in stavbe v Komnu, med njimi tudi zemljišče v gozdnem parku Cirje (cena za vse je 1.155.000 evrov). »Kupce iščemo sami in s pomočjo nepremičninske agencije.«

Veliko pričakovanj pa je še vedno uprtih v državo oziroma ministrstvo za zdravje, ki Holdingu za opremo prostorov v dveh stolpih v soseski Dunajski kristali že tri leta dolguje dva milijona in pol. Ker se je ministrstvo sprva upiralo plačilu, so v Komnu svojo pravico iskali na sodišču in sodba je že od januarja letos pravomočna. »Ko bo denar, bomo poravnali tudi vse, kar dolgujemo delavcem,« je še zagotovil Terčon. Dodajmo še to, da so skoraj 53-odstotni lastniki družbe ravno zaposleni, nekdanji zaposleni in upokojnenci, preostali delež pa si delijo Alukomen Holding, Kraški zidar v stečaju, Alukomen v stečaju, Primorje v stečaju in družba Finimpex nekdanjega predsednika nadzornikov Egora Škerlja.

Irena Cunja (TV Koper)

TA TEDEN

EDINOST

PRED 100 LETI

Edinost poziva tržaške ženske, naj se udeležijo razstave Jugoslovanska žena v Ljubljani. »Najtužnejši dogodek poslednjih dni je globoko pretresel naše duše ter jih obvladal tako, da smo se nehote bavili v mislih le z vsem onim, kar je bilo z njim v zvezi. In prav nič nam niso švigali pogledi preko družvenih naznanil, ki bi nam

poročali o koncertih, izletih in zabavnih prireditvah. Razstava »Jugoslovanska žena« kaže že danes, kako veličastno se obnese! Od vseh strani slovenskih krajev so že dospeli najrazličnejši obrtni izdelki, ženska ročna dela, narodne opravne in razkošna zbirka raznovrstnega nakita, kakor zlatnine, pasov, pentelj in slavnostnih spominkov. Vrle Dalmatinke so si zvojevale na razstavi svoj poseben oddelek, znak, da so si v svesti, da z domačimi preprogami in okusnim vezanjem očarajo slehernega obiskovalca.

Kaj pa me Tržačanke? Ali naj me docela zaostanemo za neustrahovanimi čebelicami, kakršne so rodoljubke izven meja naše male, a podzvetne tržaške provincije? Ne, gla-

vne zastopnice primorskega okraja so v svoji vnemi in navdušenju za ozaljšanje razstave v Ljubljani tudi izprosile poseben oddelek, računajoč z zaslobo in delavnostjo vseh rodoljubnih Tržačank. Vrsta je končno na nas, da »tržaška shramba« v Ljubljani ne ostane prazna ali brez miškavosti v ozadju. Na delo torej, sestrel! In ako ne morete ničesar izbrskati pod lastnim krovom, napolnite se k sorodnicam, prijateljicam in znankam, ki vam gotovo rade izročijo, kar hranijo iz časov svojih tetk, strin in ujen. Narodne noše, posamezni nakiti in okraski, ki so krasili domačo opremo, pa tudi vse, kar je nekoč podajalo slovanski hiši slovansko obeležje, vse to naj roma v Ljubljano.

Nabavite pa tudi vsak, še tako preprost predmetek, ki je služil le za okrasek slovanskega doma ali za uporabo tega ali onega v kuhinji in izbi. Cilo in marljivo na delo, slovenska dekleta, da z združenimi močmi dosežemo ono, kar je posamezni še tako podjetni osebi nemogoče. Skrajni čas je, da odpošljemo nabrano tvarino iz Trsta.«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

V teh dneh je v Trstu potekal letni občni zbor Glasbene Matice. »Poleg predstavnikov SKGZ in SPZ iz Trsta in Gorice so se občnega zbora udeležili tudi člani Matice in ljubitelji glasbe. Po otvoritvenih besedah tajnika Silvana Mesesnela je spregovoril predsednik Glasbene Matice Dušan Hreščak, ki je v svojem poročilu med drugim poudaril finančne težave s katerimi se mora boriti ta naša osrednja glasbena ustanova in pri tem ugotovil, da bo mogoče šele takrat uresničiti vse težnje vodstva Matice, ko bodo oblasti priznale tudi tej naši ustanovi vsaj tolikšne finančne ugodnosti, kot jih uživajo sorodne italijanske ustanove. Predsednik se je nato zahvalil za razumevanje SKGZ za potrebe Glasbene Matice in pri tem ugotovil, da predstavlja Matica, zlasti pa njena šola in orkester, pomembno postavko za nadaljnjo rast kulturnoprosvetne dejavnosti med tržaškimi in goriškimi Slovenci, kakor tudi v splošni narodno - obrambni vlogi.

Dušan Hreščak je nato podal sliko sedanjega stanja

in razvoja šolskega delovanja Glasbene Matice in pri tem s posebnim zadovoljstvom naglasil lep razvoj šole na Goriškem, obenem pa tudi dejstvo, da sta morali iz različnih razlogov biti ukinjeni dve šolski podružnici na Tržaškem. Nadalje je omenil pomembno vlogo orkestra Glasbene Matice in pa razna gostovanja v Jugoslaviji, ki so prispevala k nadaljnjemu zblizjevanju s sorodnimi ustanovami v matični domovini.

Končno se je predsednik zahvalil še vsem tistim dobrotnikom staršem, časopisju, raznim prosvetnim društvom in zvebam ter posameznikom, ki so pomagali Matici pri pregovornanju težav in ki so pripomogli k njenim pomembnim uspehom. Sledilo je poročilo ravnateljice glasbene šole profesorja Gojmirja Demšarja, ki je med drugim navedel tudi nekaj podatkov o stanju šole. Podrobneje je nato govoril o stanju v posameznih podružnicah, o zanimanju za pouk po posameznih instrumentih, o delovanju mladinskega pevškega zbora, zbora harmonik in orkestra.«

RAZSTAVA - V galeriji Ivana Varla v Kosovelovem domu v Sežani

»Tisoč in ena noč« Adela Seyouna

V slikah neločljiva povezava vzhodne umetnosti in zahodnjaške racionalnosti

V Kosovelovem domu v Sežani je v galeriji Ivana Varla do 17. avgusta na ogled slikarska razstava Adela Seyouna, akademskega slikarja, grafika in kiparja. Ciklus »Tisoč in ena noč« se sklicuje na umetnikove korenine. Rojen je namreč bil v Bagdadu in je v Iraku diplomiral iz upodabljajoče umetnosti v smeri grafike, študij je nato nadaljeval v Sarajevu, kjer je diplomiral na Akademiji za likovne umetnosti. Na dan odprtja razstave v Sežani, ki je sovpadal z umetnikovim rojstnim dnevom, je na-

stopila plesna skupina za izrazni ples pod vodstvom Milojke Širca.

O novejšem ciklusu Seyounovih slik je v svojem predstavitvenem govoru umetnostna zgodovinarica Anamarija Stibilj Šajn poudarila neločljivo povezavo z vzhodno umetnostjo in bolj racionalno miselnostjo zahoda, kjer Adel Seyoun v Sloveniji živi in ustvarja že petintrideset let. Njegove abstraktne slike razkrivajo pravilni svet živahnih ter žarečih barv. Stilno prepoznavne grafične prvine soustvarjajo celoto in delu-

jejo sočasno kot okrasni vzorci ter semantični označevalci. Bogastvo teksturnih obdelav, piktogramov oživljajo izraziti barvni skladi. Posebno značilni so turkizni, vijolični odtenki, v kontrastu z magento in živahno rdečo barvo. Slikarsko polje reliefno razgiba z nanosi soškega peska različnih granulacij, kar daje njegovim slikam posebno otipno vrednost ter dovoljuje modulacijo barvnega žara. Vibracije med barvnimi skladi oživljajo sproščene slikarske poteze, ki gledalca nagovarjajo na zelo neposreden in privlačen način.

Razstavljene slike so izvedene tako s tehniko olja kot akrila, nastale so v zadnjih petnajstih letih, odsevajo umetnikovo nenehno likovno raziskovanje in bogatenje likovne predstavitvenosti z novimi likovnimi rešitvami, ki ohranjajo obenem značilne prepoznavne prvine. Adel Seyoun se intenzivno posveča slikanju, pogostoma ga srečujemo na mednarodnih likovnih simpozijih, ki prinašajo vsakič nove ustvarjalne izzive. Njegovo pozornost so v zadnjih slikah pritegnili nepravilni zidovi, večplastni sloji, ki deloma prekrivajo spodnje in so površinsko zelo razgibani, saj jih mestoma črtno definirajo razpoke, simbolično pa namigujejo na pretok časa ter pojem minljivosti. Umetnikova pretanjena, svetla likovna vizija je polna intenzivnih občutkov, doživetij, ki jih njegova ekstroverzna narava želi deliti z drugimi v nenehnem pretoku dialoga, ki ga vsako Seyounovo delo vzpostavlja.

Vzporedno z razstavo v Sežani se umetnik samostojno predstavlja tudi v Murski Soboti na razstavi z naslovom Naključja in v Labinu na Hrvaškem.

Jasna Merku

KNJIGA - Mohorjeva Nova izdaja Pesmi Simona Gregorčiča

Goriška Mohorjeva družba je v sodelovanju s Celjsko Mohorjevo poskrbela za novo izdajo Gregorčičevih Pesmi. Simon Gregorčič je eden najbolj priljubljenih slovenskih pesnikov, ki je osvojil srca bralcev vseh rodov in vseh stanov. Knjiga je faksimilirana izdaja poezij iz leta 1908, vključno s faksimilom rokopisa pesmi Moja srčno kri škropite, v skladu s sodobnimi izdajateljskimi standardi. Redakcijsko poročilo Marjana Smolika, urednika izdaje 1989, in Jožeta Faganela popisuje zapleteni in burni nastanek »Mohorjevega Gregorčiča« in ovrednoti ostalih 7 izdaj njegovih Poezij pri Mohorjevi. Knjiga obsega 152 strani, cena je 18,00 evrov.

VILA MANIN - V okviru turneje Live 2014

Drevi koncert Fiorelle Mannoia

Vila Manin pri Passarianu je v tem poletju ponovno zaživela kot prizorišče pomembnih kulturnih dogodkov. Tak bo nedvomno nocoj ob 21.30 že skoraj razprodani koncert Fiorelle Mannoia v okviru njene poletne turneje Live 2014. Zadnje vstopnice bodo na voljo nocoj ob 19.30 pri blagajnah na koncertnem prizorišču.

Fiorella Mannoia bo ponudila izbor skladb, ki so jih zanjo napisali nekateri med najboljšimi italijanskimi kantavtorji, kot so Fossati, De Gregori, Bubola, Ruggeri, Battiato (»Quello che le donne non dicono«, »Come si cambia«, »Il cielo d'Irlanda«, »Sally«), pa tudi novejša hite, kot na primer Luciu Dalli posvečeni »A te« in »L'amore si odia«.

Odpovedan koncert Deep Purple in Gibonnija

Veliki rock koncert legendarne britanske zasedbe Deep Purple in hrvaškega glasbenika Gibonnija, ki je bil za 16. julij napovedan v Hali Tivoli, je zaradi tehničnih težav odpovedan, je sporočil organizator, podjetje MIFI, ki je še sporočil, da bodo tisti, ki so že kupili vstopnico, denar povrnen na prodajnem mestu, kjer so jo kupili. Kupcem vstopnic pa nudijo tudi možnost, da eno vstopnico za koncert v Ljubljani zamenjajo za dve vstopnici za koncert Deep Purple & Gibonni v Zadru 15. julija. Menjava vstopnice je možna na dan koncerta na blagajni Jazine Parkirališča v Zadru. Koncert v Ljubljani je bil sprva napovedan na Kongresnem trgu, a ga je organizator tudi zaradi spremenljivega vremena prestavil v Halo Tivoli. Peterica se je na zemljevid svetovnega rock and rolla vpisala z uspešnicami, kot so Smoke on the Water, Black Night, Woman from Tokyo, Child in Time, Strange Kind of Woman in Perfect Strangers. Iz Zadra bodo glasbeniki pot nadaljevali v Italijo.

PORDENONELEGGE - 17.-21. septembra

Praznik knjig bo letos odprl David Grossman

Izraelski pisatelj David Grossman

Od 17. do 21. septembra se v Pordenon vrača priljubljeni praznik knjig, njihovih avtorjev in bralcev. 15. Pordenonelegge bo ponudil preko 200 dogodkov: predstavitev knjig, predavanj, predstav. Uvodni dogodek so zaupali častnemu gostu letošnjega festivala - izraelskemu pisatelju Davidu Grossmanu, avtorju številnih mednarodnih uspešnic in enemu najbolj vztrajnih zagovornikov miru med Izraelci in Palestinci. Italijanski mislec Umberto Eco bo prejel nagrado Friuladria II romanzo della storia, ki je namenjena avtorjem, ki uspešno spajajo literaturo in zgodovino. Med sooblikovalci res bogatega programa pordenonskega knjižnega festivala pa so tudi britanski pisatelj in dramatik Hanif Kureishi, kanadska pisateljica Margaret Atwood, Jamaica Kincaid, zmagovalce le-

tošnje nagrade strega Francesco Piccolo, filozof Massimo Cacciari, Corrado Augias, brata Carofiglio, Andrea de Carlo, Mauro Covacich, Carlo Luccarelli in mnogi drugi. Na pordenonski festival se vračata tudi tržaški pisatelj Boris Pahor in beneška pesnica Antonella Bukovaz.

Organizatorji so si letos v intenzivnem programu literarnih srečanj zamislili še nekaj posebnih sklopov. Ob srečanjih z zgoraj navedenimi velikimi imeni mednarodne in državna literarne scene se bo književnost prepletala z zgodovino, znanostjo, filozofijo in gospodarstvom, pa tudi s svetom filma in spektakla, ki ga bodo zastopali Giancarlo Giannini, Fabrizio Gifuni, Valeria Golino, Krzysztof Zanussi, Giorgio Diritti, Alessandro Bergonzoni in drugi.

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

PRISLUHNI HITU!

Cinico Romantico

Cortex

Lo-fi bluz, kantavtor

Samozaložba, 2013

Ocena: ★★★★★★

V zadnjih letih se v naših krajih pojavlja vedno več kantavtorjev. Toni Bruna, Abba Zaba, Jules Fourier, The Sleeping Tree so glasbeniki, ki so se odločili za kitaro in druge akustične instrumente; z njimi uspešno nastopajo in to ne le v naši deželi.

Med te »domače« kantavtorje spada tudi Tržačan Enrico Cortellino, bolje znan s psevdonimom Cortex. Svoj ambiciozen glasbeni projekt je Cortellino začel že leta 2007, ko je posnel prvi istoimenski prvenec. Leto kasneje je tržaški kantavtor prejel pomembno glasbeno nagrado TourMusicFest, »tekstopisec« Giulio Rapetti Mogol pa mu je ponudil enoletno šolanje na italijanski glasbeni šoli CET (Centro Europeo di Toscolano). Cortellino je leta 2009 diplomiral in od takrat, kot nam je nekoliko melanholično zaupal, vztraja v italijanskem svetu glasbe.

Lani poleti je Cortex v samozaložbi izdal svoj drugi plošček Cinico romantico. V albumu zasledimo veliko bluzja, a tudi glasbeni vpliv starejših italijanskih kantavtorjev, kot so Fabrizio De André, Lucio Dalla, Lucio Battisti in Rino Gaetano. Cortexovo glasbo so nekateri definirali kot neke vrste lo-fi bluz, to je nežen, v glavnem bolj umirjen, bluz rok. Ploščo Cinico Romantico je Cortellino posnel s pomočjo prijatelja in kantavtorja Abbe Zabbe. Cortex igra akustično in električno kitaro, a ne samo, posnel je še klavir, ustno harmoniko, ksilofon in tu pa tam dodal kak elektronski efekt. Le pri komadih Per avere il tuo cuore in Omino luci blu je zraven povabil priznanega tržaškega bobnarja Franza Valenteja. Doprinos bobnarja skupine Il teatro degli orrori je tudi v tem primeru konkreten in kar se da kvaliteten. Ostale pesmi pa so ravno tako prodorne, Cortex pri igranju kitare večkrat uporablja hrapav glasbeni efekt, na primer v prvih dveh komadih Aspettando d'imparare in Complicare. V eni izmed boljših skladb albuma, nežni La felicità secondo Leopardi, poje Cortex o veselju, že v naslednji Per avere il tuo cuore pa je spet na vrsti hrapav bluz. Boriš je kritika današnji družbi, ravno tako pa tudi naslednja Letà della pietra.

Ho di meglia da fare je še ljubezenska balada, s katero se Cortex romantično, a vendarle cinično poslovi ... Kar tako naprej!

GORICA - Kompleks bivšega samostana Svete Klare

Stroški upravljanja previsoki, univerza zaprosila za pomoč

Videmska univerza se je pred nekaj leti vselila v eno izmed najlepših stavb, kar jih premore goriško mestno središče. To je bivši samostan klaris v Ulici Svete Klare, ki ga je goriška občina korenito obnovila in odstopila v uporabo furlanski izobraževalni ustanovi. Le-ta si je v prestižnem posloplju, ki ji ga zavida marsikatera druga univerza, uredila udobne prostore, kjer ob knjižnici domujeta študijska smer za stike z javnostmi in glasbena smer Dams.

Upravljanje tako veličastne stavbe pa ni enostavno, kar še posebej velja v času krize in rezov, ki so prizadeli tudi visoko šolstvo. Upravljanje sedeža v Ulici Svete Klare letno stane kar 85.736 evrov, Univerza v Vidmu pa ima pri kritju teh stroškov vse večje težave. Zato so na dveh srečanjih, ki sta potekali maja, predstavniki furlanske ustanove zaprosili Konzorcij za razvoj goriškega univerzitetnega pola za pomoč. Njegov predsednik Emilio Sgarlata je pri ustanovnih članih konzorcija - goriški pokrajini, goriški občini in goriški Trgovinski zbornici -, nemudoma preveril, ali bi bili pripravljeni zagotoviti Univerzi v Vidmu dodatna finančna sredstva za kritje stroškov upravljanja. Odgovor ni bil pritriljen, kar ne preseneča, saj so tudi blagajne občine, pokrajine in Trgovinske zbornice vse bolj prazne. Da bi našlo primerno rešitev, je zato vodstvo konzorcija sklicalo še en sestanek, ki je potekal v ponedeljek v Gorici. Na njem je Sgarlata napovedal, da je konzorcij pripravljen dodeliti univerzi dodaten prispevek v višini 20 tisoč evrov, prisluhnil pa je tudi ostalim udeležencem srečanja. Med temi je bila goriška občinska funkcionarka Anna Maria Cisint, ki je zastopala goriškega župana Ettoreja Romolija. »Občinska uprava se zaveda pomena univerze in jo podpira, dodeljevanja dodatnih prispevkov pa si žal ne more privoščiti. Univerzi pa bi lahko priskočili na pomoč z osebjem, ki bi denimo skrbelo za vratarstvo-čuvajske storitve: to bi nam lahko uspelo v okviru racionalizacije občinskih storitev, na kateri delamo, ali s pomočjo projektov družbeno koristnih del,« je povedala Cisintova in spomnila, da je občina tudi lastnica kompleksa Svete Klare, ki ga je univerza oddala v brezplačno uporabo. »V pretres smo vzeli različne možnosti. Odločitev še nismo sprejeli, verjamem pa, da bo razplet pozitiven,« je dejal Sgarlata, po katerem naj bi do dogovora prišlo že na naslednjem sestanku, ki bo potekal v prihodnjih tednih. (Ale)

Goriški sedež Univerze v Vidmu

BUMBACA

TRŽIČ - Na občinskem svetu o ladjedelnici Fincantieri

Plačani so le tri evre na uro

Sindikalisti so naveličani izkoriščanja delavcev, zato zahtevajo večji nadzor nad delovanjem podizvajalskih podjetij

Protokol o nadzoru podizvajalskih podjetij je ostal v veliki meri neuresničen, čeprav so ga pred leti podpisali z velikim medijskim pompom. »Na prefekturi so pred dvema letoma celo povedali, da jim je podjetje Fincantieri pošiljalo podatke v elektronskih sporočilih, ki jih niso mogli odpirati. Zaradi tega ni nič čudnega, če ne nikoli izsledimo odgovornih za kazniva dejanja, za katera vemo, kdaj in kje do njih prihaja,« je poudaril pokrajinski tajnik sindikata CGIL Thomas Casotto na sredinem zasedanju tržiškega občinskega sveta, ki je bilo posvečeno ladjedelnici Fincantieri in še zlasti delovanju podizvajalskih podjetij. Poleg Casotta so spregovorili še Michele Zoff in Alessandro Contino iz sindikata FIM, Moreno Luxich za FIOM, Luca Furlan in Gianpaolo Caluscio iz sindikata UILM in Raimondo Riva za FAILMS.

Sindikalisti so pojasnili, da si v ladjedelnici Fincantieri služi vsakdanjih kruh 5000 delavcev. Med njimi jih je kar 3500 zaposlenih pri 350 podizvajalskih podjetjih, ki jih je vse težje nadzorovati. Nekatera izmed njimi imajo sedež v tujini in po nekaj mesecih dobesedno izginejo, pri čemer seveda pustijo številne delavce brez plač. »Ne bomo trdili, da je poseganje po neizvajalskih podjetjih nepotrebno, vendar hočemo opozoriti, da ga je preveč,« poudarja Casotto in pojasnjuje, da ponujajo tuja podjetja svoje usluge po tako nizkih cenah, ki jim krajevni podjetniki ne morejo konkurirati. Casotto in ostali sindikalisti so opozorili, da so tuji delavci pogosto žrtve izsiljevanja in izkoriščanja. »Vsak dan se pri nas oglašajo na desetine delavcev, ki niso prejeli plač,« poudarja Luxich in opozarja, da družba Fincantieri ne uspe nadzorovati svojih podizvajalskih podjetij in sploh gradnje svojih ladij. »Premisliti moramo celoten proizvodni proces, saj mora potekati upoštevač varnostne predpise,« pravi Furlan, ki je z ostalimi sindikalisti opozoril, da je družba Fincantieri ostale brez zadostnega števila načrtovalcev za nove ladje. »Svoje načrtovalce so poslali do-

Varilec

mov; zdaj namesto njih posegajo po zunanjih podjetjih celo za načrtovanje novih ladij.«

»Če podizvajalsko podjetje ponudi petdesetodstotni popust, da si zagotovi v zakup določeno delo, to pomeni, da ne bo plačalo svojih delavcev,« pojasnjuje Caluscio in opozarja, da je delavec podizvajalskega podjetja plačan tri evre na uro; še manj prejema čistilke - samo 2,5 evra na uro. Sindikalisti so med zasedanjem občinskega sveta poudarili, da so na težave že večkrat opozorili najrazličnejše sogovornike - tudi deželo, vendar doslej ni bilo sprejetih nobenih posebnih ukrepov, s katerimi bi pomagali izkoriščanim delavcem. »Pristojne službe morajo nadzorovati razmere v ladjedelnici, vendar so doslej lepo spale,« so ostri sindikalisti, ki apelirajo na sile javnega reda, krajevne uprave in še zlasti na državo, da bi končno zagotovili spoštovanje zakonov in dostojanstva delavcev, ki so zaposleni pri podizvajalskih podjetjih.

TRŽIČ - Fincantieri »Protokola o varnosti niso uresničili«

»Težave v podizvajalskih podjetjih občutijo tudi mesto in njegovi prebivalci. V preteklih letih smo večkrat opozorili nanje, vendar šele sedaj sindikati in občinska uprava priznavajo, kar smo pri Severni ligi že zdavnaj trdili. Gre za realne težave, ki jih ne smemo spregledati. Če so danes v dvorani občinskega sveta prisotni predstavniki sil javnega reda, bi se morali že jutri odpraviti v ladjedelnico preveriti, kaj se dogaja znotraj podizvajalskih podjetij.« Tako je poudaril načelnik tržiške svetniške skupine Federico Razzini med sredinim zasedanjem občinskega sveta, med katerim so svetniki prisluhnili sindikalistom, ki so spregovorili o težavah delavcev podizvajalskih podjetij v ladjedelnici Fincantieri. Giuseppe Nicoli iz stranke Forza Italia je poudaril, da je ostal protokol o nadzoru podizvajalskih podjetij izpred nekaj let klavno neuresničen. »Strinjam se s tistimi, ki trdijo, da mora družba Fincantieri posebno pozornost nameniti zaposlovanju domačinov, medtem ko mora strožje nadzorovati delo podjetij s sedežem v tujini,« je poudaril Nicoli. Občinska svetnica desnosredinske občanske liste Anna Cisint je opozorila, da se že dvajset let govori o teh vprašanjih, vendar doslej ni nihče ničesar ukrenil. V razpravo so posegli tudi Alessandro Saullo iz vrst SKP, Paolo Frisenna (Demokratska stranka) in še nekateri svetniki, ki so zahtevali čim prejšnje ukrepe za spoštovanje varnostnih predpisov. Giovanni Iacono (SEL) je opozoril, da so v občinskem svetu že pred časom izglasovali resolucijo, s katero so zahtevali, naj se omogoči vstop v ladjedelnico jezikovnim in kulturnim posrednikom.

VIPAVA - Univerza

Zapleti z zemljiščem za kampus še niso rešeni

»Res so zapleti in to zaradi uredbe, ki prepoveduje gradnjo šolskih objektov na poplavnih in rahlo poplavnih območjih,« priznava vipavski župan Ivan Princes. Od odločitve upravnega odbora novogoriške univerze da za najprimernejšo lokacijo bodočega kampusa izbere Vipavo - s pogojem, da občina v šestih mesecih poskrbi za ustrezno prekatgorizacijo petih hektarov zemljišča na južnem robu naselja - so minili že skoraj trije meseci. Princes je tedaj napovedal, da bodo na občini za to poskrbeli že v dvajsetih dneh. Zapletlo pa se je, ker vse tri parcele za kampus ležijo na poplavnem območju, kjer gradnja izobraževalnih ustanov ni dovoljena, razen če se s celovito presojo vplivov na okolje ugotovi, da vplivi niso bistveni.

Dve od omenjenih treh parcel sta v Občinskem prostorskem načrtu kategorizirani kot druge zelene površine, tretja pa kot delno kmetijsko zemljišče. Kot prvo bi bilo torej vse tri treba prekatgorizirati v stavno zazidljive. Povrhu vsega vse tri parcele ležijo na poplavnem območju, in to v razredu majhne in srednje poplavne nevarnosti. To pa onemogoča gradnjo, razen če se z omilitvenimi ukrepi doseže tak razred, ki bi to omogočal.

»Del teh zemljišč je resnično rahlo poplavnih,« je za Primorski dnevnik pred nekaj dnevi potrdil Princes. Po njegovih besedah je rešitev v deponiji odvečne vode, katera nastaja ob padavinah. »Mislim, da imamo možnost urediti strugo reke Vipave, povečati korito. Čim se to naredi, je tisti prostor ponovno sproščen. Je pa res, da bomo tudi za to morali imeti OPPN (občinski podrobni prostorski načrt, op. n.). Sicer bi morali ves prostorski načrt spreminjati, to pa ne pelje nikamor. Gre pa tudi za reševanje celotnega poplavnega območja reke Soče in Vipave. Naša želja je, da bi vode čim dlje zadržali tukaj, ne samo zato, da ne bi poplavljal Mirna, ampak tudi zato, da bi poleti imeli namakalni sistem zgrajen iz te vode, ki sedaj odteka v prazno. Intenzivno delamo na tem, da pridobimo prave projekte. Vipavo in Sočo bo morala urediti država, a če realno gledamo, se do leta 2020, 2025 ne bo nič zgodilo. Mi pa bomo imeli načrte in upajamo, da bo na upravnih enotah zadostovalo reševanje preko načrtov,« razmišlja župan.

Kakorkoli že, upravni odbor Univerze v Novi Gorici, ki ga vodi Boris Peric, je občini aprila letos določil šestmesečni rok za ureditev težav, povezanih z zemljiščem. Trije meseci so že minili. Bodo torej na vipavski občini zaradi omenjenih zapletov uspeli ujeti rok za odpravo pomankljivosti na teh zemljiščih? »Bomo, sicer si moramo roke odsekati!« odgovarja župan Princes.

Medtem pa v Novi Gorici, kot smo že poročali, niso nič kaj navdušeni nad idejo, da bi jim univerza »ušla« v drugo občino. Ko se bo okotobra iztekel omenjeni šestmesečni rok, bo znano, ali je katera od lokacij v Novi Gorici morda znova v igri za univerzitetni kampus.

GORICA - DS Zahtevajo odložitev zaprtja

Vodstvo krožka Demokratske stranke za goriško in števjerjansko občino se je sestalo v sredo in izdelalo dokument, v katerem zahtevajo odložitev zaprtje goriške porodnišnice. V dokument so vključili tudi več zahtev glede razvoja goriškega zdravstva, o katerih bodo spregovorili tudi med današnjim izrednim zasedanjem goriškega občinskega sveta, ki se bo začel ob 16.30 v občinski sejni dvorani. Zasedanja se bo udeležila tudi predsednica dežele Debora Serracchiani, ki jo bodo nagovorili prav vsi načelniki svetniških skupin. Vsak izmed njih bo imel na voljo tri minute časa.

GORICA - V petek, 18. julija, se začne festival Amidei

V znamenju Mazzacurati in stoletnice začetka vojne

Kljub nižanju finančnih prispevkov napovedujejo pester program

Triintriideseti filmski festival Sergio Amidei, na katerem bodo podelili mednarodno nagrado za najboljši scenarij, bo potekal od 18. do 24. julija v Hiši filma in v parku vile Coronini Cronberg v Gorici. Zaradi nižanja finančnih prispevkov so morali tudi letos festival skrajšati za nekaj dni, kljub temu pa je program izredno kakovosten in ponuja ljubiteljem kinematografije kar nekaj novosti. Prva izmed teh je poklon nedavno preminulemu Carlu Mazzacurati. Festival, ki bo potekal pod pokroviteljstvom združenj 100 avtorov in Agis Tre Venezie, bo namreč v celoti posvečen velikemu italijanskemu režiserju, saj bodo prikazali celoten Mazzacuratijev opus od začetka osemdesetih let prejšnjega stoletja do danes. Festival se bo začel ravno s predvajanjem zadnjega Mazzacuratijevega filma »La sedia della felicità«, 19. julija pa bodo preminulemu režiserju posvetili okroglo mizo, med katero bodo spregovorili Enzo Monteleone, Doriana Leondeff, Marco Pettenello, Francesco Bruni, Claudio Piersanti in Massimo Gaudio. V sklopu festivala bodo priredili skupno štiri okrogle mize, na katerih bo tekle beseda o temah, ki so vezane na prikazane filmske zvrsti.

»Čeprav ima že 33 let, je festival Amidei še vedno poln življenja in bogat z novostmi. Gre za enega izmed najpomembnejših dogodkov v Gorici in prav zaradi tega moram pohvaliti organizatorje, ki so se ob tako pomembni obletnici spomnili začetka prve svetovne vojne,« je na večrajšji predstavitvi festivala povedal župan Ettore Romoli. Za njim je predsednik Fundacije Goriške hranilnice Gianluigi Chiozza obljubil finančno pomoč tudi za prihodnja leta, spregovorila pa sta tudi deželna svetnika Rodolfo Zibera in Diego Moretti. Slednji je poudaril, da namenja dežela FJK veliko pozornost tovrstnim po-

budam, saj je Gorica v preteklosti veliko storila za razvoj kinematografije. Povedal je tudi, da pripravljajo na deželi zakonski osnutek za nov način financiranja kulturnih dejavnosti. »Nagrada Amidei, ki se je rodila pred številnimi leti v krogu ožjih prijateljev, dokazuje, da lahko tako javni kot privatni sektor odlično sodelujeta,« je povedal Zibera.

Prisotne sta nagovorila tudi profesorica Nicoletta Vasta z Univerze v Vidmu in predsednik združenja Agis Tre Venezie Franco Oss Noser. Sedemdnevni program sta predstavila predsednik združenja Amidei Nereo Battello in profesorica na Damsu Mariapia Comand. »Obravnavali bomo teme, ki so vezane na prvo svetovno vojno. Predvajali bomo tako dokumentarne filme kot kreativna dela, ki so vezani na vojno obdobje. Med temi bi omenil »Maudite soit la guerre« Alfreda Machina, »Uomini contro« Francesca Rosija in »Paths of Glory - Steze slave« Stanleya Kubricka,« je povedal odvetnik Battello. Navezali se bodo tudi na italijanske politične grozljivke iz 60. in 70. let

prejšnjega stoletja in na grozljivke, ki so nastale v okviru sodobnih neodvisnih filmskih produkcij. V okviru niza »Off« bodo predstavili italijansko zvrst »horror indie«, predvajali pa bodo tudi premiero filma »Wrath of the Crows« Ivana Zuccona. Med pomembnejše retrospektive spada »Marrakech Express« Gabrieleja Salvatoreja in »Domani accadrà« Danieleja Luchettija.

Medtem ko zmagovalc nagrade za najboljši filmski scenarij še ni znan, so prireditelji že sporočili ime zmagovalca nagrade za filmsko kulturo, ki so jo uvedli lani: to je radijska oddaja »Hollywood Party«, ki jo predvajajo na tretji italijanski državni mreži Radio3 in letos praznuje dvajsetletnico. Nagrado bo dvignil 22. julija novinar in zgodovinski voditelj oddaje Enrico Magrelli. Pozornost bo namenjena tudi najmlajšim s pobudo Amidei Kids, med katero bodo predvajali filme za otroke, predstavili pa bodo tudi osnutek novega projekta Transmedie v režiji Ivana Gergoleta, in sicer dokumentarec o plesalki Marii Fux. (av)

Predstavitve festivala (levo); Nereo Battello, predsednik združenja Sergio Amidei (desno)

BUMBACA

GORICA - Festival Amidei

Pravi naval prošenj za srečanja s producenti

Na 33. goriškem filmskem festivalu Sergio Amidei se bo za nagrado za najboljši filmski scenarij potegovalo sedem filmov, ki jih je izbrala žirija, katero sestavljajo producentka Silvia D'Amico, igralka Giovanna Ralli, režiserja Ettore Scola in Marco Risi ter scenarista Francesco Bruni in Massimo Gaudio. Pet filmov je italijanskih, in sicer »In grazia di Dio« Edoarda Winspeara, »Il capitale umano« Paola Virzija, »La Mafia uccide solo d'estate« Pifa oz. Pierfrancesca Diliberta, »Smetto quando voglio« Sydneya Sibille in »Still Life« Umberta Pasolinija, medtem ko filme iz tujine

zastopata »Blue Jasmine« Woodyja Allena in »Locke« Stevena Knighta.

Na letošnjem festivalu bodo organizatorji prvič nudili možnost desetim scenarijem, da se srečajo s petimi producenti (Igor Prinčič, Gianfilippo Pedote, Giampietro Preziosa, Luigi Pepe in Lauretta Cattaneo) in jim v osmih minutah predstavijo svoje delo. Gre za odlično priložnost, da mladi pisci scenarijev pridejo neposredno v stik s trgov deli. Prav zaradi tega je pobuda naletela na velik odziv, saj so prireditelji prejeli več kot sedemdeset prošenj iz celega apeninskega polotoka. (av)

VIDEM - S pomočjo donacij v kasarni Berghinz širijo svojo zbirko

Muzej tretjega regimenta bogatijo ostaline soške fronte

Muzej kasarne Berghinz v Vidmu, kjer ima sedež tretji regiment inženircev, minercev in pirotehnikov italijanske vojske, bodo kmalu morali razširiti. K odprtju novega oddelka muzeja jih spodbuja veliko število ostalin iz časa prve svetovne vojne, ki jih v zadnjih časih prejema v dar. »Nov oddelek muzeja bomo posvetili prvi svetovni vojni in "arditom", ki so na nek način naši predhodniki, saj so tem vojakom zaupali najbolj nevarne naloge,« je povedal podpolkovnik Salvatore Patriarca, namestnik poveljnika tretjega regimenta. Le-ta je v sredo sprejel skupino novinarjev ter Lorenza Pascolija in Vittoria Vogno, Goričana, ki sta muzeju kasarne Berghinz darovala kar nekaj novih eksponatov.

Med temi je več ročnih bomb avstrijske, nemške in italijanske izdelave, pa tudi vsakdanjih predmetov, ki so jih vojaki avstro-ogrske in italijanske vojske uporabljali med vojno, kot so čutara, menažka in manjša lopata. »Odkrila sva jih na različnih prizoriščih soške fronte,« je pojasnil Pascoli, ki je po izobrazbi arhitekt, medtem ko je Vogno profesor zgodovine na fakulteti za diplomatske vede v Gorici.

Podpolkovnik Patriarca je izpostavil, da so člani tretjega regimenta celoten muzej uredili s pomočjo do-

Podpolkovnik Patriarca in Pascoli med predstavitvijo eksponatov

FOTO ALE

nacij: »Ničesar nismo kupili, vse so nam poklonili veterani ali njihovi sorodniki.« Kljub temu pa so muzejske sobe, ki jih je mogoče obiskati po predhodni prijavi, polne dragocenih starin, ki niso zanimive le za ljubitelje starega orožja, vojaške zgodovine in patriotizma. Del muzeja je posvečen arhitektu, slikarju in pisatelju Paulu Caccii Dominioniju, ki je kot vojak so-

deleval tako v prvi kot v drugi svetovni vojni. Leta 1941 je prevzel vodenje 31. bataljona inženircev in minercev v Afriki, po kapitulaciji Italije pa se je vključil v italijansko odporništvu. V našem okolju je bil znan zlasti Gabrcem in Sovodenjcem, saj je okrog tri desetletja za daljša obdobja živel v Gabrju in slikarju in pisatelju Paulu Caccii Dominioniju, ki je kot vojak so-

GORIŠKA - Neeksplozirana ubojna sredstva

Še vedno nevarna

Tudi po sto letih stare granate in bombe lahko eksplodirajo

V Furlaniji Julijski krajini in deželi Veneto so v minulem letu našli kar 460 intervencij, ki so bile povezane z onesposabljanjem in uničevanjem ubojnih sredstev. Mnoge izmed teh so potekale na Goriškem, kjer je neeksploziranih bomb in granat iz časa druge, predvsem pa prve svetovne vojne, še zelo veliko. »Največ dela je z letalskimi bombami iz časa druge svetovne vojne. Če imajo še vgrajen vžigalnik, jih namreč ni mogoče premakniti,« pravi Stefano Venuti, podpolkovnik tretjega regimenta inženircev, minercev in pirotehnikov, ki ima sedež v Vidmu in spada pod okrilje konjeniške brigade Pozzuolo del Friuli.

»Ubojna sredstva so lahko tudi po sto letih zelo nevarna. Občanom, ki nanje naletijo, lahko dam samo en nasvet: ne dotikajte se jih in takoj pokličite sile javnega reda,« poudarja Venuti, po katerem se v naših krajih in predvsem na Krasu včasih najdejo tudi t.i. »specialne bombe«, to je ubojna sredstva, ki so bila napolnjena s kemičnimi snovmi, na primer z iperitom, solzivci in dušljivci. »V primeru, da pride do najdbe teh ubojnih sredstev, ki so se jih me vojno na Krasu na široko posluževali, zahtevamo intervencijo osebja posebne enote CETLI iz Civitavecchie, ki jih onesposobijo in uničijo. Specialne bombe s časom ne postanejo manj nevarne, temveč obrat-

Neeksplozirane granate

no. Ker so včasih za izdelovanje orožja uporabljali kakovostne materiale, se je lahko njihova vsebina ohranila vse do danes,« pojasnjuje Venuti in opozarja, da je ravno v prejšnjih dneh nek moški iz kraja Montebelluna izgubil roko (in skoraj življenje), medtem ko je na svojem domu skušal odpreti majhno ubojno sredstvo iz časa prve svetovne vojne. (Ale)

GORIŠKA - Več sto tisoč evrov škode Toča opustošila njive v Fossalonu

Toča je v noči s srede na včerajšnji dan opustošila njive in vinograde v Fossalonu na območju građeške občine. Silovito neurje se je razbesnelo okrog dvaindvajsete ure; prizadelo je 350 hektarjev kmetijskih zemljišč v neposredni bližini morja, oškodovanih je bilo okrog petdeset krajevnih kmetijskih podjetij. Največ škode je bilo na njivah s sojo in koruzo, na povrtinah in sadju; ponekod je bil pridelek popolnoma uničen, tako da je škode za več sto tisoč evrov. V Fossalonu so se letos že enkrat soočili s točo; junija je prizadela zemljišča na drugem koncu vasi, kjer je bilo škode za 300.000 evrov.

Val slabega vremena spravlja v nejevoljo tudi građeške turistične delavce; od ponedeljka skorajda ni dnevnih gostov, tudi v prejšnjih tednih je bil izpad zaslužka zaradi slabega vremena precejšen. Na žalost niso najboljši niti napovedi za prihodnje dni; vremenoslavci napovedujejo, da bo vreme v prihodnjih dneh še naprej spremenljivo. Jutri naj bi sicer bilo večini sončno, vendar bodo v popoldanskih urah nastajale posamezne plohe ali nevihte. V nedeljo in ponedeljek bo spremenljivo oblačno. Popoldne se bodo pojavljale krajevne plohe in nevihte.

Opustošene njive in nasadi v Fossalonu; škode je za več sto tisoč evrov

BONAVENTURA

GORICA - Isonzo-Soča o lapidariju in deportirancih

Niso vsi umrli

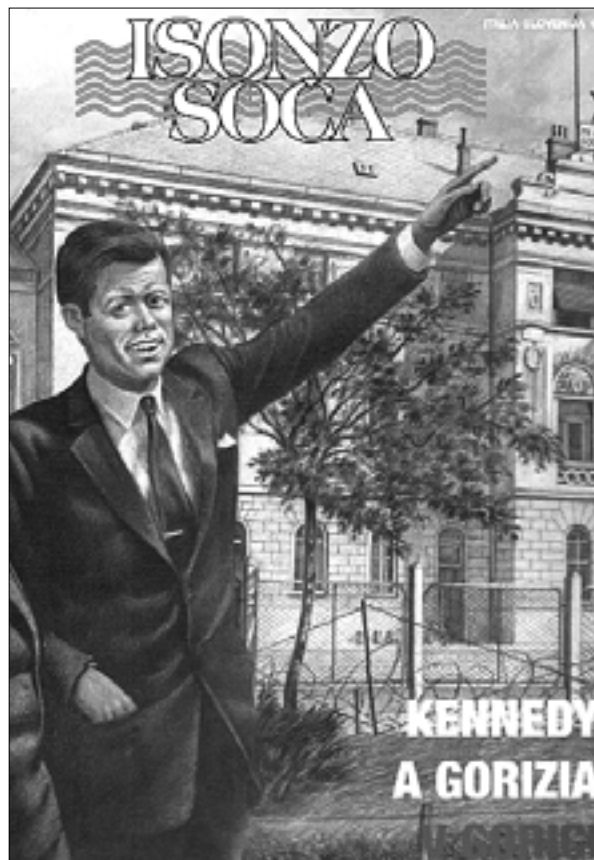
Luč sveta je zagledala 103. številka goriške revije Isonzo-Soča. Še po tiskarskih črnilih dišečo številko so v sredo predstavili na dvorišču KB Centra v Gorici, kjer je tudi sedež uredniškega odbora glasila. S platnice, ki jo je izrisal priznani goriški slikar Franco Dugo, nam smejoči se nekdanji ameriški predsednik John F. Kennedy s prstom kaže rdečo zvezdo na novogoriški železniški postaji. Tedaj še senator Kennedy je leta 1952 res bil na obisku v Gorici in je bil tudi na trgu Transalpina, žal pa tistega dogodka ni zabeležila nobena fotografija. To pomanjkljivost je po tolikih letih odpravil Franco Dugo, tudi sam soustvarjalec revije Isonzo-Soča. V opisu dogodka preberemo, da je šlo za dva simbola hladne vojne: na eni strani prisotnost predstavnika ZDA, na drugi pa socialistične rdeče zvezde. Preberemo tudi, da je danes trg odprt, le da se na slovenski polovici trga nekaj dogaja, italijanska pa je mrtva. Italijanski del trga služi le kot parkirišče za Goričane, ki radi zahajajo v kavarno na slovenski strani.

Čeprav ne gre za dolg članek, je na predstavitvi največ pozornosti zbudil prispevek o lapidariju v spominskem parku v Gorici, ki je posvečen spominu na deportirance v Jugoslaviji. Urednik revije Dario Stasi je obrazložil, da je članek nastal po izidu knjige »Dal primo colpo all'ultima frontiera«, ki sta jo napisala bivša finančna stražnika Michele Di Bartolomeo in Federico Sancimino. Oba sta bila zaposlena na mejnih prehodih na Goriškem. V knjigi razkrivata in ovržeta marsikatero netočnost glede imen »izginulih«, ki so napisana na lapidariju. Na veliki plošči spomenika so navedena tudi imena 28 finančnih stražnikov, ki naj bi končali v fobjah. Iz poglobljene raziskave v državnih arhivih in arhivih finančne straže pa sta odkrila, da se je 17 finančnih stražnikov zagotovo vrnilo domov. Z ladjo so iz Zadra pripluli v Ancono v letih 1946-47. V debato, ki se je razvila, so posegli številni prisotni. Med drugim je bilo tudi povedano, da je pred leti pokrajinski VZPI-ANPI opravil temeljito raziskavo, iz katere je izšlo, da v najmanj 99 primerih imena na lapidariju ne odgovarjajo resnici, saj so se ti lju-

Lapidarij v spominskem parku

BUMBACA

Platnica zadnje številke

FOTO VIP

dje vrnilo domov. Na koncu je bilo tudi izrečeno obžalovanje, da goriška občina ni nikoli pokazala zanimanja za razčiščenje te žalostne zadeve, ki jo hočeš-nočeš še danes marsikdo uporablja v politične namene. Iznesen je bil tudi poziv na javne uprave v zahtevo, da se teh kočljivih zadev lotijo resni in objektivni zgodovinarji, ki naj tisto tragično obdobje obravnavajo v celoti, od fašizma pa do vojne in povojnih let.

Na koncu je Dario Stasi še nanzal članke, ki so prisotni v 103. številki. Obravnavane so politične razmere in zasuk, zgodovinski pregled raznih gospodarskih dejavnosti, pogledi na 100-letnico prve svetovne vojne, zgodba o 110-letnici prapora goriškega Sokola, pa poročila z obiskov in izletov v Strasbourgu, v Beogradu in ogleda ostankov stare rimske ceste v Hrušici nad Ajdovščino. Zanimiv je tudi intervju z bivšim finančnim stražnikom Michelejem Di Bartolomeom, pisecem že navedene knjige. Kot je v navadi, so zadnje strani revije namenjene drobnim novicam in zanimivostim v skupni rubriki »Potepanja«. Večina članov je v italijanščini in slovenščini, prisotna pa je tudi furlanščina. (vip)

TRŽIČ - Med zasedanjem občinskega sveta tudi o odpadkih

Vreče kamen spotike

Nicoli opozarja na monopol podjetja ISA - Odstop njegovega predsednika zahteva Frisenna

V Trziču se zgražajo zaradi novih pravil podjetja za okoljske storitve ISA, ki je prepovedalo uporabo črnih plastičnih vreč za odlaganje preostalih suhih odpadkov. Med sredinjem zasedanjem občinskega sveta je razpravo na to temo sprožil občinski svetnik stranke Forza Italia Giuseppe Nicoli; po njegovih besedah se je v zadnjih dneh ob robu tržiških cest in pred dvorišči hiš nabralo cel kup črnih vreč, ki jih podjetje ISA ni pobralo. Nicoli poudarja, da gre za pravi okoljski škandal; za črne vreče, ki pred domovi zamažajo čakanje na smetanje, po njegovem mnenju niso krivi domačini, ki bi jih lahko pobrali in odpadke razvrstili, kot je treba, pač pa odgovornost nosi podjetje ISA, »ki ima monopol nad odvažanjem smeti, ne da bi šlo skozi javni razpis«. Nicoli je tudi poudaril, da naj bi občina še vedno uporabljala črne

Črna vreča pred zabojnikom za plastiko

odgovoren za prepoved črnih vreč, zaradi katere je mogoče odpadke odlagati le v prozorne plastične vreče. Le-te pa naj ne bi zagotavljale zasebnosti, kot da bi se Tržičani radi kratkočasili s opazovanjem vsebine vreč z odpadki. Resnici na ljubo se težave z odvažanjem in zbiranjem odpadkov v Trziču vlečejo že več let, krajevni politiki pa to temo uporabljajo za netenje sporov, namesto da bi ljudi poučili, da je pravilno sortiranje smeti izredno pomembno za zaščito naravnega okolja.

Legionela v domu Sinigaglia

V domu za starejše občane Sinigaglia v Gorici so odkrili primer okužbe z legionelo. Dom so že evakuirali in njegovih osemdeset gostov premestili v dom Culot v Ločniku. Z legionelo naj bi bila okužena starejša ženska, ki so jo z visoko vročino sprejeli na zdravljenje v goriški bolnišnici. Dom Sinigaglia morajo zdaj razkužiti. Za okoliške prebivalce ni nobene nevarnosti.

Pred hišo oropala Šveda

Zamaskirana neznanca sta v sredo na parkirnem prostoru pred eno do hiš v Rožni Dolini napadla in oropala 65-letnega državljana Švedske. Eden od njiju se je nad žrtvijo fizično znesel in jo z udarci podrl na tla in ji iz denarnice vzel 800 evrov gotovine. Neznanca sta nato pobegnili z osebnim vozilom neznane znamke. Šved je sam poklical policiste. Ti so ga najprej napotili v novogoriški zdravstveni dom, od tam pa je odšel še v šempetrsko bolnišnico na nadaljnje preiskave. Policisti okoliščine napada še preiskujejo. (km)

Mostu še niso odprli

Mostu čez kanal Brancolo na območju štarancanske občine je zaprt že več kot štiri leta, njegovo odprtje pa naj bi bilo končno tik pred zdajci. V prejšnjih dneh so štarancanski občinski svetniki Gibanja 5 zvezd vprašali občinsko upravo, kdaj bo most odprt. »Pojasniti morajo, kaj se dogaja s podjetjem, ki bi moralo zaključiti dela,« poudarjajo Lucio Vidoz, Daniele De Iuri in Paola Di Nunzio iz Gibanja 5 zvezd, medtem ko je zapore naveličana tudi upraviteljica bar Kuku, ki se nahaja ravno nasproti mosta. »Most so pred dnevi asfaltirali, opremiti ga je treba le še s prometnimi znaki in zarisati talno signalizacijo. Počakati je treba res le še nekaj dni,« pojasnjuje štarancanska podžupanja Erika Boscarol. Na odprtje mostu čakajo tudi številni obiskovalci štarancanske plaže.

Nočni pohod na Cerje

Kulturno društvo Vrnitev od Devetakov danes prireja nočni pohod na Cerje in v neznanu z zbirališčem ob 22.15 in odhodom ob 22.30 izpred Primožičeve domačije v Gabrjah na državni cesti Gorica - Trst. Pohod bo vodil Aldo Rupel. Nujni sta športna oprema in svetilka. Na Cerju bo za udeležence pripravljena nočna malica s kozarčkom dobre kapljice; vpisnina znaša pet evrov, informacije nudijo in rezervacije sprejemajo na telefonski številki 331-1263714 in v gostilni Miljo pri Devetakih.

V ZDA padla legenda napovedovalcev

NEW YORK - Nate Silver, najbolj znani napovedovalec ne le športnih izidov v ZDA, se je pošteno užel. Človek, ki je do potankosti napovedal izid predsedniških volitev 2008 in 2012 v vseh 50 državah severnoameriške federacije, je s 65-odstotno natančnostjo napovedal zmago Brazilije proti ZDA. Po tekmi se je izgovarjal, da je imela Brazilija le eno možnost na 4000, da proti Nemčiji izgubi s 7:1. Silver, ki je znan tudi po natančnih napovedih učinkovitosti igralcev basebala v ZDA, se očinto bolj slabo razume na nogomet.

Zuniga s policijskim spremstvom

BOGOTA - Kolumbijski branilec Juan Camilo Zuniga, ki so mu po Neymarjevi poškodbi številni grozili preko socialnih omrežij, je v domovini prejel policijsko spremstvo. Igralcu. Kolumbijsko zunanje ministrstvo je italijanske oblasti pozvalo, da Zunigi podobno varovanje zagotovijo tudi v Italiji. »Na svetu obstajajo tudi fanatični navijači in zato želimo biti kar se da previdni,« je poudaril vodja policistov Rodolfo Palomino. Zuniga je sicer dejal, da nikoli ni imel namena Neymarja poškodovati in mu je v pismu že zaželel hitro okrevanje.

PO POLFINALU - Argentinski junak Romero in nizozemski strahopetci

Preklete 11-metrovke

SAO PAULO - Po Diegu Maradoni in Lionelu Messiju ima na nogomet povsem nora južnoameriška Argentina novega nogometnega junaka. To je vratar gavčev Sergio Romero, ki se je v nogometni panteon izstrelil z odličnimi posegi v loteriji kazenskih strelav po 120 minutah dolgočasnega taktičnega preigravanja in vztrajanja na obrambnih položajih. Argentinci so se proti izkazali za uspešnejše izvajalce enajstmetrovk od prislovičnih mojstrov streljanja z bele točke Nizozemcev prav po zaslugi na letošnjem mundialu zelo zanesljivega Romera, ki je ubranil dva strela, prebral je Rona Vlaara in Wesleyja Sneijderja, Argentinci pa so bili natančni in tekmo, sicer brez velikih priložnosti, dobili s 4:2.

Ne gre pozabiti, da je argentinski selektor Alejandro Sabella tik pred prvenstvom moral poslušati kritike, da Romera ne bi smel vpoklicati v reprezentanco, kajti da naj bi bil najšibkejši člen gavčev. A s svojimi 192 centimetri je velikan med vratnicama z zanesljivostjo in hladnokrvnostjo vsem kritikom zaprl usta. Zanimivo je tudi to, da je Romero štiri leta branil barve nizozemskega kluba Az Alkmaar, trener moštva pa je bil takrat prav zdajšnji selektor Nizozemske Louis van Gaal.

Sta pa bila na tekmi tudi dva sicer neimenovana anti junaka. Van Gaal je namreč razkril, da je imel precej težav pri izboru izvajalcev enajstmetrovk. »Vprašal sem dva igralca, ali bosta izvedla prvo enajstmetrovko, preden sem prišel do Vlaarja. Po mojem je bil Ron najboljši nogometaš na igrišču, zaradi česar bi moral biti dovolj samozavesten, a njegov poskus ni končal v argentinski mreži, kar je dokaz tega, da ni lahko zadeti z bele točke,« je pojasnil selektor Nizozemske.

Sicer je bila tekma v sredo že 26. v zgodovini svetovnih prvenstev, ki se je končala po kazenskih strelavih. Prvič so jih uvedli šele leta 1982 v Španiji, ko so prišli v poštev le v polfinalu med Nem-

Argentinski vratar Romero je v polfinalu proti Nizozemski ubranil dva strela z bele točke, drugega Sneijderju

ANSA

čijo in Francijo (5:4). V naslednjih letih jih je bilo v povprečju med tri in štiri na prvenstvo (letos že štiri), le pred štirimi leti v Južni Afriki le v osmini finala med Paragvajem in Japonsko (5:3) in v četrtfinalu med Urugvajem in Gano (4:2).

Italija z njimi ni bila kaj prida uspešna. Po bridkih porazih leta 1990 v polfinalu proti Argentini (3:4), leta 1994 v finalu proti Braziliji (3:2) in leta 1998 v četrtfinalu proti Franciji (4:3) so bili uspešni le leta 2006 v finalu proti Franciji (5:3). Obakrat, ko so na svetovnih prvenstvih enajstmetrovke odločale o prvaku, je bila v njih vpletena Italija.

primorski_sport
facebook

TEKMA ZA 3. MESTO - Jutri

Nebodigatreba

Nizozemski trener Louis van Gaal bi jo kratkoma ukini

SAO PAULO - Po spodletelem polfinalnem nastopu, kjer so se morali Nizozemci po porazu po enajstmetrovkah proti Argentini sprijazniti z uvrstitvijo na tekmo za tretje mesto, sta se oglasila tudi selektor oranjes Louis van Gaal in igralec Arjen Robben, ki sta se zavzela za odpravo te tekme v prihodnosti.

»Mislim, da je ta tekma nepotrebna. To govorim že deset let, tekmo za tretje mesto je potrebno ukiniti. A morali jo bomo odigrati,« je po polfinalnem porazu dejal nizozemski selektor Van Gaal. Po njegovem mnenju je najhujše, da lahko polfinalist v zaključku prvenstva utрпи dva poraza zapored in kljub uvrstitvi med najboljše štiri reprezentance na svetu zapusti slab vtis.

»Ekipa, ki izgubi drugo tekmo polfinala, ima za pripravo na tekmo za tretje mesto en dan manj časa. Poleg tega lahko vknjiži dva poraza zapored, kar meče slabo luč na moštvo, ki je do zaključka igralo dobro in prišlo vse do polfinala. Tekma za tretje mesto tako po mojem mnenju nima prav veliko s športom. Mislim, da igralci ne bi smeli igrati za to, kdo bo tretji in kdo četrti,« je še dejal Van Gaal.

Nizozemska se bo v soboto ob 22. uri po srednjeevropskem času v Brasili za tretje mesto merila z Brazilijo, ki je dan prej proti Nemčiji vknjižila boleč poraz z 1:7. Proti tekmi za tretje mesto je tudi nizozemski napadalec in igralec Bayerna Robben. »Tekme za tretje mesto tudi če ne bi bilo. Šteje samo naslov, zato lahko tekmo za tretje mesto zaradi mene kar ukinete,« je dejal 30-letni nogometaš.

Z reprezentančnim kolegom se ni povsem strinjal Klaas-Jan Huntelaar, ki vidi v dvoboju z Brazilijo novo priložnost za dokazovanje. »Sam si želim turnir zaključiti na najboljši možni način. Torej kot tretja reprezentanca sveta in ne četrt,« je povedal napadalec Schalkeja.

NAŠI O MUNDIALU

Na Nizozemskem tekajo dvakrat več kot pri nas

21-letnik Erik Kuret iz Zabrčca je nogometno zrasel v sklopu nogometnega projekta Pomlad. V pretekli sezoni pa je nastopal v dresu matičnega Brega.

Tvoja nogometna pot te je zanesla tudi na Nizozemsko. Kdaj in zakaj je do tega prišlo?

V 4. razredu višje šole sem se prijavil na projekt Interclubtra in sem eno leto preživel v nizozemskem mestecu Veendam, v okolici Groningena, nastopal pa sem za tamkajšnji Wildervank.

Kakšna je raven nizozemskih mladinskih ekip?

Zelo visoka. Veliko je tujcev: ob številnih temnopolnih nogometaših je z mano nastopal tudi Albanec.

Uspeh reprezentance ima torej solidne temelje v mladinskem sektorju. Si mogoče srečal nogometaša, ki je potem zaslovel?

Žal ne. Nastopal sem proti matičnemu klubu Arjena Robbena in mladinskim ekipam nizozemskih prvotligašev.

Katere razlike pa so bile najbolj očitne v primerjavi z našimi mladinskimi kategorijami?

Teka se dvakrat več, veliko pa se trenira eksplozivno moč.

Te je poraz Nizozemske presemetil?

Pričakoval sem si tak nastop. Verjetno so že v drugem polčasu ciljali na

Erik Kuret

ruleto 11-metrovk.

Tokrat pa Van Gaal ni vključil vratarja Krula ...

Škoda, ker bi lahko bilo nevarno psihološko orožje.

Ob Krulu, kdo je bil presenečenje prvenstva?

Izkazali so se predvsem vratarji, težko jih bi naštel vse.

Vendar pri Bregu bi lahko domače igralce naštel na prstih ene roke ...

To je stara zgodba, tudi sam iz več razlogov nisem veliko igral v prejšnji sezoni. Trenutek ni najbolj prijeten. Jemati igralce iz drugih okolij je pač nujna, ki jo narekuje pomanjkanje mladinske ekipe.

Katera bi lahko bila rešitev?

Model kriške Vesne, ki se je zelo dobro obrestoval.

Kaj pa tvoja bližnja prihodnost?

Spet me pot vodi v tujino, sicer na konservatorij v Gradec. Upam pa, da bom še igral.

Konča razvrstitvev SP v Braziliji bo ...

1. Nemčija, 2. Argentina in 3. Nizozemska. (mar)

BESEDNO PRVENSTVO

Posmeh

»Nemški Elf ni upravičil svojega imena. Zabili so le Sieben golov,« je na twitterju zapisal radijski voditelj **Matej Praprotnik**.

Polfinalni srečanja sta na socialnih omrežjih izzvali mnogo takih komentarjev in posmeha. Zbrali smo nekaj zapisov in jih seveda poslovenili ali vsaj prilagodili normam knjižnega jezika.

»Zakaj Argentina in Nizo-

zemska nista takoj streljali enajstmetrovk, namesto da bi odigrali celo tekmo?« se na facebooku sprašuje nekdanji nogometaš Primorja **Jernej Kapun**. **Boris Kalc** iz Gropade pa je nerazpoloženemu napadalcu Brazilije namenil tale zbodljaj: »Kje igra Fred? V super ekipi ... Flinston.«

Igor Bergant pa je na twitterju objavil fotografijo Nizozemca Arjena Robbena, ki po porazu svoje reprezentance proti Argentini tolaži objokanega sinčka. Ob tem je zapisal: »Prvič v življenju se mi je Arjen Robben zasmilil.« Nobena skrivnost ni, da novinar RTV Slovenija nima rad Robbena, češ da preveč solira. Pred nekaj dnevi je namreč tvitnil: »Ko bo Robben prvič v življenju komu podal, lahko na Nizozemskem razglasijo državni praznik... Pa še gol lahko dosežejo.«

In nekaj minut zatem še to: »Robben je bil najbližje dobri podaji soigralcu, ko ga je ob svojem posiljenem strelu zadel v zadnjico...« (PV)

PLAVANJE - Deželno prvenstvo po kategorijah v Gorici

Deželna prvaka

Uspeh slovenskih plavalcev tržaškega kluba Rari Nantes Kristiana Vidalija in Elie Pelizon

Slovenska plavalca tržaškega kluba Rari Nantes Kristian Vidali in Elia Pelizon sta se včeraj okitila z deželnim naslovom na 200 m prsno, uspehe slovenskih plavalcev na deželnem prvenstvu po kategorijah v Gorici pa je že v sredo dopolnil starejši Vidali, ki je bil prvak tudi na krajši 50 metrski razdalji. Vidali, ki je letos obiskoval 3. razred elektronske smeri višje srednje šole Jožefa Stefana v Trstu, je tekmoval med mladinci: na krajši razdalji je za štiri stotinke premagal večnega tekmeča, leto starejšega Lorenza Della Valle (Triestina Nuoto) (31,17), v svoji paradni disciplini 200 metrov pa ni imel konkurence. Razdaljo je preplaval v času 2.28,43, kar štiri sekunde pred drugim zasle-

dovalcem.

Mlajši sotekmovalec Elia Pelizon, ki je bo v naslednjem šolskem letu obiskoval prvi razred klasičnega liceja Franceta Prešerna, pa je bil v kategoriji dečkov letnika 200 najhitrejši v času 2:38,47, na krajši razdalji pa je med mladinci (dečki ne nastopajo ločeno na 50 m) osvojil 5. mesto (33,30). Tekmovalca, ki nastopajo v zunanjem 50-metrskem bazenu, čaka danes še zadnja preizkušnja na 100 metrov prsno, v kateri pričakujeta prav tako uspešen nastop. Nastop bo še posebej pomemben za Pelizona, ki že lovi normo za nastop na državnem mladinskem prvenstvu v Rimu, Vidali je že uvrščen in bo nastopil na 200 metrov.

Kristjan Vidali, Elia Pelizon in Kristian Perisić

KRAVEEC

Vanessi Mae do OI pomagali na sumljiv način

LJUBLJANA - Na seji izvršilnega odbora Smučarske zveze Slovenije (SZS) so obravnavali primer slovite violinistke Vanesse Mae, predvsem sum, da so bile kvalifikacijske olimpijske tekme januarja letos na Krvavcu v Sloveniji prirejene. Vanessa Mae je na olimpijskih igrah februarja letos v Sočiju zastopala Tajsko z očetovim primkom Vanakorn. Kvalifikacijsko normo je dosegla januarja na Krvavcu v sumljivih okoliščinah. Tajci naj bi SK Triglavu plačali, da so tekme priredili tako, da se je Maejevi uspelo kvalificirati na OI v Soči. Komisija SZS, ki je pripravila poročilo, je zapisala, da obstaja utemeljen sum prirejanja izvedbe tekme in prirejanja časov, da je ena tekmovalka lahko izpolnila olimpijsko normo.

JADRANJE - Dvojica Čupe na evropskem članskem prvenstvu v olimpijskem razredu 470

Spodbuden začetek

Čupina jadralka Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti sta včeraj začela nastope na članskem evropskem prvenstvu v Atenah v olimpijskem razredu 470. Krst v grških vodah je bil za 23-letna jadralka uspešen, saj sta se v kakovostni konkurenci prebila med najboljšo petnajsterico. Nastop pa še vedno ni bilo vrhunski, saj sta tako v prvem kot v tretjem plovu podarila nekaj točk nasprotnikom: »Škoda, saj sva bila izredno hitra, tako v prvi kot v tretji regati pa nama je na koncu zmanjkala koncentracija in obkrat sva izgubila dve mesti,« je ocenil krmar Simon Sivitz Košuta. Posadka je bila najuspešnejša v drugi regati, ko je zasedla 3. mesto (flota je bila razdeljena v dve skupini po 36 jadrnic), v prvi sta bila 17., v tretji pa 13. Skupno sta na 15. mestu, druga med italijanskimi posadkami. Dve mesti više, na 13. mestu, je dvojica Rebaudi/Ramian, ostali pa so krepko za njimi. Desiderato in Trani, vodilna v internih kvalifikacijah italijanskih posadk pred svetovnim prvenstvom v Santanderju, sta šele 40.

Po prvih treh kvalifikacijskih regatah vodita Avstralca, olimpijska prvaka Belcher in Ryan, prva »Evropejca« sta mladince iz Finske Lindgren, druga sta Španca Barreiros in Curbelo, tretja pa Šveda Fock in Dackhammer.

Včeraj je veter pihal do 12 vozlov, razmere na regatnem polju, je poudaril flokist Jaš Farneti, pa so bile kljub temu zelo zahtevne. Največ težav so posadkam povzročale spremembe smeri vetra: »To pa čisto vsem. Nihče ni uspel biti konstanten, zato so bile uvrstitve nihajoče, tudi najine,« je pristavil Sivitz Košuta. Danes bodo odjadrali še dve kvalifikacijski regati, v naslednjih dveh dneh še štiri v zlati ali srebrni skupini, najboljših deset posadk pa nato čaka regata za kolajne.

Za Čupino posadko in ostalih sedem posadk, ki tekmuje pod okriljem italijanske zveze FIV, šteje evropsko prvenstvo tudi kot zadnja kvalifikacijska preizkušnja za nastop v Santanderju. Po prvih dveh regatah v Palmi de Mallorca in Hyeresu zasedata Jaš in Simon 2. mesto za izkušnima Desideratom in Tranijem. Na SP bo iz Italije odpotovalo pet posadk. (V.S.)

Obvestila

ŠD SOKOL prireja 24ur beach volley (3x3 mešano). Turnir se bo pričel v soboto 19. julija ob 18.00 na društvenem igrišču v Nabrežini. Ekipa bodo sestavljene iz treh igralcev in igralin in bodo mešane po spolu. Za vpisovanje in informacije kličite na številko 331-2978665 (Sara). Med turnirjem bodo delovali dobro založeni kioski. Vabljeni!

ZSSDI obvešča, da je s ponedeljkom, 30. junija stopil v veljavo poletni urnik. Naši uradi bodo odprti od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure.

SKIROLL - Sprint in grand prix ŠD Mladina

Letos v osrčju Opčin

Na Proseški ulici tudi svetovni prvaki - V nedeljo še na tradicionalni progi Samatorca-Saleš-Bajta

»Rolkanje ima med športi pod okriljem naše zveze to prednost, da se ne odvija v zaprtih prostorih, temveč gre med ljudi,« je na predstavitvi tradicionalnih tekem ŠD Mladina, jutrišnjega KO sprinta na Opčinah in nedeljskega Grand prixa v Samatorci, povedal pokrajinski delegat zveze FIHP David Bogatec. V tem pogledu je letošnja lokacija sprinta, ki se je v preteklih sedmih letih odvijal na tržaškem nabrežju, lani pa v Zgoniku, nadvse posrečena, saj bo proga postavljena na Proseški ulici med cerkvijo in krožiščem na Dunajski cesti, torej prav v osrčju Opčin.

»Zaradi kolesarske dirke po Italiji smo morali tradicionalni termin s konca maja in začetka junija prestaviti na kasnejši datum. Povezali smo se z organizatorji openskih belih noči in se z njimi dogovorili, da bo naša tekma potekala v okviru njihove pobude,« je pojasnil predsednik ŠD Mladina Erik Tence. Obojestranska želja, da bi tekmo organizirali na Opčinah, se je pojavila že pred leti, zdaj pa so jo lahko uresničili, ker je občinska uprava lani asfaltirala odsek ceste, kjer bo postavljena 200 metrov dolga proga. Čeprav je ta v rahlem vzponu, z naklonom 2,5 stopinje, bodo najboljši tekmovalci dosegli na cilju hitrost do 45 km na uro. Jasno je, da potrebujejo zato podlago brez gub, kaj šele lukenj, je pojasnil Boris Bogatec in se openskemu združenju trgovcev Skupaj-Insieme zahvalil za povabilo in sponzorstvo. Občini pa za odredbe glede zavarovanja proge. Tekmovanje se s kvalifikacijami začne ob 18.30, cesta pa bo za promet zaprta že pol ure prej in do polnoči. Nagrajevanje bo na krožišču po 21. uri.

Kar zadeva nedeljski Grand prix je novost v tem, da bo štel letos za 1. trofejo ZSSDI, sicer ostaja proga Samatorca-Saleš-Bajta nespremenjena. Tekma bo med 9. in 13. uro, nagrajevanje pa na prireditvenem prostoru ob nogometnem igrišču v Križu ob 14.30.

Na tekmovalcu ŠD Mladina bodo nastopili tekmovalci iz Italije, Slovenije, Madžarske in Hrvaške. Med njimi bodo tudi članski svetovni prvaki Alessio Berlanda in mladinska svetovna prvaka Emanuele Becchis in Elisa Bolzan. Zastopstvo Mladine bo štelo približno 20 tekmovalcev, najbolj računajo na sprinterske večšine Nikija Hrovatina in sester Sare in Dane Tence.

Tekmovanje ŠD Mladina je skupaj s kotalkarskim Pokalom Sedmak največje tekmovalne zveze FIHP na Tržaškem, so povedali na predstavitvi. Obe organizirata slovenska kluba. (ak)

Od leve Boris Bogatec, Erik Tence in voditelj srečanja Evgen Ban

SLOSPORT.ORG

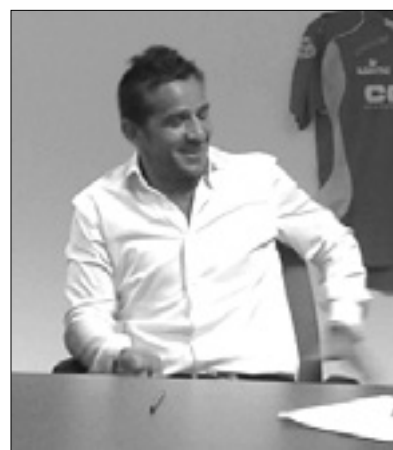
NOGOMET - Mestni tekmeec Krasa Triestina dviguje glavo

Trener, vpis, ekipa

Uprava kluba zagotavlja, da bo imela močno in mlado ekipo - Priprave na igrišču Zarje

»Trenerja imamo, popolno ekipo prav kmalu.« Tako bi lahko na kratko povzeli vsebino včerajšnje tiskovne konferencie, na kateri so predstavili novega trenerja Triestine. Gre za 44-letnega Pasqualeja Luisa, nekdanjega odličnega napadalca, ki je več let tresel mreže okrog po Italiji in je višek kariere dosegel v dresu Piacenze in Vicenze, s katero je nastopal tudi v evropskih pokalih.

Na takih predstavitvah smo slišali že vsega, a Luiso je pustil pozitiven vtis, saj se zdi zelo motiviran trener: »S Pontrellijem sva se prvič slišala v soboto popoldan in v soboto zvečer sem že bil trener Triestine. Sva v popolnem sozvočju, saj hočeva zelo mlado ekipo, kjer je vsak igralec pripravljen pljuvati kri na igrišču. Kot trenerja me ne morete soditi, saj imam le malo trenerskih izkušenj, a sem izredno motiviran, saj je Triestina največ, kar sem lahko v tem trenutku pričakoval in je to zame odlična odskočna deska. Ne bom imel težav se odpovedati igralcem, ki ne bodo vsak dan trenirali oziroma igrali 100%. Kot so prišli, tako lahko mirno odidejo. Tu ni prostora za nemotivirane igralce in strahopetne-

Novi trener Pasquale Luisa

že, ki se jim tresejo noge, ko prvič vstopijo na Rocco. Rad imam borbene ekipe, glede sistema igre pa se prilagodim tudi med samo tekmo. Zgledujem se po Reji in Guidolinu, tako da sem jima zdaj tudi geografsko blizu.«

Na tiskovni konferenci je pomembno vlogo imel tudi svetovalec Triestine Marco Pontrelli, ki ima glavno vlogo pri gradnji ekipe: »Še dva dni in bomo predstavili celotno ekipo, ki bo skoraj popolnoma prenovljena.

Nemški Tour

PARIZ - Nемеc Andre Greipel je v 6. etapi potrdil premoč nemških sprinterjev na Touru. Njegov rojak Marcel Kittel je namreč dobil prve tri sprinterske etape na letošnji francoski pentliji, včeraj pa ostal izven boja za prestižen obračun sprinterjev. Greipel je bil že v pred tem med favoriti za zmago v kateri od sprinterskih etap, a se povsem na vrhu ni znašel.

V boju za skupno zmago ni prišlo do sprememb. Na vrhu je še naprej Nibali, ki ima dve sekundi prednosti pred moštvenim kolegom Dancem Jakobom Fuglsangom, Slovak Peter Sagan na tretjem mestu zaozstaja 44 sekund.

TOPNIČAR - Čilenec Alexis Sanchez je iz Barcelone prestopil v angleški Arsenal. **KOPER** - Nogometaši Luke Koper so se uvrstili v 2.

predkrog evropske lige, potem ko so na povratni tekmi na Bonifiki premagali Čelik iz Nikšića s 4:0. Koprčani so že prvo tekmo v gosteh dobili s 5:0.

Manià v Latini dobil slovenskega soigralca

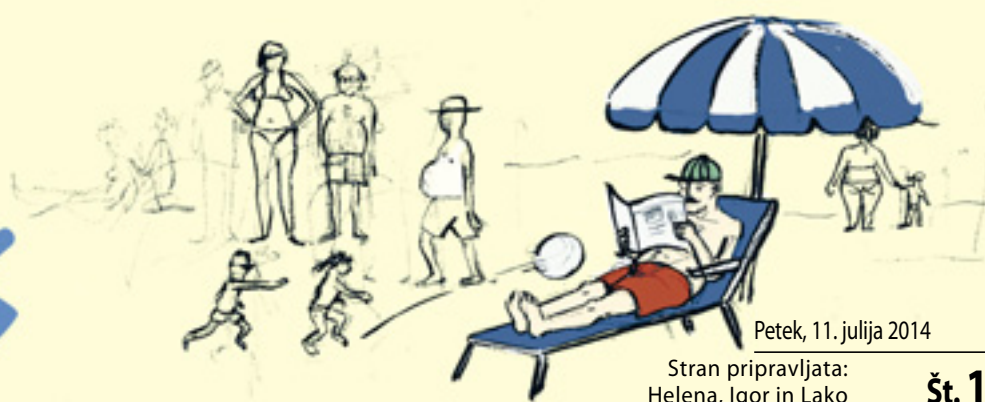
Slovenski odbojkar Tine Urnaut se vrača v Italijo. V prihodnji sezoni bo igral za moštvo Latina v A1-ligi, tja se je letos preselil tudi Števerjanec Loris Manià, ki se je Urnautovega prihoda zelo veselil, ko se je o tem le šušljalo. Urnaut je v minuli sezoni igral v turškem Izmiru.

Prepričani smo, da nam je uspelo v Trst privabiti nekaj odličnih mladih, ki bodo ogrodje ekipe. Mislim, da lahko igraš tudi z enajstimi igralci letnika '95, če so kakovostni. Boste nadvse preseženi nad tehničnimi sposobnostmi teh igralcev. Nas ne zanima imeti igralcev na posodo, saj so igralci v naši lasti edina dolgoročno vredna investicija.«

Upravitelj Triestine Pierre Mbock je tiskovno konferenco izkoristil tudi za potrditev vstopa Triestine v D-ligo: »V torek smo vložili vso potrebno dokumentacijo, rešili smo problem stadiona, igrišč za treniranje in tudi lokacijo za poletne priprave. Vse je nared, tako da ni razlogov za zaskrbljenost. Ne bom skrival, da smo imeli nekaj težav, saj smo ob vsakem koraku odkrili nove dolgove, zaradi katerih nam na začetku ni uspelo dobiti ne struktur za nočitev ne igrišč za treniranje, a smo vse te probleme odpravili.«

Triestina bo s pripravami začela 21. julija, po dolgih letih pa bodo poletne priprave potekale v Bazovici na igrišču Športnega združenja Zarje. (I.F.)

PRIMORSKI RELAKS

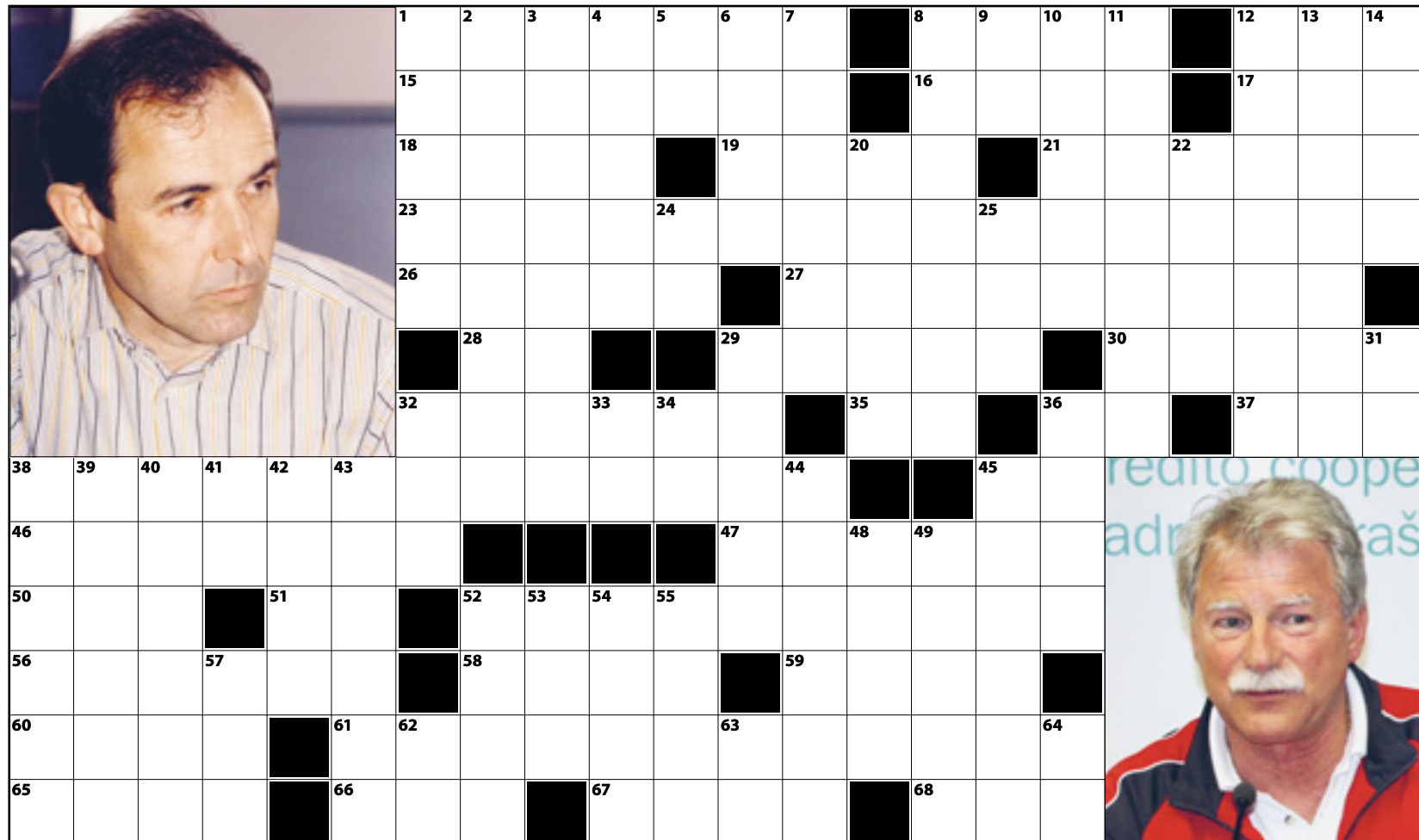

Petek, 11. julija 2014

Stran pripravljata:
Helena, Igor in Lako

Št. 1

KRIŽANKA - naš kulturni in športni delavec

VODORAVNO: 1. človek, ki ga nemir žene po svetu; 8. papir različnega formata; 12. število bitov na sekundo; 15. večje podjetje; 16. celotno avtorjevo delo; 17. Onassisov vzdevek; 18. azijska država z glavnim mestom Teheran; 19. plemiški naslov; 21. prileten moški; 23. bolezenska znamenja, ki ne dovoljujejo določenih medicinskih ukrepov; 26. radioaktiven kemijski halogen element; 27. francoski dramski pesnik (Pierre); 28. na vrhu kuverte; 29. zloben človek, hudič; 30. tuje žensko ime; 32. dovršni pretekli čas; 35. začetek avanture; 36. maketa v sredini; 37. reka v Nemčiji; 38. naš kulturni dela-

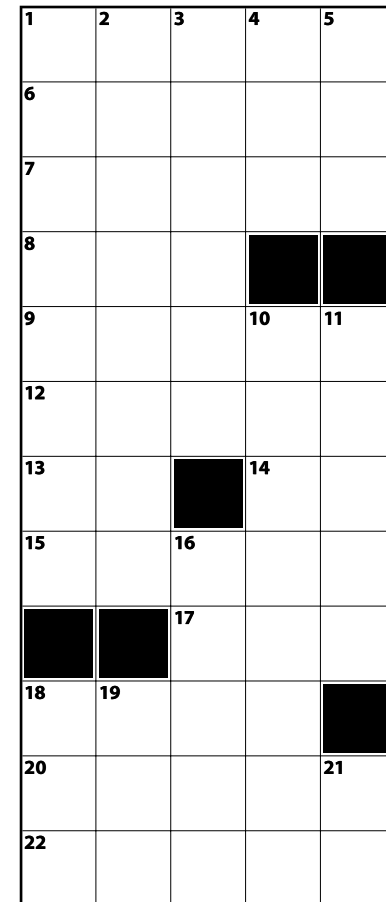
vec na sliki; 45. balada na začetku; 46. ameriški filmski igralec (Robert); 47. oblikovalec pločevine; 50. slovenski pevec Pestner; 51. grška črka; 52. strokovnjak za enega od evropskih jezikov; 56. upravna enota v Švici in Franciji; 58. ljubkovalno žensko ime; 59. hram, svetišče, tempelj; 60. naš karateist Hrovatin; 61. naš športni delavec na sliki; 65. italijanski slikar (Arturo); 66. Prešernova pesem; 67. naš alpinist Švab; 68. četrti rimski kralj.

NAVPIČNO: 1. gorata grška pokrajina; 2. napoved človekove usode po položaju zvezd ob rojstvu; 3. pustolovščina, prigoda; 4. ... Clara, Cruz, Fe; 5. vera brez sa-

moglasnikov; 6. enica; 7. občina pri Bergamu; 8. vojaški je ... salut; 9. okrajšava za opombo; 10. koščene ali rožene ploščice; 11. ameriški pevec in plesalec (Fred); 12. znane italijanske testenine; 13. luknja, ki nastane v tkivu zaradi kemičnega delovanja snovi; 14. italijanski režiser Vittorio De ...; 20. del celote; 22. italijansko krščansko združenje delavcev; 24. ozek konec polotoka; 25. reka v Švici, Avstriji in Nemčiji, levi pritok Donave; 29. kontakti; 31. začetnici našega pisatelja Rebule; 32. pogan, velikan; 33. italijanski spolnik; 34. seč brez sredine; 36. majhen dirkalni avtomobil; 38. športna igra na travi v Veliki

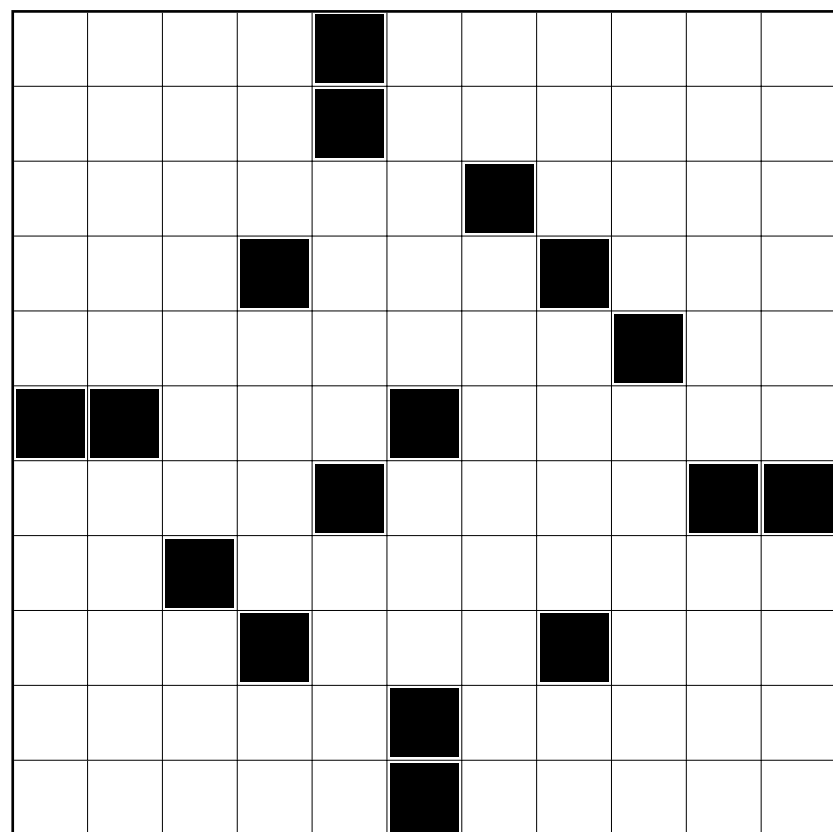
Britaniji; 39. avion; 40. lep mladenič, ljubljene Afrodite; 41. Vanity Fair; 42. nemški heavy metal band; 43. posmehljiv človek, zlasti pisatelj; 44. krajši sestavek za časopis ali revijo; 45. nekdanji odlični košarkar ljubljanske Olimpije (Borut); 48. kratica Evropske organizacije proti rasizmu; 49. eden izmed najboljših italijanskih nogometašev vseh časov (Silvio); 52. verski poglavar muslimanov; 53. pomol, prizidek; 54. evropsko gorovje; 55. mesto v Belgiji, ob reki Nete; 57. jezero v vzhodnem delu Kitajske; 62. začetek vadbe; 63. kemijski znak za titan; 64. okrajšava za Nogometni klub. (lako)

MALA KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. trda snov, iz katere je sestavljena zemeljska skorja; 6. Obri, Hunom sorodno nomadsko ljudstvo; 7. visoka ledena gmota, ki nastane ob ledeniškem prelomu; 8. podzemni žužkojed; 9. največja celina; 12. denarna enota nekdanje Jugoslavije; 13. veja na sredini; 14. na vrhu Socerba; 15. naša glasbenica (Tamara); 17. naša namiznoteniška igralka Bržan; 18. evropski narod; 20. zgodovinski kraj v Kalabriji ("Bronzi di ..."); 22. gib noge pri hoji.

NAVPIČNO: 1. dvojniki pri filmskem snemanju nevarnih prizorov; 2. gnus, odpor pred kom ali čim, nenaklonjenost; 3. naš literarni zgodovinar Jevnikar; 4. daljše obdobje, vek; 5. nekdanji slovenski hokejist Zupančič; 10. reka v Srbiji; 11. prijeten vonj; 16. kdor lovi brezrepe dvoživke; 18. kratek požirek; 19. brazilsko velemesto (krajše); 21. začetnici slovenskega pisatelja Kocbeka. (lako)

KOMBINACIJSKA KRIŽANKA

Razporedi v lik vse spodnje besede.

2 črki: EC, EL, KO, RA, TO

3 črke: ALI, ART, AVA, IVA, KAM, LIK, NOA, ODA, RAP, TRI, UPI

4 črke: ABAK, ALAN, ALDA, AONI, ARON, ETAN, MARA, NIKI, NINI, RIKO, SILA, TUTA

5 črk: ALANI, AMPAK, ARICA, BARVA, EKIPA, NERON, POLET, PRTIČ, TILLEN, TOVOR

6 črk: ECARTE, KANTON, LOJTRA, PRIMAT, PROSEK, RADICA

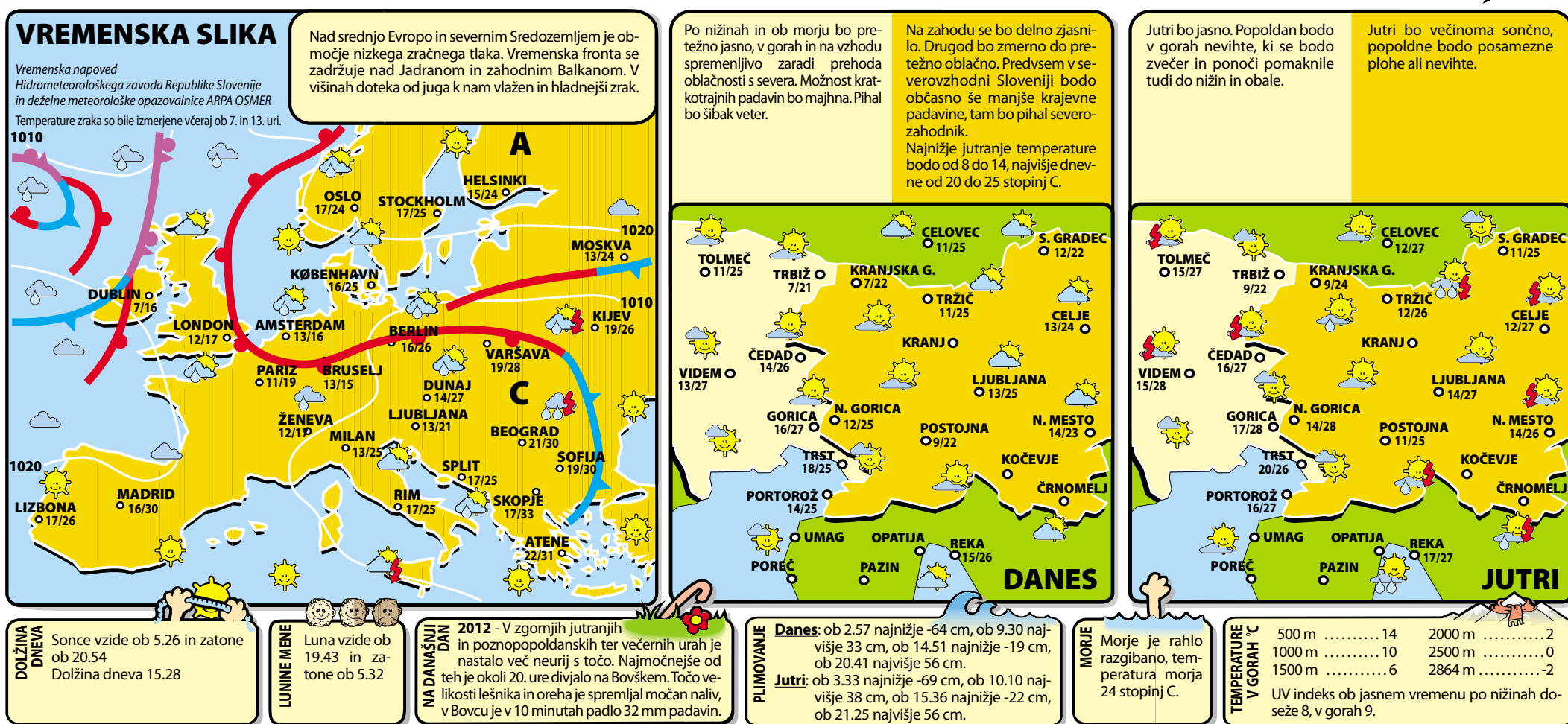
7 črk: ARIANNA

8 črk: ITALIJAN, KANADČAN, KATILINA (lako)

GREMO NA MORJE SE MALCE SPROSTIT... (H.W.)

REŠITVE. Križanka, vodoravno: 1. Ahavasver, 8. pola, Aar, 38. Klavdij Palčič, 45. ba, 46. Redford, 47. Klepar, 50. Oto, 51. ro, 52. Italianisti, 56. Kanton, 58. Mill, 59. naos, 60. Eila, 61. Ivan Peterlin, 65. Tosl, 66. Kam, 67. Erik, 68. 21. stavec, 23. Kontraindikacija, 26. asat, 27. Cornille, 12. BPS, 15. Kovarna, 16. opus, 17. Ari, 18. Iran, 19. knez, 28. ku, 29. satan, 30. Rilda, 32. aorist, 35. av, 36. ke, 37. Anki, na slikah: Klavdij Palčič, Ivan Peterlin. Mala križanka, vodoravno: 1. kamen, 6. Avar, 7. serak, 8. crt, 9. Azija, Kanadčan, to, Noa, Tilen, etan, Riko, ko, Italijan, Iva, UPI, tri, Polet, Neron, Arica, Alan, 12. dinar, 13. ej, 14. 50, 15. Ražem, 17. Ana, 18. Srdl, 20. Riace, 22. korak, kombinacijska križanka, vodoravno:

Aleksander Lukašenko na oblasti že 20 let

MINSK - Na včerajšnji dan pred natanko 20 leti je Aleksander Lukašenko v drugem krogu predsedniških volitev zmagal in tako postal prvi predsednik neodvisne Belorusije. Od takrat je z večkratnimi posegi v ustavo dosegel, da je na mestu predsednika še danes, zaradi svojih dejanj pa na Zahodu velja za "zadnjega evropskega diktatorja". Na predsedniških volitvah je zmagal tudi v letih 2006 in 2011, tako da trenutno teče že njegov četrti mandat. Medtem si je podredil sodno oblast, saj sodnike imenuje kar sam, njegovim odločitvam pa nikoli ne nasprotuje niti parlament. Zahod nobenih volitev, odkar je Lukašenko vnesel spremembe ustave, ni priznal kot legitimne. (STA)

V Pamploni v teku pred biki huje poškodovana dva moška

PAMPLONA - V teku pred pol tone težkimi biki po ozkih ulicah mesta Pamplona na severu Španije sta bila včeraj huje poškodovana moška. Eden izmed bikov, ki se je v dir pogoltnil pred ostalimi biki, je lažje poškodoval še pet tekačev. Nobeden od poškodovanih sicer ni v smrtni nevarnosti. "Tek pred biki se je odvijal tako hitro, da sem se ga komaj zavedal," je dejal 33-letni tovarniški delavec David Rubio Blazquez, ki se je teka udeležil že sedmo leto. "Najslabša stvar pri teku so ljudje. Porivajo te in grabijo. So skoraj nevarnejši od bikov," pa je povedal 27-letni zavarovalniški agent Luis Melder. (STA)

ZDRUŽENI NARODI - Ob 11. juliju, svetovnem dnevu prebivalstva

Letos v ospredju mladi

NEW YORK - Svet bo danes obeležil svetovni dan prebivalstva, na katerega problematiko ZN od leta 1989 vsako leto spomnijo 11. julija. Svetovna organizacija je tokrat v ospredje postavila mlade, saj svet zdaj šteje največjo generacijo mladih v zgodovini, to je 1,8 milijarde.

Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je vse, ki imajo v svetu vpliv, pozval, naj mlade vključijo v vse odločitve, ki jih zadevajo. Mladim bi bilo treba dati prednostno vlogo v razvojnih načrtih, poleg tega pa krepiti partnerstvo z mladinskimi organizacijami. S krepitvijo vloge mladih bi svet po mnenju Bana položil temelje za bolj vzdržno prihodnost novih generacij.

Žal danes številni mladi, predvsem v državah v razvoju, nimajo možnosti pridobiti kakovostne izobrazbe ali dela oz. sodelovati v političnem življenju. Tistim, ki imajo srečo in pridobijo izobrazbo, pa grozi, da bodo ostali brez službe ali končali na slabo plačanih delovnih mestih brez perspektive. Preveč mladih se ne more izviti iz revščine, je poudaril Ban.

Posebno zaskrbljenost je Ban izrazil nad usodo mladoletnih deklet, ki jim grozi diskriminacija, spolno nasilje, zgodnje poroke in neželene nosečnosti. Da je milijone mladoletnic po svetu prisiljenih v neželene spolne odnose ali poroke, kar povečuje tveganje za nosečnosti, nevarne splave in spolno prenosljive okužbe, med njimi HIV, kot tudi smrt ali invalidnost zaradi poroda, je v svojem sporočilu ob svetovnem dnevu izpostavil tudi izvršni direktor Sklada ZN za prebivalstvo (UNFPA) Babatunde Osotimehin.

Rešitev po mnenju Bana leži v naložbah v zdravje, izobraževanje, usposabljanje in zaposlovanje mladih v kritičnem času prehoda v odraslost. "To bo izboljšalo obete za njihova življenja in našo skupno prihodnost," je poudaril Ban. Da bodo

mladi kot usposobljeni in informirani državljani dali celovitejši prispevek svojim skupnostim in državam, je izpostavil tudi Osotimehin.

ZN so 11. julij za svetovni dan prebivalstva razglasili leta 1989. Takrat je bilo po podatkih ZN na svetu 5,2 milijarde prebivalcev, v letu 2014 pa že 7,2 milijarde. V zadnjih 25 letih se je prebivalstvo povečalo za dve milijardi ali 38,5 odstotka oz. v povprečju za nekaj več kot 80 milijonov letno. To je približno toliko prebivalcev, kot jih ima Nemčija, so ob svetovnem dnevu zapisali na državnem statističnem uradu.

Kot so še izpostavili, naj bi se rast svetovnega prebivalstva v prihodnjih letih postopoma upočasnjevala in po ocenah ZN do leta 2050 dosegla okoli 9,6 milijarde, do konca stoletja pa okoli 10,8 milijarde. Skoraj celotno povečanje prebivalstva naj bi prispevale manj razvite države, predvsem iz Afrike. Tam se je v zadnjih 25 letih naj-

bolj povečalo število ljudi, in sicer za 86 odstotkov, v Evropi pa medtem le za tri odstotke. Sicer v skupini bolj razvitih držav - v Evropi, Severni Ameriki, Avstraliji, Novi Zelandiji in na Japonskem danes živi 17 odstotkov prebivalstva, preostalih 83 odstotkov pa v manj razvitih državah.

Obdobje strmega naraščanja prebivalstva se očitno končuje, in sicer zaradi zmanjševanja stopnje rodnosti. Ta se je na svetovni ravni v zadnjih 60 letih zmanjšala za polovico - s povprečnih pet živorejenih otrok na žensko v obdobju 1950-1955 na 2,5 otroka v obdobju 2010-2015. Po projekcijah se bo v obdobju 2045-50 znižala na 2,2 otroka na žensko.

V Severni Ameriki in Evropi je celotna stopnja rodnosti padla pod mejo 2,1 otroka na žensko, to je pod vrednost, ki velja za t. i. enostavno stopnjo reprodukcije. Sicer je rodnost najizrazitejše upadala v Aziji in Latinski Ameriki, in sicer ob obdobju 1950-1955 do obdobja 2010-2015 z nekaj manj kot šest otrok na nekaj več kot dva otroka na žensko.

Te spremembe prinašajo pomembne ekonomske in družbene izzive. Upadanje rodnosti in hkrati čedalje daljša pričakovana življenjska doba ljudi namreč vplivata na starostno strukturo prebivalstva. Povsod po svetu se povečuje delež starejšega prebivalstva (oseb, starih 65 ali več let) in zmanjšuje delež otrok (oseb, starih do 14 let).

Po projekcijah ZN se bo delež starejšega prebivalstva v bolj razvitih državah od 2014 do 2050 povečal s 17 odstotkov na 26 odstotkov, do leta 2100 pa na 29 odstotkov. V manj razvitih državah pa se bo delež starejšega prebivalstva v istem obdobju več kot podvojil, saj se bo povečal s šestih na 14 odstotkov, do konca stoletja pa naj bi se povečal na 21 odstotkov in presegel delež otrok.

Slovenija je imela ob začetku letošnjega leta 2.061.085 prebivalcev, kar je za 0,1 odstotka več kot leto prej. Pri tem se je število slovenskih državljanov zmanjšalo za skoraj 3000 oz. 0,2 odstotka, za približno 5200 oz. 5,7 odstotka pa se je povečalo število tujih državljanov, kažejo podatki državnega statističnega urada.

Prebivalstvo Slovenije je 1. januarja letos sestavljalo 1.020.874 moških in 1.040.211 žensk. Delež žensk med slovenskimi državljani, ki sicer že vrsto let zelo počasi upada, je znašal 51,3 odstotka, med tujimi državljani pa je bilo žensk 32,8 odstotka. V Sloveniji se je v letu 2013 rodilo 21.111 otrok ali 3,8 odstotka manj kot v letu 2012. Povprečna starost matere ob rojstvu prvega otroka je bila 29 let, kar je šest let več kot leta 1980.

Čedalje več otrok se rodi neporočenim staršem. Delež teh otrok se je od leta 1980 do 2013 povečal s 13,1 odstotka na 58 odstotkov. Povprečna starost neveste ob prvi poroki se je v omenjenem obdobju zvišala z 22,5 na 29,2 leta, povprečna starost ženina pa s 25,5 na 31,5 leta. Število porok na 1000 prebivalcev se je znižalo s 6,5 na tri, kar je med najnižjimi v Evropi.

V zadnjem četrtletju leta 2013 je upadlo priseljevanje v državo. V Slovenijo se je namreč priselilo 4049 ljudi, kar je za 6,7 odstotka manj kot v enakem obdobju leto prej. Odselili so se 4103 prebivalci, kar je za 2,1 odstotka manj kot leta 2012. Odselilo se je 2075 slovenskih in 2028 tujih državljanov. Tudi v Sloveniji narašča število starejših prebivalcev, ki po statističnih podatkih predstavljajo približno 17-odstoten delež. Po projekcijah naj bi se ta delež do leta 2060 povečal na skoraj tretjino. Starostnih upokojevcev je bilo maja letos več kot 425.000.

Andreja J. Kmetec in Polona Šega (STA)

GOSPODARSTVO Konec upada prodaje osebnih računalnikov

NEW YORK - Dve leti trajajoče obdobje upadanja svetovne prodaje osebnih računalnikov se je v drugem četrtletju letošnjega leta končalo, ugotavlja raziskovalno podjetje Gartner. To se je zgodilo predvsem na račun rasti povpraševanja na razvitih trgih severne Amerike in Evrope ter rasti prodaje Googlovih poceni chromebookov.

Prodaja osebnih računalnikov je zadnji dve leti trpela, ker so se potrošniki premikali na trg tabličnih računalnikov in pametnih telefonov, pa tudi zaradi slabega svetovnega gospodarskega položaja.

Gartner ugotavlja, da se je prodaja osebnih računalnikov po svetu od aprila do junija letos v primerjavi z enakim obdobjem lani povečala za 0,1 odstotka na 75,8 milijona enot. Prodaja je bila najboljša vse od drugega četrtletja 2012, ko je začelo rasti povpraševanje po tabličnih računalnikih in pametnih telefonih.

Predvsem v Evropi, Kanadi in v ZDA se povečuje popularnost Googlovih poceni Chromebookov, ki se v ZDA prodajajo po 200 dolarjev za kos.

Samo v ZDA je prodaja osebnih računalnikov (namiznih in prenosnih) od drugega četrtletja lani povečala za 6,9 odstotka, kar potrjuje, da se gospodarske razmere izboljšujejo. Prodaja na tako imenovanih nastajajočih trgih pa se je od lani spet zmanjšala. (STA)